Culemborg

Ombuigingsgids

2025-2028

Gemeente Culemborg

Inhoudsopgave

Inleiding		**3**
1	**Ombuigingsmogelijkheden in de kadernota**	**5**
2	**Ombuigingsmogelijkheden met opdracht in kadernota**	**175**
3	**Niet-voorgestelde ombuigingsmogelijkheden**	**228**
4	**Niet verder uitgewerkte ombuigingsmogelijkheden**	**422**

Inleiding

Voor u ligt de Ombuigingsgids voor de jaren 2025-2028. In Spoor 2 van de Ombuigingsoperatie zijn alle ombuigingsmogelijkheden in beeld gebracht, die ingezet zouden kunnen worden voor de dekking van tekorten in de gemeentelijke begroting. Een groot deel van die mogelijkheden zijn uitgewerkt, zodat het effect ervan meegewogen kon worden bij het samenstellen van de Kadernota 2025-2028.

Deze uitwerking vindt u in deze Ombuigingsgids.

Effecten in beeld gebracht

Voor iedere ombuigingsmogelijkheid zijn in factsheets van enkele pagina's steeds dezelfde aspecten in beeld gebracht:

1. Een beknopte toelichting: waar gaat deze ombuiging over? Wat doen we bij deze ombuiging anders, meer of niet meer?
2. Informatie over de opbrengst: wat levert de ombuiging op voor de meerjarenbegroting? Is dat effect incidenteel of structureel? En zijn er initiële investeringen nodig, transitiekosten of frictiekosten?
3. Informatie over de tijd: vanaf welk moment is de ombuiging te realiseren en het financiële effect in te boeken? En is er voorbereidingstijd nodig, bijvoorbeeld omdat er een overeenkomst aan ten grondslag ligt?
4. Informatie over de betrokken partijen: welke partijen zijn nodig om de ombuiging te kunnen realiseren?
5. Informatie over het maatschappelijk effect:
    a. Welk effect heeft de ombuiging op het voorzieningenniveau in Culemborg?
    b. Welk effect heeft de ombuiging op inwoners, bedrijven en instellingen?
6. Informatie over het effect op beleid en ambities: welk effect heeft de ombuiging op het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen? Raakt de ombuiging het DNA van Culemborg of de leidende principes?
7. Informatie over de haalbaarheid: zijn er risico's, onzekerheden of randvoorwaarden voor de implementatie? Hoe complex is de ombuiging?
8. Informatie over het effect op de werkorganisatie.

Door steeds dezelfde informatie in beeld te brengen, kunnen de ombuigingsmogelijkheden beter met elkaar vergeleken worden en kunnen ze tegen elkaar afgezet worden. Zo kunnen raad en college een goed afgewogen pakket samenstellen in de Kadernota 2025-2028.

Vier groepen factsheets

In deze Ombuigingsgids vindt u zo'n 130 factsheets, in vier categorieën gegroepeerd:

1. Ombuigingsmogelijkheden waarvan het college voorstelt om deze als maatregel in te zetten in de Kadernota 2025-2028
2. Ombuigingsmogelijkheden waarin het college potentie ziet en waarvoor het college een opdracht heeft geformuleerd in het voorstel voor de Kadernota 2025-2028
3. Ombuigingsmogelijkheden die wel zijn geïnventariseerd, maar die het college nu niet voorstelt in te zetten in de Kadernota 2025-2028 (maar die op een later moment wellicht wel meegewogen moeten gaan worden wanneer er nieuwe uitdagingen of tegenvallers zijn)
4. Ombuigingsmogelijkheden die het college niet in detail heeft uitgewerkt, omdat deze teveel afbreuk doen aan wat Culemborg Culemborg maakt.

Voor de 1e en de 3e categorie is steeds aan het einde een samenvattend overzicht opgenomen, visueel in het 'bollenschema' dat in het afwegingskader was opgenomen.

Gids voor de komende jaren

Op weg naar een duurzaam financieel gezonde gemeente, heeft Culemborg naar alle waarschijnlijkheid nog enkele jaren te maken met Ombuigingen. Deze gids is daarbij een hulpmiddel. Maar ook voor het eerstvolgende besluitmoment – de Kadernota 2025-2028 – biedt deze gids de raad een hulpmiddel om eigen afwegingen te kunnen maken en alternatieve dekkingsmiddelen voor te stellen.

Tot slot

De Ombuigingsgids bevat vervelende, pijnlijke en ingrijpende maatregelen, waarvan we hopen die zo min mogelijk nodig te hebben. Wij gaan ervan uit dat er financieel betere tijden aan komen, omdat de uitdagingen waarvoor wij staan ook voor veel andere gemeenten gelden. Maar wanneer dat is en met welk bedrag, is nu nog niet te zeggen. Laten we tot die tijd deze gids nuttig gebruiken.

1 Ombuigingsmogelijkheden in de kadernota

Hierna volgen de factsheets van alle ombuigingsmogelijkheden waarvan het college in de kadernota 2025-2028 voorstelt deze in te zetten voor dekking van tekorten. Dat zijn de volgende ombuigingsmogelijkheden:

Besparing op kantoor- en andere bedrijfsvoeringskosten	7
Andere mogelijkheden voor Gemeentelijke beleidsmonitor uitwerken	10
Heroriëntatie initiatievenloket en buurtpanel	14
Heroriëntatie Wijkacties budget (voorheen Buurt Bestuurt)	19
Parkeertarieven verhogen	23
Parkeervergunningen duurder maken	26
Vergunninghouders-parkeergebied omzetten naar betaald parkeren gebied	29
Gebied voor betaald parkeren uitbreiden	33
Ombuiging: Tarief ontheffingen autoluwe binnenstad kostendekkend berekenen	37
Minder toezicht op de uitvoering van civiele werken Parijsch	40
Ombuiging: Heroriëntatie binnenstad regisseur: inzet stoppen of volledig dekken uit ondernemersfonds	43
Stoppen met website Culemborg Klopt, toeristisch informatiepunt en stoppen of verlagen van het verminderen van overige toeristische informatie	47
Toeristenbelasting Fort Everdingen innen	51
Stoppen met Matchmaker	54
Niet verlenen subsidie HUB Rivierenland	57
Bijdrage van buurgemeenten aan het schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs	60
Bijdrage vanuit onderwijs aan schoolmaatschappelijk werk, bijvoorbeeld via Brugfunctionarisgelden	64
Aframen onderbesteding op budget voor lokaal onderwijsbeleid	68
Subsidie voor maatschappelijke stages stoppen	71
Aframen onderbesteding op budget voor leerlingenvervoer	74
Budget voor archeologiebeleid verlagen	77
Reactief monumentenbeleid voeren	80
Stopzetten incidentele subsidie Theater De Fransche School	83
Verlagen subsidie Cultuurfonds Culemborg	86
Subsidiëren Kunstroute in plaats van Lek Art	89
Verlagen subsidie Kunst Educatie Culemborg (KEC)	92
Niet vervangen toplaag derde hockeyveld	95
Tarief buitensport verhogen	99
Niet verlenen subsidie aan Linawijs	102
Subsidie aan stichting Lies en Bieb Jeugdpakket bekostigen vanuit de specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid (SPUK OAB)	105
Invoeren maatregelen Hervormingsagenda Jeugd	111
Onafhankelijke cliëntondersteuning beleggen bij één partner	119
Schrappen budget “bijdragen overheden subsidieregeling” voor 24-uursplekken	122
Budget Milieubeheer dekken uit CDOKE	125
Motie wasbare luiers niet uitvoeren	128
Reclame-uitingen meer toestaan in de openbare ruimte	143

Prijs snippergroen verhogen 155
Hondenbelasting verhogen 158
Toeristenbelasting verhogen 161
Verlagen of stoppen subsidie aan JobHulp 164
Wisselen van vroegsignaleringsprogramma 167
Bermen minder vaak maaien 171

Besparing op kantoor- en andere bedrijfsvoeringskosten	Potentieel financieel effect in 2028: € 85.000
	Begrotingsprogramma: 1 Bestuur en Ondersteuning

Toelichting
Er zijn mogelijkheden om de budgetten voor mobiele apparaten, internet, drukwerk, kantoorartikelen, catering, glasbewassing en post te verlagen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze ombuiging heeft gevolgen voor de ambtelijke organisatie en heeft geen maatschappelijk effect.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De besparing kan met ingang van 2025 structureel worden gerealiseerd.
Structurele besparing per jaar	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 85.000**	**€ 85.000**	**€ 85.000**	**€ 85.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Er zijn geen investerings-, transitie- of frictiekosten.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Betreffende inkopen worden stopgezet, contracten opgezegd etc.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Deze besparingen worden in samenwerking met de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe gerealiseerd.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Voor het verlagen van drukwerkkosten moet drukwerk toegerekend kunnen worden naar projectbudgetten. Daarvoor moet interne facturatie worden ingericht.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Er vallen geen ambtelijke uren vrij.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Deze ombuiging heeft beperkt effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie. Sommige zaken zullen versoberen.

Andere mogelijkheden voor Gemeentelijke beleidsmonitor uitwerken	Potentieel financieel effect in 2028: € 30.000,-
	Begrotingsprogramma: 1 Bestuur en Ondersteuning

Toelichting
Voorstel is om volledig te stoppen met de uitvoering van de monitor en het daaraan gekoppelde impulsbudget. Met dit scenario bezuinigen we jaarlijks €30.000,-. We voeren dan niet meer tweejaarlijks de beleidsmonitor uit. Deze informatie is dan niet meer beschikbaar voor beleidsmonitoring, en voor Waar Staat Je Gemeente. Ook de recent (in 2023) ontwikkelde wijkprofielen komen te vervallen als we met deze meting stoppen.

Alternatieve oplossing
Als alternatief kunnen we doorgaan met een (vereenvoudigde) GBM en het impulsbudget te stoppen. Dat betekent dat we om het jaar (2025, 2027, enzovoort) €30.000,- kunnen bezuinigen. Er is dan geen budget om direct zichtbaar maatregelen te nemen naar aanleiding van de monitor.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting			

De gemeentelijke beleidsmonitor (GBM) is een tweejaarlijkse meting over hoe inwoners van Culemborg de leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht beleven (subjectieve meting). Dit is een steekproef onder ruim 5.000 inwoners (waaronder specifiek jongeren). Het doel is om onze dienstverlening zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van onze inwoners. De resultaten van de GBM worden gebruikt als toetsing van huidig beleid en bij het ontwikkelen van nieuwe beleids- en uitvoeringsplannen. Op dit moment zitten we ook in een traject om de monitor te versimpelen en beter te integreren in de gemeentelijke processen, zodat het bestuur beter in staat is om te sturen op de gewenste maatschappelijke effecten. Doel is om de beleidsmonitor in te zetten voor de effectindicatoren in de P&C-cyclus. De GBM is ook de belangrijkste bron voor de wijkprofielen en wijkplannen. Op basis van deze gegevens bepalen we samen met onze maatschappelijke partners welke wijken extra aandacht nodig hebben. De wijkprofielen zijn in 2023 voor het eerst opgesteld en erg goed ontvangen. Deze komen te vervallen als we geen actuele informatie meer hebben. Daarnaast levert de GBM informatie op over waar wij als gemeente staan ten opzichte van andere gemeenten op het gebied van veiligheid, sociale kracht en leefbaarheid (Waar Staat Je Gemeente). Inwoners zullen niet merken dat er een voorziening wegvalt. Het is een instrument wat we intern gebruiken om de dienstverlening te verbeteren. De gevolgen zijn intern merkbaar, omdat we informatie missen voor het ontwikkelen van beleid en uitvoeringsplannen. De informatie uit de GBM is voorwaardelijk voor het realiseren van de leidende principes levendige/ leefbare en zorgzame stad.

Alternatieve oplossing:
Voorstel is om de tweejaarlijkse meting te blijven uitvoeren en het impulsbudget te bezuinigen. Het bezuinigen van het impulsbudget betekent dat we minder flexibel (naast het bestaande beleid) maatregelen kunnen treffen op basis van de resultaten. Voor bewoners is het niet - of minder goed -zichtbaar wat we met de resultaten van de monitor hebben gedaan. Per beleidsthema wordt bepaald welke aanpassingen nodig zijn in beleids- of uitvoeringsplannen. Dat zijn lange termijnplannen, en dat is minder zichtbaar voor de bewoners. Dit zorgt er wel voor dat beter kunnen sturen op het effect dat ons beleid heeft en de beleving van de inwoners. In dit scenario besparen we 30.000 per twee jaar en behouden we het budget om de monitor uit te kunnen voeren. Dit betekent dat we de mening van onze inwoners over de leefsituatie en sociale kracht blijven monitoren, en in staat blijven om belangrijke lokale trends en ontwikkelingen te volgen. En dat we ons beleid en uitvoeringsplannen goed kunnen afstemmen op de behoeften van onze inwoners. Ook kunnen de wijkprofielen blijven bestaan.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ 30.000	€30.000	€30.000	€30.000	De bezuiniging kan ingezet worden vanaf 2025. In 2024 wordt de monitor nog uitgevoerd (is al in gang gezet – toegezegde verplichting). Wanneer wordt gekozen voor de alternatieve oplossing, kan het budget in 2025 en 2027 worden geschrapt.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 30.000**	**€30.000**	**€30.000**	**€30.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er is geen financiële investering nodig om de maatregel te implementeren. Stoppen met de GBM kan bij andere plannen en ontwikkelingen wel voor extra financiële kosten zorgen. Bijvoorbeeld doordat er op andere manieren extra informatie bij inwoners ingewonnen moet worden (enquêtes, stadsgesprekken, informatie uit andere betaalde monitoren halen).

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We zeggen het contract met het onderzoeksbureau op en we informeren onze maatschappelijke partners in de wijkteams. Ook is een zorgvuldige interne afstemming tussen de betrokken teams vereist.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Maatschappelijke partners wijkgericht werken (Kleurrijk Wonen, ELK Welzijn en Politie), het buurtpanel, het sociaal team.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Er is toezegging dat de meting in 2024 uitgevoerd kan worden en in de begroting is een bedrag opgenomen om gerichte acties in 2025 naar aanleiding van de resultaten te ondernemen.

4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico bestaat dat bewoners zich minder serieus genomen voelen en minder vertrouwen hebben in de lokale overheid (afstand systeem en leefwereld groter). Ook de ambtenaren moeten op zoek gaan naar alternatieve bronnen om hun beleid beter op maatschappelijke effecten en op bewoners behoeften te laten aansluiten. Wanneer dat niet (voldoende) lukt is het risico dat ons beleid minder rekening houdt met het effect van onze beleidskeuzes op de beleving van de bewoners.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Dit hangt samen met andere participatie instrumenten: Platform Culemborg, wijkactie budget (voor geen buurt bestuurt), initiatievenloket en buurtpanel. Het is wel een intern instrument en andere instrumenten zijn meer voor en door bewoners.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. Het niet uitvoeren van de monitor zal tijd besparen, maar deze uren worden ingezet om op andere manieren de mening van inwoners op te halen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, de mening van inwoners blijft belangrijk om onze dienstverlening goed aan te laten sluiten op de behoeften van bewoners. Ambtenaren zullen op zoek gaan naar andere manieren om deze informatie te vergaren. De verwachting is dat het niet mogelijk is om vergelijkbaar objectieve en representatieve informatie over de beleving van bewoners te verkrijgen.

Heroriëntatie initiatievenloket en buurtpanel	Potentieel financieel effect in 2028: € 45.000
	Begrotingsprogramma: 7. Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting

Tot op heden kunnen burgers terecht bij het buurtpanel voor initiatieven die de leefbaarheid in de buurt bevorderen. Door een vertegenwoordiging van bewoners worden deze budgetten toegekend. Voor initiatieven die niet aan de directe leefomgeving zijn gekoppeld kunnen burgers financiële ondersteuning te krijgen bij het opstarten en uitvoeren. Hiervoor is €25.000,- beschikbaar. Onderdeel is een pilot met vouchers voor het gebruik van gemeentelijke accommodaties (€8.000,-). Dit is een pilot waarbij inwoners gemakkelijker een ruimte kunnen huren voor een activiteit of initiatief. Dit betekent ook dat we stoppen met het initiatievenfeest.

Er zijn verschillende alternatieven mogelijk:

A. Stoppen met het totale initiatievenloket (bezuiniging: €25.000);
B. Stoppen met het initiatievenloket, maar doorgaan met de accommodatievouchers (bezuiniging: €17.000);
C. Stoppen met de buurtpanels (bezuiniging €20.000)
D. Combineren van Initiatievenloket en buurtpanels en het totale budget verlagen tot €30.000,- (bezuiniging (€15.000). Met deze laatste optie houden we het huidige niveau van ondersteuning in stand. Daarnaast is er dan voor bewoners één duidelijk loket voor initiatieven, en kunnen we de rol van het buurtpanel versterken.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting

Met de inzet van het initiatievenloket en het buurtpanel ondersteunen en faciliteren we initiatieven uit de samenleving. Het buurtpanel wordt vertegenwoordigd door een groep bewoners (vrijwilligers) die jaarlijks initiatieven/activiteiten financieel ondersteunt die te maken hebben met de leefbaarheid en sociale cohesie in een buurt of wijk. Het initiatievenloket is in beheer van de gemeente en bedoeld als een steuntje in de rug bij het opstarten van nieuwe initiatieven. Hierbij gaat het om proceskosten; denk aan het maken van een flyer, huren van een ruimte of het opzetten van een stichting.

Wanneer we stoppen met de hele voorziening voor financiële ondersteuning bij het opstarten en uitvoeren van initiatieven, dan heeft dat een grote impact op de inwoners van Culemborg. Initiatieven hebben een belangrijke meerwaarde voor onze stad. Ze brengen levendigheid en kleur. Voor de onderlinge steun en informele zorg, voor een schone en veilige buurt, voor de inzet bij sport of cultuur, en voor lokale kennis bij het maken of uitvoeren van beleid. Bovendien zorgt het voor meer betrokkenheid en verbinding bij elkaar en de eigen leefomgeving. Dit zorgt voor sterkere gemeenschappen en een sterkere sociale basis. Daarmee raakt deze ombuiging de leidende principes dat Culemborg een levendige en ondersteunende stad is.

Daarnaast verzorgen deze budgetten positieve en vaak preventieve activiteiten & acties om samenhorigheid en verbinding, voornamelijk in aanpak (kwetsbare) wijken, te versterken en kwetsbare bewoners te ondersteunen (onder andere door tijdig bouwen aan netwerken, zodat ze in moeilijke tijden op elkaar kunnen rekenen).

Ook gaat deze ombuiging in tegen onze ambities op het gebied van participatie en wijkgericht werken, waarbij we inzetten op het centraal stellen van de inwoners, “gemeente/overheid is voor de burgers”, burgers aan zet, participatie samenleving, betrokkenheid en burgerschap bevorderen, gemeenschap versterken, kracht uit de wijken benutten, meer verantwoordelijkheid aan burgers, enzovoort. Dit brengt het risico met zich mee dat het vertrouwen in de overheid afneemt en de relatie tussen de inwoners en de lokale overheid verslechterd. Door de werkwijze met en van de buurtpanels en de samenwerking met de wijkteams bereiken we juist die bewoners die uit zichzelf de gemeente minder snel zouden vinden.

Het buurtpanel zelf is de hoogste graad van participatie, omdat bewoners zelf te beslissen welke initiatieven in de stad ondersteund worden. Zij hebben direct invloed op de leefbaarheid en de sociale cohesie in de wijken en de ondersteuning van kwetsbare doelgroepen. Naast hun rol als beoordelaar van initiatieven zijn deze vrijwilligers ook een belangrijke klankbordgroep als het gaat over participatie en wijkgericht werken en zijn zij onderdeel van ons sociale netwerk in de stad. Door het verminderen of wegnemen van de budgetten zal het buurtpanel ophouden te bestaan. Daarmee komt een stevige en zeer betrokken en verantwoordelijke vrijwilligersgroep te vervallen. De opbouw van dit panel was een jarenlange investering.

Met optie C en D worden de bovenstaande effecten aanzienlijk verminderd. Bij optie D kunnen we de huidige steun aan initiatieven grotendeels voortzetten, en het buurtpanel versterken. Daarbij is het mogelijk een bezuiniging te realiseren, en toch de kracht van dit onderwerp grotendeels overeind te houden. Wel vervallen dan de extra's, zoals het initiatievenfeest en de pilot met vouchers. Met optie A vervalt de inzet voor een andere doelgroep, die een breder publiek trekken en die bijdragen aan verschillende beleidsdoelen, breder dan leefbaarheid en verbinding.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het budget initiatievenloket is vanaf 2025 al te besparen, maar het buurtpanel ondersteunt vaak projecten en activiteiten die over meerdere kalenderjaren lopen. Op dit moment is niet bekend hoe hoog dit bedrag is (afhankelijk van de aanvragen in 2024). Vanaf 2026 kunnen we de totale ombuiging van beide loketten realiseren.
Structurele besparing per jaar	€25.000,--	€45.000,--	€45.000,--	€45.000,--	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€25.000,--**	**€45.000,--**	**€45.000,--**	**€45.000,--**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Kosten in benodigde communicatie met de af te schaffen loketten en eventueel met de bewoners van Culemborg in zijn geheel. Deze kosten zijn niet concreet in te schatten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het bedrag van het initiatievenloket in 2025 volledig afschaffen. Het buurtpanel heeft nog 1 jaar om de toegezegde initiatieven af te ronden. Daarmee komt vanaf 2026 het volledige bedrag van €45.000,-- vrij. Hiervoor een zorgvuldig traject inzetten met buurtpanelleden. En een zorgvuldige communicatie naar de inwoners.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Wijkteams, Inwoners, buurtpanel, adviesraad Sociaal Domein, Accommodatieloket.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De samenwerking met het buurtpanel beëindigen.

4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Op dit moment staat het initiatievenloket garant voor het vouchersysteem voor (gemeentelijke) accommodaties. Een pilot waarbij inwoners gemakkelijker een ruimte kunnen huren voor een activiteit of initiatief. Daarnaast wordt ook het initiatievenfeest uit dit budget georganiseerd. Het wegvallen van het buurtpanel levert mogelijk veel weerstand op, omdat het bewoners direct raakt.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Wijkactie budget (voorheen Buurt Bestuurt), groene bewonersinitiatieven, cultuurfonds en de uitrol van het vouchersysteem. Dit is allemaal gericht op de ondersteuning van bewonersinitiatieven en staan allemaal op de lijst ombuigingen. Ook het stoppen van het Platform Culemborg is indirect relevant als onderdeel van het thema participatie en mogelijke bewonersinput.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, nauwelijks, de buurtpanels bestaan uit vrijwilligers.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, de gemeente/ wijkmanagers krijgen meer vragen uit de samenleving om ideeën van bewoners op te pakken die eerder als een initiatief opgepakt zouden kunnen worden. De verantwoordelijkheid verschuift van de inwoner naar de overheid.

Heroriëntatie Wijkacties budget (voorheen Buurt Bestuurt)	Potentieel financieel effect in 2028: € 30.000,--
	Begrotingsprogramma: 1. Bestuur en Ondersteuning

Toelichting

Wijkacties zijn de opvolgers van 'Buurt Bestuurt', en vinden voornamelijk plaats in de aanpak- en aandachtswijken. Ze geven een extra impuls aan de leefbaarheid in een buurt of wijk. Met wijkacties gaan we op een laagdrempelige manier de wijk in, bijvoorbeeld met een koffiekar of afvalcontainer. Doel daarbij is dat bewoners en professionals met elkaar in gesprek gaan, samen bepalen welke problemen in de buurt met prioriteit moeten worden aangepakt en hoe zij de wijk leefbaarder kunnen maken. De bewoners geven aan wat de problemen zijn, wat ze nodig hebben om dit op te lossen en de professionals werken actief aan deze oplossingen mee. Afgelopen april 2024 is een convenant met maatschappelijke partners ondertekend. In lijn met het convenant worden er op dit moment samen met onze partners wijkplannen ontwikkeld. De wijkacties budget wordt gekoppeld aan deze wijkplannen. De bezuiniging op dit budget kan grote gevolgen op samenwerking (met maatschappelijke partners en met bewoners) in de wijken hebben.

Omdat de wijkacties een belangrijk instrument zijn om in contact te komen met de bewoners in de aandachtswijken, is er het alternatief om het wijkactie-budget (voorheen Buurt Bestuurt) met 10.000 te verminderen, zodat er nog 20.000 beschikbaar blijft (€10.000,- per gebied oost en west) om samen met wijkbewoners te werken aan sterke gemeenschappen/netwerken en de leefbaarheid in wijken.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als we met dit budget stoppen, wordt het voornamelijk in de aandachts- en aanpakbuurten merkbaar. Het contact met overheid wordt minder en kloof tussen bewoners en overheid groeit. Er is dan geen geld voor “kleine irritaties” (ergens en bord plaatsen, project tegen jeugd en kinderen overlast, kleine groene oplossingen om sociale veiligheid te verbeteren, enzovoort.) die als ze niet op tijd opgepakt zijn, kunnen een “grote zeer” worden. Dit budget noemen we ook “smeerolie” budget, omdat je met relatief weinig geld, grote effecten kan behalen.

Wijkacties (voorheen Buurt Bestuurt) is een werkwijze waarbij bewoners en professionals samen bespreken en/of bepalen welke problemen in de buurt met prioriteit moeten worden aangepakt en hoe zij de wijk leefbaarder kunnen maken. De bewoners geven bijvoorbeeld tijdens een koffiekar- of container acties in de wijk aan wat de problemen zijn, wat ze nodig hebben om dit op te lossen en de professionals werken actief aan deze oplossingen mee. Afgelopen april 2024 is een convenant met maatschappelijke partners ondertekend. In lijn met het convenant worden er op dit moment samen met onze partners wijkplannen ontwikkeld. De wijkacties budget wordt gekoppeld aan deze wijkplannen.

Deze ombuiging raakt een deel van de inwoners, omdat de middelen gericht worden ingezet in de kwetsbare buurten en wijken die extra aandacht nodig hebben. Door deze bezuiniging kunnen maatschappelijke partners besluiten om niet meer mee te doen aan de wijkacties, want kleine irritaties, problemen en andere ongenoegen in de wijk ophalen en verder niets mee te doen, kan zorgen voor meer wantrouw en irritaties naar het wijkteam en overheid.

Deze ombuiging raakt de leidende principes voor een leefbare, zorgzame en toekomstbestendige stad. Door niet te investeren in de samenwerking met bewoners en de leefbaarheid in de kwetsbare wijken, wordt direct de sociale basis geraakt. Een sterke sociale basis begint bij de investering in preventie en in de verbinding tussen inwoners in de wijken. En in een goede samenwerking tussen bewoners, professionals, scholen, ondernemers en andere betrokken bij de leefomgeving. Dit zorgt voor sterke gemeenschappen net eigenaarschap en brede netwerken (zwerfafvalbrigades, het buurtpanel, winkeliersverenigingen, etc.) die ook kunnen bijdragen aan de gemeentelijke opgaven. Denk bijvoorbeeld aan duurzaamheid en energietransitie opgaven waarbij sociale cohesie in buurten en wijken van cruciaal belang is.

Bij het alternatieve voorstel kunnen bovengenoemde effecten substantieel beperkt worden. Het betekent dat we door kunnen gaan met de wijkacties. Met een beperkter uitvoeringsbudget is het belangrijk dat bewoners vooraf weten dat er geen grote fysieke ingrepen mogelijk zijn. Wel kan het gesprek tussen de bewoners en professionals gevoerd worden over wat belangrijk is en welke oplossingen er zijn. Met het budget kunnen in overleg met de bewoners ook kleinere maatregelen genomen worden, waardoor bewoners zien dat er wat met hun opmerkingen gebeurt. Dat heeft een positief effect op de leefbaarheid, betrokkenheid bij de buurt en elkaar en op het vertrouwen in de gemeente en haar partners.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De besparing is 30.000 per jaar en kan vanaf 2025 ingaan.
Structurele besparing per jaar	€30.000,--	€30.000,--	€30.000,--	€30.000,--	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€30.000,--**	**€30.000,--**	**€30.000,--**	**€30.000,--**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Zorgvuldig met bestuurlijk besluitvormingsproces. Goede en zorgvuldige communicatie naar de maatschappelijke partners en bewoners.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Inwoners van kwetsbare wijken in Culemborg en maatschappelijke partners (wijkteams leefbaarheid).
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Convenant wijkgericht werken (2024).

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Er is een risico dat het afbreuk doet aan het vertrouwen in de gemeente. Omdat we overal uitdragen dat we participatie hoog in het vaandel hebben staan en samen de stad maken. Ook neemt de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van bewoners af en het partnerschap en de gelijkwaardigheid met inwoners neemt af. Dit heeft een negatieve impact op de lokale democratie. De kwetsbare-/ aanpakwijken worden het meest geraakt.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Met de andere ombuigingen op het gebied van participatie. Heroriëntatie initiatievenloket en buurtpanel en het Platform Culemborg. Dat betekent dat alle budgetten die ingezet worden voor initiatieven, mening en eigenaarschap van bewoners, verdwijnen. De grootte van de impact is lastig te bepalen in verband met mogelijke keten effect: ombuigingen op welzijnswerk, jeugdpreventie, groen (beheer), spelen, etc. Al deze ombuigingen en minder "smeerolie" hebben veel inpakt op de leefbaarheid in de wijken.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	De wijkacties zijn positieve activiteiten waarmee we in contact komen met bewoners. We vangen veel klachten en irritaties af, en in gesprek ontstaan oplossingen waar de bewoners ook aan bij kunnen dragen. Daarmee voorkomen we klachten en bezwaren die achteraf komen en veel meer tijd kosten. Ermee stoppen betekent dat we meer klachten en bezwaren krijgen en moeten afhandelen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Het beleid moet herbeschreven worden. Dit budget is "smeerolie" op eerdere bezuinigingen en tekortkomingen. Besparingen op dit budget betekent meer meldingen uit de stad en meer (herstel)werk voor ambtenaren.

Parkeertarieven verhogen	Potentieel financieel effect in 2028: € € 60.000
	Begrotingsprogramma:

Toelichting
Betaald parkeren kost op dit moment € 1,10 per uur. Een dagkaart kost € 2,20. Een dagkaart is niet op alle parkeerplaatsen verkrijgbaar. We willen immers de langparkeerders stimuleren om aan de oostelijk gelegen parkeerplaatsen te parkeren. Door de parkeertarieven te verhogen kunnen meer inkomsten worden gegenereerd.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Betaald parkeren in Culemborg wordt uitsluitend ingezet als sturingsmiddel. De tarieven voor betaald parkeren zijn dan ook relatief laag. Door de tarieven, zowel uurtarief als dagkaarttarief te verhogen, kunnen meer parkeerinkomsten gehaald worden. Tegelijkertijd zorgt dit ervoor dat mensen mogelijk een andere keuze maken. Mogelijk kiezen zij voor een ander vervoermiddel om niet te hoeven betalen voor parkeren. Ook zullen parkeerders, met name die vaak of lang in het centrum moeten zijn (bijvoorbeeld werknemers), uitwijken naar omliggende straten/wijken waar het parkeren gratis is. Of kiezen zij ervoor om hun inkopen bij een ander winkelcentrum /andere stad te doen. Deze maatregel kan ook impact hebben op personeel dat voor werk in de binnenstad moet zijn (bijvoorbeeld kraamverzorgenden). Voor bedrijven met personeel dat in de binnenstad moet zijn is het mogelijk voor hun personeel een vergunning aan te vragen (en de kosten te dragen).

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** In de berekening is uitgegaan van een verhoging van: - € 1,10 naar € 1,60 (uurtarief) - € 2,20 naar € 4,00 (dagkaart) Tevens is er rekening gehouden met een te verwachten lagere bezettingsgraad als gevolg van uitwijkgedrag of andere mobiliteitskeuzes van 10%.
Structurele besparing per jaar	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Om de wijziging door te voeren moet bij de raad in de tarieventabel het gewijzigde tarief vaststellen. In de parkeerautomaten en parkeerapps dient het bedrag gewijzigd te worden. Hiervoor is eenmalig € 1.500 nodig.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De raad stelt de gewijzigde tarieven vast met het vaststellen van de tarieventabel. De tariefswijziging moet in de parkeerautomaten en parkeerapps doorgevoerd worden. Er moet zorgvuldig gecommuniceerd worden naar ondernemers en inwoners dat de tarieven gewijzigd worden. Op de website moet de tekst aangepast worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Ondernemers, bewoners, stuurgroep binnenstad, toeristisch platform.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De tarieventabel moet gewijzigd worden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Er komt weerstand van bewoners en ondernemers. Hiervoor is goede communicatie noodzakelijk. Deze maatregel kan invloed hebben op kwetsbare inwoners die te maken hebben met een krappe financiële situatie. Onderzocht kan worden of er voor één auto per huishouden een compensatie kan plaatsvinden via de minimaregeling.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Parkeervergunningen duurder maken	Potentieel financieel effect in 2028: € € 80.000
	Begrotingsprogramma: 3. Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
De tarieven voor parkeervergunningen voor bewoners (1e en 2e vergunning) zijn al jaren lager dan in omliggende gemeenten. De tarieven voor bedrijfsparkeerverguningen liggen juist hoger dan in de omliggende gemeenten. Daarnaast zien we onder andere door transformaties van panden in het centrum dat de vraag naar parkeervergunningen toeneemt, terwijl het aantal parkeerplaatsen gelijk blijft. Hierdoor is de parkeerdruk op sommige locaties hoog. Voorgesteld wordt om de tarieven voor parkeervergunningen te verhogen en dit te doen in twee stappen (2025 en 2026).

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Op dit moment is er nog geen wachtlijst voor parkeervergunningen. Iedereen kan tegen een relatief laag tarief 2 parkeervergunningen aanschaffen. Om het aanbod van parkeerplaats meer in evenwicht te brengen en het gebruik van alternatieve vormen van vervoer te stimuleren, kunnen de tarieven verhoogd worden, maar met name de tweede parkeervergunning. Dit zorgt voor een lichte lastenverhoging voor bewoners en bedrijven.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Er is gerekend met de volgende verhoging; - Eerste bewonersvergunning in 2025 van € 55,25 naar € 65,00, in 2026 en verder naar € 75,00 per jaar. - Tweede bewonersvergunning in 2025 van € 78,25 naar € 125,00, in 2026 en verder naar € 150,00 per jaar. - Bedrijfsvergunning in 2025 en verder van € 436,00 naar € 450,00 per jaar.
Structurele besparing per jaar	€ -	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ -	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 21.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 21.000**	**€ 80.000**	**€ 80.000**	**€ 80.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

De raad stelt jaarlijks de tarieven voor parkeervergunningen vast met het vaststellen van de tarieventabel (belastingverordening). Hierin kan de verhoging eenvoudig worden doorgevoerd. Daarnaast is er zorgvuldige communicatie nodig. Dit vraag inzet van communicatie en extra inzet van de medewerkers parkeren, omdat een wijziging vaak veel vragen en meldingen oplevert.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Opstellen communicatieplan en het voorbereiden van de jaarlijkse tarieventabel.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Een verhoging kan alleen worden gedaan mits hier een goede uitleg voor is. In dit geval zal het niet tot veel problemen leiden, omdat de tarieven voor bewonersvergunningen al jaren lager liggen dan in omliggende gemeenten. Deze maatregel kan invloed hebben op kwetsbare inwoners die te maken hebben met een krappe financiële situatie.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Vergunninghouders-parkeergebied omzetten naar betaald parkeren gebied	Potentieel financieel effect in 2028: € € 57.500
	Begrotingsprogramma: 3. Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
Op dit moment zijn er een aantal straten in het centrum waar alleen vergunninghouders mogen parkeren. Bezoekers van deze vergunninghouders kunnen via een app aangemeld worden door de vergunninghouder. Op andere locaties in het centrum is betaald parkeren van kracht. Hier mogen zowel betaald parkeerders parkeren, maar ook vergunninghouders uit de betreffende parkeerzone. Er kan voor gekozen worden om in het gehele centrum betaald parkeren in te voeren. Vergunninghouders kunnen nog steeds een parkeervergunning aanschaffen, maar alle andere bezoekers betalen voor het parkeren.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als deze parkeerplaatsen onderdeel gaan uitmaken van het parkeerregime, dan kunnen bezoekers van de stad overal parkeren. Ook in de woonstraten van het centrum die nu nog onderdeel zijn van een vergunning zone. Het kan een positief effect hebben op het totale parkeerareaal, maar het kan ook een negatief effect hebben. De parkeerplaatsen die liggen aan de zuidzijde van de stad zijn sneller te bereiken via de Zandstraat en verder. Mensen kiezen altijd voor een snelle en korte route van/naar de stad. De parkeerplaatsen aan deze zijde van de stad zullen dus een hogere parkeerdruk gaan ervaren. Aanvullend beleid en het herijken van alle parkeertarieven is dan ook noodzakelijk om het verkeer goed over de parkeerplaatsen te verspreiden.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	Inkomsten parkeren worden geraamd op € 30.000, inkomsten naheffingen worden geraamd op € 27.500. Dit vraagt wel eerst om een investering. Er zijn 10 parkeerautomaten extra nodig. De kosten hiervoor bedragen € 10.000 per stuk. De kosten voor het project (inkoop, organisatie, bebording etc.) worden geraamd op € 25.000. De totale investering is dan ook € 125.000.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 0.-	€ 0.-	€ 0.-	€ 0,-	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Op deze parkeerplaatsen is nu geen parkeerapparatuur aanwezig. Een parkeerautomaat kost circa € 10.000. Er zullen 10 automaten nodig zijn om deze gebieden te bedienen. Dit vraagt om een investering van € 100.000. De parkeerautomaten moeten ook onderhouden worden en moeten toegevoegd worden aan het bestaande onderhoudscontract. Ditzelfde geldt voor de contracten voor het leeghalen en afstorten van de muntkluis en het verwerken van de digitale transacties. Om dit project uit te voeren is tijdelijk 100 uur capaciteit nodig.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het college neemt het besluit om de parkeerplaatsen uit de vergunninghouders zone toe te voegen aan het betaald parkeren gebied. De parkeerregisseur dient de parkeerplaatsen in de lopende contracten toe te voegen. Er dienen locaties gevonden te worden om de parkeerautomaten te plaatsen. De parkeerautomaten moeten worden aangeschaft. Er dient een communicatietraject opgestart te worden om bewoners/ondernemers/bezoekers te informeren over de wijziging.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Bewoners/ondernemers/bezoekers over de wijziging.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Het college dient het besluit te nemen tot het aanwijzen van deze parkeerplaatsen aan het bestaande areaal van betaald parkeren.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Bewoners uit de vergunninghoudergebieden komen mogelijk in opstand. In sommige straten wordt al een hoge parkeerdruk ervaren. Zij zouden het liefst de vergunninghouders zones nog verder verkleinen, waardoor zij altijd in hun straat kunnen parkeren. Door nu iedere bestuurder toe te zijn om de auto in alle delen van het centrum te laten parkeren, krijgen bewoners het gevoel dat zij nog een hogere parkeerdruk zullen krijgen. Deze maatregel kan invloed hebben op kwetsbare inwoners die te maken hebben met een krappe financiële situatie.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.

Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Gebied voor betaald parkeren uitbreiden	Potentieel financieel effect in 2028: € 31.500
	Begrotingsprogramma: 3. Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
Betaald parkeren is een sturingsmiddel om het parkeren te reguleren. Op die locaties waar de parkeerdruk hoog is, kan betaald parkeren worden ingezet. Betaald parkeren mag niet alleen ingevoerd worden als extra inkomstenbron, zonder dat er noodzaak is om een parkeermaatregel te nemen. In het centrum zijn drie parkeerzones. Op een aantal locaties (Palumbus, Mariahof, Rozenstraat en Haven) is het parkeren gratis. Deze parkeerplaatsen worden goed gebruikt. Hier kan overwogen worden om betaald parkeren in te voeren.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als deze parkeerplaatsen onderdeel gaan uitmaken van het parkeerregime, dan zijn er rond het centrum geen gratis parkeerplaatsen meer. Bezoekers die niet willen of kunnen betalen voor parkeren, zullen primair voor een ander vervoersmiddel kiezen. En als dat niet kan, dan zullen ze uitwijken naar omliggende wijken (bijv. Bloemenbuurt, Veerweggebied) waar het parkeren nog gratis is. Daarnaast is er geen onderscheid meer. Medewerkers van winkels/bedrijven in het centrum zullen dan kiezen om hun voertuig te parkeren zo dicht mogelijk bij het centrum. Hierdoor zijn de parkeerplaatsen die het dichtst bij het centrum liggen altijd bezet en moeten bezoekers van de stad verder lopen voor een boodschap of horecabezoek. Deze maatregel kan ook impact hebben op personeel dat voor werk in de binnenstad moet zijn (bijvoorbeeld kraamverzorgenden).

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028
Structurele besparing per jaar	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 31.500	€ 31.500	€ 31.500	€ 31.500
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**

Toelichting
Op deze drie locaties is het totaal van 320 parkeerplaatsen aanwezig. Het toevoegen van deze parkeerplaatsen zal extra inkomsten genereren, maar ook een extra investering vragen. De inkomsten uit parkeergelden en naheffingen zal circa € 31.500 per jaar bedragen. De investering voor de parkeerautomaten bedraagt € 60.000. Daarnaast zijn er nog kosten voor het uitvoeren van het project, het plaatsen van bebording, enzovoort. Deze kosten worden geraamd op € 30.000. Pas na enkele jaren zal het invoeren van parkeren op deze locaties geld gaan opleveren.

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Op deze parkeerplaatsen is nu geen parkeerapparatuur aanwezig. Een parkeerautomaat kost ongeveer € 10.000. Er zullen naar verwachting zes automaten nodig zijn om deze gebieden te bedienen. Dit vraagt om een investering van € 60.000. De parkeerautomaten moeten ook onderhouden worden en moeten toegevoegd worden aan het bestaande onderhoudscontract. Ditzelfde geldt voor de contracten voor het leeghalen en afstorten van de muntkluis en het verwerken van de digitale transacties. Tevens is er meer handhavingscapaciteit nodig. Intern is er voor de parkeerregisseur en voor de medewerkers parkeren in totaal 6 – 8 uur per week extra nodig om de uitbreiding van het parkeerareaal uit te voeren (onderhoud, klachten, afhandeling naheffingen, financiën).

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het college neemt het besluit om de parkeerplaatsen toe te voegen aan het betaald parkeren gebied. De parkeerregisseur dient de parkeerplaatsen in de lopende contracten toe te voegen. Er dienen locaties gevonden te worden om de parkeerautomaten te plaatsen. De parkeerautomaten moeten worden aangeschaft. Er dient een communicatietraject opgestart te worden om bewoners/ondernemers/bezoekers te informeren over de wijziging. Het aantal fte op parkeren dient structureel te worden uitgebreid.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Bewoners/ondernemers/bezoekers over de wijziging.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Het college dient het besluit te nemen tot het aanwijzen van deze parkeerplaatsen aan het bestaande areaal van betaald parkeren. Hierin moet aangetoond worden dat er voldoende aanleiding is om betaald parkeren in te voeren.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Risico is dat bewoners/ondernemers/bezoekers van de stad in opstand komen tegen een dergelijk besluit. Parkeren is een gevoelig onderwerp waar iedereen een mening over heeft. Dit leidt tot onrust en klachten/meldingen. Een goede communicatie met onderbouwing waarom het besluit genomen wordt is noodzakelijk. Deze maatregel kan invloed hebben op kwetsbare inwoners die te maken hebben met een krappe financiële situatie.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, kost extra fte.

Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Het areaal verandert. Hierdoor is er meer capaciteit nodig van de parkeerregisseur en medewerkers parkeren.

Ombuiging: Tarief ontheffingen autoluwe binnenstad kostendekkend berekenen	Potentieel financieel effect in 2028: € € 50.000
	Begrotingsprogramma: Verkeer, Vervoer en waterstaat

Toelichting
Bewoners, bedrijven en bezoekers van het autoluwe centrum kunnen een ontheffing aanvragen om in het autoluwe deel te laden en lossen. Parkeren is niet toegestaan. Er zijn diverse ontheffingen. Bewoners van het autoluwe deel en bedrijven kunnen een jaarontheffing aanvragen waarop 5 kentekens kunnen worden gezet. Hiermee kunnen zij onbeperkt het centrum inrijden voor laden/lossen. De kosten hiervoor zijn € 48,40. Een bezoeker die incidenteel in het autoluwe deel iets moet laden/lossen kan een dagontheffing aanvragen. De kosten hiervoor zijn € 2,20. Verder zijn er een aantal gebruikers die een gratis ontheffing krijgen (marktkooplieden, zorgverleners, houders gehandicaptenparkeerkaart, rouw-/trouwauto's).

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig***	**2. Merkbaar***	**3. Substantieel***
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader**	1. Coalitieprogramma en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het coalitieprogramma of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Bewoners en bedrijven moeten bij hun woning/winkel/parkeerplaats kunnen komen in het autoluwe deel om te laden/lossen. Dit is een recht en kan niet zomaar ingetrokken worden. De dagontheffing is alleen ingevoerd om mensen die een groot/zwaar pakket moeten laden/lossen in het centrum af te halen. Omdat het huidige tarief gelijk is aan een dagparkeerticket, neemt het aantal dagontheffingen toe en rijden bestuurders gemakkelijk het centrum in. Ook om iets kleins op te halen. Door het tarief te verhogen zullen minder mensen het autoluwe deel inrijden en neemt zowel de verkeersveiligheid als leefbaarheid toe.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ 0,-	€ 0,-	€ 0.-	€ 0,-	De tarieven waarmee gerekend is: - Verhoging dagontheffing van € 2,20 naar € 10,00. - Verhoging jaarontheffing van € 48,40 naar € 60,00. Hierbij is rekening gehouden dat het aantal (met name dagontheffingen) af zal nemen als het tarief omhoog gaat.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-	
Saldo ombuiging	**€ 50.000**	**€ 50.000**	**€ 50.000**	**€ 50.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
De ontheffingen zijn opgenomen in de legesverordening. Deze wordt jaarlijks door de raad vastgesteld. Het aanpassen van de tarieven kan dan ook redelijk eenvoudig worden doorgevoerd. Er zijn geen extra kosten mee gemoeid.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De ontheffingen zijn opgenomen in de legesverordening. Deze wordt jaarlijks door de raad vastgesteld. Het aanpassen van de tarieven kan dan ook redelijk eenvoudig worden doorgevoerd.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Minder toezicht op de uitvoering van civiele werken Parijsch	Potentieel financieel effect in 2028: € €20.000
	Begrotingsprogramma: 3. Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
De bouwwerkzaamheden in de wijk Parijsch nemen af. Vanuit de gemeente werkt er één toezichthouder fulltime. Dit kan afgebouwd worden naar 24 uur per week.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Door het afnemen van bouwactiviteiten van Parijsch is het mogelijk om de gemeentelijke toezichthouder 8 uur per week vrij te maken voor andere werkzaamheden. Deze uren zijn in te zetten voor overige activiteiten binnen het team.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€ 20.000	€20.000	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€20.000**	**€20.000**	**€20.000**	**€20.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het afbouwen van de inzet van de huidige toezichthouder en andere werkzaamheden genereren. De vrijgekomen uren kunnen worden ingezet bij de afdeling ontwerp en realisatie.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	De toezichthouder kan voor 12 uur per week ingezet worden op andere projecten, waardoor we minder hoeven in te huren op die projecten en 'overhead' op deze uren kunnen doorrekenen. Dat is de bezuiniging, dus er ontstaat geen ruimte in de formatie.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Ombuiging: Heroriëntatie binnenstad regisseur: inzet stoppen of volledig dekken uit ondernemersfonds	Potentieel financieel effect in 2028: € 34.000
	Begrotingsprogramma: 4. Economie

Toelichting
De binnenstadregisseur is de spil voor het samenwerken aan een vitale levendige en aantrekkelijke binnenstad. Zij heeft de samenwerking van ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente in het Collectief Centrum Culemborg zorgvuldig opgebouwd in de afgelopen jaren. Ook regisseert zij de verschillende werkgroepen, waardoor de samenwerking breed gedragen is.
Dit voorstel houdt in dat we stoppen met de gemeentelijke bijdrage aan de binnenstad regisseur. Daarmee vervalt de onafhankelijke regisseurstaak.
Als alternatief kan aan de ondernemers worden voorgesteld de binnenstad regisseur volledig te dekken uit het ondernemersfonds.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
	1. Geen of weinig	2. Merkbaar	3. Substantieel
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader**	1. Coalitieprogramma en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het coalitieprogramma of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
We stoppen met de regie op het uitvoeringsprogramma binnenstad, dat we samen met het Collectief Centrum Culemborg uitvoeren. Deze unieke rol, kan niet door een gemeenteambtenaar overgenomen worden omdat de regisseur een neutrale en verbindende rol heeft tussen de gemeente en de ondernemers van de binnenstad. De binnenstad regisseur werkt aan versterking van de economische kracht van de binnenstad en ondersteunt de ondernemers van de binnenstad in het versterken van zichzelf en het collectief. Door te stoppen met deze rol stoppen we met het actief sturen op een aantrekkelijk en aantrekkend centrum voor alle inwoners en bezoekers.

Deze bezuiniging heeft impact op de volgende punten in het afwegingskader:

- Vrijstad: het beeldmerk dat het Collectief uitdraagt gaat uit van
- Levendigheid

In de Omgevingsvisie onderstrepen we het belang van aan een vitale, levendige en aantrekkelijke binnenstad die dagelijks mooier wordt en waar Culemborgers trots op zijn. Deze is in het leven geroepen om deze samenwerking ook daadwerkelijk handen en voeten te kunnen geven. De regisseur binnenstad is de verpersoonlijking daarvan. De binnenstad heeft een economische functie. De regisseur draagt er aanzienlijk aan bij dat de binnenstad en haar economie vitaal en levendig is. Alle samenwerking op gebied van omgeving, marketing en programmering functioneert zo goed door de inzet van de regisseur binnenstad. De functie raakt aan meerdere aspecten van de leidende principes (vrijstad, levendig en toekomstbestendig).
De functie is echter niet wettelijk verplicht. Het niet behouden van de functie raakt de ondernemers van de binnenstad die na de coronaperiode soms nog nauwelijks het hoofd boven water kunnen houden. De binnenstadeconomie is kwetsbaar. Dat wordt versterkt als die niet wordt ondersteund met de werkzaamheden van de regisseur binnenstad. Het wegvallen van de functie zal zeer merkbaar zijn in de binnenstad. De gemeente kan deze functie niet vervangen, wegens de neutrale positie van de regisseur binnenstad, maar ook wegens capaciteit. Vervalt de regisseur, dan vervalt de ambitie dat we de meest aantrekkelijke (binnen)stad van de omliggende regio willen zijn in 2025. De samenwerking in de binnenstad zal afnemen en mogelijk doodbloeden. Dat heeft dan weer leegstand, leegloop en een verarmd ondernemersklimaat tot gevolg, waarbij het heel moeilijk zal zijn de binnenstad overeind te houden.

Een gesprek over het volledig dekken van de regisseur binnenstad uit het ondernemersfonds kan gevoerd worden. Het ondernemersfonds is echter een fonds dat door de ondernemers wordt bijeengebracht, en waar ze zelf ook zeggenschap over hebben. Eén van de voorwaarden om er iets uit te betalen is cofinanciering voor de aanvragende partij. Of dat lukt is dus afhankelijk van de bereidheid van het ondernemersfonds om af te wijken van onze eigen regels.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De functie van regisseur binnenstad wordt mogelijk gemaakt met een bijdrage van de gemeente (39.000,-) en vanuit het Ondernemersfonds (22.500). De bijdrage van het Ondernemersfonds is lager, omdat het Ondernemersfonds voor de binnenstad een beperkt bedrag beschikbaar heeft. Als de gemeentelijke bijdrage wegvalt, draagt ook het Ondernemersfonds niet meer bij.
Structurele besparing per jaar	€39.000	€ 39.000	€ 39.000	€ 39.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Niet verlengen van het contract met de regisseur binnenstad.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stuurgroep Binnenstad Werkgroep Omgeving Collectief Centrum Culemborg - Werkgroep Marketing Collectief Centrum Culemborg Werkgroep Programmering Collectief Centrum Culemborg
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De samenwerking in de binnenstad raakt haar fundament kwijt. De verschillende werkgroepen en betrokken vrijwilligers zullen mogelijk afhaken. Datzelfde geldt voor de ondernemers en het vertrouwen in de gemeente.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Samenhang met ombuiging van het Ondernemersfonds en de ombuiging stoppen met de Parkmanager. De ambities en doelen voor wat betreft de binnenstad zullen aanzienlijk minder haalbaar zijn.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. Er komt extra druk op het ambtelijk apparaat bij een functie, die zonder verdwijnen van de regisseur binnenstad (en parkmanager) al overvol is.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	De ambtelijke organisatie zal veel herstelwerk moeten doen, waarvoor geen capaciteit is.

Stoppen met website Culemborg Klopt, toeristisch informatiepunt en stoppen of verlagen van het verminderen van overige toeristische informatie	Potentieel financieel effect in 2028: ombuiging optie 1 € 26.000,- (optie 1 + 2 € 40.000,-)
	Begrotingsprogramma: 4. Economie

Toelichting

Ombuiging optie 1. In deze ombuiging stoppen we met promotie van de stad via Culemborg Klopt (niet meer actualiseren website, social media en magazine Uit in de Regio). Ombuiging optie 1 + optie 2: In deze ombuiging stoppen we met promotie van de stad via Culemborg Klopt (niet meer actualiseren website, sociale media en magazine Uit in de Regio). Ook heffen we het reguliere projectbudget toerisme op dat wordt ingezet voor het ontwikkelen en in stand houden van wandel- en fietspaden, drukwerk fiets- en wandelroutes, plaatsen informatiepanelen, instandhouding en vrijwilligersvergoeding Toeristisch Informatiepunt TIP.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het totale toerisme budget kent verschillende bestedingsrichtingen. Circa 1/3 betreft niet verplichte vaste afspraken, 1/3 langlopende meerjarige overeenkomsten, en 1/3 regulier projectbudget. Het opgevoerde financieel effect betreft daarom 2/3 van deze bestedingen.

Optie 1
In deze ombuiging stoppen we met promotie van de stad via Culemborg Klopt (website, sociale media en magazine Uit in de Regio) € 26.000 per jaar. Dit is een relatief makkelijk te realiseren ombuiging. Het effect is dat inwoners en bezoekers het herkenbare platform 'Culemborg Klopt' niet meer kunnen gebruiken als de bron voor activiteiten in Culemborg. Ook zal Culemborg minder zichtbaar zijn voor mogelijke bezoekers.

Optie 2:
Bestaat uit optie 1, aangevuld met:
Wanneer we stoppen met het reguliere projectbudget toerisme circa €16.000, dan stoppen we met het ontwikkelen en in stand houden (inclusief groot onderhoud) wandel- en fietspaden, drukwerk fiets- en wandelroutes, plaatsen informatiepanelen, vrijwilligersvergoeding voor de vrijwilligers van Toeristisch Informatie Punt (TIP). Het TIP wordt gedragen door 25 vrijwilligers waarvoor de kosten €800,- (vrijwilligersbijeenkomst bedragen). Impact is er ook op de wandel- en fietsmogelijkheden en daarmee op de gezonde leefstijl van inwoners, en de aantrekkelijkheid voor bezoekers. Verder wordt dit budget gebruikt als cofinanciering voor het realiseren van subsidies.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar deel 1	€ 20.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	Het financieel effect op het stopzetten van het toeristisch merk Culemborg Klopt kan al in 2025 gebeuren (voor een deel hangen in 2025 er nog enkele verplichtingen aan). Kanttekening is dat de website ook als landingspagina voor binnenstadactiviteiten wordt gebruikt. Het stoppen van het projectdeel van het budget, circa €16.000,- heeft als consequentie dat ook de cofinanciering voor subsidieaanvragen wegvalt.
Structurele besparing per jaar deel 2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Structurele besparing per jaar deel 3	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	
Saldo ombuiging	€ 27.000	€ 40.000	€ 42.000	€ 42.000	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het infomeren van de gemeenten van Regio Rivierenland en de lokale partners dat wij op het gebied van toerisme niet meer kunnen samenwerken en geen uitgaven meer kunnen doen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Regio Rivierenland Alle buurgemeenten Alle 25 vrijwilligers van het Toeristisch Informatiepunt Platform Culemborg Klopt St. Bureau Toerisme Rivierenland St. Landschapsbeheer Gelderland Uiterwaarde Provincie Gelderland
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De €42.000,- kan zonder wettelijke eisen worden gerealiseerd.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Verlies van vrijwilligers, verlies van de toeristische samenwerking, verlies van de fysieke recreatief-toeristische infrastructuur. Minder naamsbekendheid met gevolg voor de levendigheid van de stad en de draagkracht van het centrum en voorzieningen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging heeft invloed op de ombuiging "Verhogen toeristenbelasting". Er is een afhankelijkheid tussen de beschikbaarheid van goede toeristische informatie en de inkomsten uit toeristenbelasting. Ook ligt er een relatie met toeristische informatie verstrekken over Culemborg en werkzaamheden van Bureau Toerisme Rivierenland. Door die informatie komen er mogelijk meer toeristen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	De ambtelijke inzet zal niet meer besteed worden aan de uitvoering van de projecten uit het budget. De vragen van toeristen en stakeholders zullen echter wel blijven binnenkomen. Ook het faciliteren van toeristische organisaties blijft onze taak.

Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Juist op toerisme werken we veel samen met andere gemeentes, binnen en buiten de regio. Ook veel vrijwilligersorganisaties zetten zich in voor het toerisme in de regio. De contacten blijven, maar zijn minder actief en leiden daardoor ook minder tot de huidige (vaak innovatieve) kansen die we in samenwerking weten te pakken.

Toeristenbelasting Fort Everdingen innen	Potentieel financieel effect in 2028: € 5.000,-
	Begrotingsprogramma: 4. Economie

Toelichting
Het camperterrein en een deel van het kampeerterrein Fort Everdingen ligt op het grondgebied van Culemborg. De toeristenbelasting wordt echter geïnd door de gemeente Vijfheerenlanden. De inkomsten zouden gedeeld moeten gaan worden.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het heeft een positieve impact op de inkomsten uit toerisme. Het terrein is het hele jaar door bezet, waardoor er vaak overnachtende toeristen aanwezig zijn die toeristenbelasting betalen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Het effect is een inschatting. Het kan meer of minder zijn. Overleg met de gemeente Vijfheerenlanden is nodig.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	In gesprek gaan met de gemeente Vijfheerenlanden over haar bereidheid om de inkomsten te delen. Ter voorbereiding van de start van de brouwerij en camping op het fort zijn de werkzaamheden tussen de twee gemeenten verdeeld. Culemborg bereidde de planologische zaken voor, Vianen (nu Vijfheerenlanden) de vergunningsdelen. Nu we een aantal jaren verder zijn is het goed om hier weer een redelijke verdeling in aan te brengen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Eigenaar Fortbrouwerij Duits & Lauret.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Het adres van het fort is een adres in de gemeente Vijfheerenlanden. Dat zou de insteek van de inning van de toeristenbelasting kunnen verklaren. Driekwart van de benutte kampeerdelen ligt echter op Culemborgs grondgebied, waarmee er een argument is voor inning van de toeristenbelasting door de gemeente Culemborg.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De gemeente Vijfheerenlanden zou het oneens kunnen zijn met het voorstel tot verdeling.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Ombuiging budgetten voor het verstrekken van toeristische informatie. Als we minder inzetten op toeristische informatie (TIP, RBT en Culemborg Klopt) dan zullen er minder toeristen komen en de inkomsten op toeristenbelasting dus mogelijk minder hard stijgen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, we moeten in gesprek met de gemeente Vijfheerenlanden en dit budget jaarlijks in de gaten moeten houden.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Deze ombuiging past binnen onze werkwijze.

Stoppen met Matchmaker	Potentieel financieel effect in 2028: € 7.500,-
	Begrotingsprogramma: 4. Economie

Toelichting
We stoppen met de werkzaamheden van de matchmaker. Met deze rol zorgen we voor de afstemming van vraag en aanbod voor invulling van panden in de binnenstad. Door een goede match kunnen we de binnenstad versterken. Ook fungeert de matchmaker als vraagbaak en intermediair voor branchering.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Leegstand en leegloop zijn een aandachtspunt in elke binnenstad. Hieraan geen aandacht besteden zal het nu ondernemersklimaat verslechteren.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De functie van matchmaker wordt mede mogelijk gemaakt met een bijdrage van 50% vanuit het Ondernemersfonds (€7.500). Als de gemeentelijke bijdrage wegvalt, draagt ook het Ondernemersfonds niet meer bij.
Structurele besparing per jaar	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Contract niet verlengen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Vereniging Vastgoedeigenaren Binnenstad Culemborg (VVBC) en Ondernemersfonds.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Er komt extra druk op het ambtelijk apparaat. De vragen komen allemaal naar de gemeente.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Deze ombuiging heeft geen noemenswaardig effect op de gemeentelijke organisatie.

Niet verlenen subsidie HUB Rivierenland	Potentieel financieel effect in 2028: € 20.000
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs

Toelichting
Met deze structurele subsidie (van €20.000 in 2024) dragen we als gemeente bij aan HUB Rivierenland. HUB Rivierenland ontplooit activiteiten op het snijvlak van onderwijs, gemeente en arbeidsmarkt. Die gaan over kennismaken van leerlingen met de lokale (regionale) arbeidsmarkt, het maken van goede studiekeuzes, versterken van de relatie onderwijs-arbeidsmarkt en het versterken van de lokale en regionale economie. Die activiteiten zijn bijvoorbeeld 'the battle of the boats' en de 'klimaat hacketon'. Het ombuigingsvoorstel is om deze subsidie vanaf 2025 in drie jaar tijd helemaal af te bouwen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het is niet bekend wat de consequentie van het niet verlenen van deze subsidie is voor de activiteiten van HUB Rivierenland; of zij in staat zullen zijn om op een andere manier hun activiteiten te bekostigen. HUB Rivierenland is regionaal (onder meer bij anderen gemeente) bezig voldoende budget te vergaren. Als de continuïteit van HUB Rivierenland in het geding komt, vindt er afbraak plaats van samenwerkingsrelaties die de afgelopen jaren – mede door investeringen vanuit de gemeente Culemborg – zijn opgebouwd.
HUB Rivierenland speelt een rol in de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt, wat een doelstelling is uit het coalitieakkoord. De leidende principes blijven door deze ombuiging grotendeels overeind.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar		€ 5.000	€ 10.000	€ 20.000	We bouwen de structurele subsidie van € 20.000 vanaf 2025 in drie jaar helemaal af en gaan hierbij uit van 25%, 50%, 100%. Alternatief is om de subsidie niet helemaal af te bouwen, maar bijvoorbeeld te halveren, als blijkt dat andere gemeenten in de regio ook over de brug komen met subsidies.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging		€ 5.000	€ 10.000	€ 20.000	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We bouwen de structurele subsidie van € 20.000 vanaf 2025 in drie jaar helemaal af.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	HUB Rivierenland.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	In artikel 4:51 van de Awb is geregeld dat een langlopende subsidie alleen kan worden afgebouwd met in acht neming van een redelijke termijn. Deze termijn is van specifieke omstandigheden afhankelijk en vragen meer tijd om zorgvuldig uit te zoeken en te onderbouwen. HUB Rivierenland moet in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Als betrouwbare partner tijdig communiceren aan HUB Rivierenland.

5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet van toepassing.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Bijdrage van buurgemeenten aan het schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs	Potentieel financieel effect in 2028: € 40.000
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs

Toelichting
Schoolmaatschappelijk werk biedt korte, preventieve ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders. Bijvoorbeeld in het versterken van sociale vaardigheden. Ook adviseert en informeert het schoolmaatschappelijk werk de interne begeleider, zorgcoördinator en het onderwijzend personeel.
Schoolmaatschappelijk werk wordt momenteel volledig door de gemeente gesubsidieerd. Het is een belangrijke functie in de sociale basis voor jeugdigen. De gemeente levert in 2024 een bijdrage van € 344.576, waarvan € 80.000 incidenteel. Hiervan gaat € 203.824 (1,73 fte) naar schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs en € 140.752 (1,19 fte) naar schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs.

Ongeveer 50% van de leerlingen op onze middelbare scholen komt van buiten de gemeentegrenzen, vooral uit de gemeenten Buren en West-Betuwe. We kunnen beide gemeenten vragen om een bijdrage. Indien de gemeenten hiermee akkoord gaan kan dit vanaf 2025 effect hebben. We nemen als potentieel financieel effect € 40.000 op, omdat we niet voorzien dat we dit voor alle leerlingen weten te realiseren. Uit een aantal gemeenten komen slechts enkele leerlingen, dus die willen we in eerste instantie achterwege laten.

Deze ombuiging hangt samen met het verminderen van subsidie voor het Schoolmaatschappelijk werk (factsheet 112).

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

		principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	

Toelichting
Deze ombuiging heeft geen impact op voorzieningen, inwoners, bedrijven en instellingen, omdat we de voorziening niet afbouwen, maar anders financieren. Jeugdigen die in een andere gemeente wonen, maar in Culemborg naar school gaan krijgen nog steeds toegang tot schoolmaatschappelijk werk. De gemeente van herkomst betaalt de kosten. Mogelijk gevolg kan zijn dat andere gemeenten ook soortgelijke maatregelen zullen treffen, waardoor ze ons vragen te betalen voor jeugdigen die elders naar het voortgezet onderwijs of het MBO gaan.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	In 2023 maakten er 41 leerlingen gebruik van het schoolmaatschappelijk werk die niet uit Culemborg komen. 14 leerlingen komen uit een gemeente waar geen voortgezet onderwijs is. Deze gemeente heeft eerder al eens aangegeven wel bereid te zijn om hierover in gesprek te gaan. Gemiddelde kosten per jeugdige zijn circa. € 1650. We nemen als potentieel financieel effect € 40.000 op, omdat we niet voorzien dat we dit voor alle leerlingen weten te realiseren. Uit een aantal gemeenten komen slechts enkele leerlingen, dus die willen we in eerste instantie achterwege laten.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 40.000**	**€ 40.000**	**€ 40.000**	**€ 40.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
N.v.t

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We zullen in gesprek moeten gaan met gemeenten waarvan de leerlingen naar het voortgezet gezet onderwijs in Culemborg gaan.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Regiogemeenten: Gemeente West-Betuwe, Vijfheerenlanden, Buren, Tiel. Houten, Molenlanden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Een randvoorwaarde is dat er draagvlak is bij de andere gemeenten om een bijdrage te leveren. Hiervoor zullen we met verschillende gemeenten in gesprek moeten.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico kan zijn dat andere gemeenten ook een bijdrage zullen vragen voor Culemborgse leerlingen die elders naar het voortgezet onderwijs en hoger onderwijs (met name MBO in Tiel) en gebruik maken van het schoolmaatschappelijk werk. Voor het VO zijn er nauwelijks leerlingen die buiten de gemeentegrenzen naar school gaan. Voor het hoger onderwijs ligt dit anders, omdat Culemborg dit niet biedt. Een ander risico is dat gemeenten die zelf voortgezet onderwijs in de gemeente hebben waar ook schoolmaatschappelijk werk actief is, niet bereid zijn om mee te betalen, vanwege dubbele kosten. Deze maatregel kan zorgen voor een verhoging van de administratieve lasten bij gemeenten. Het berekenen van de hoogte van de bijdrage kan op verschillende manieren: - bedrag per leerling dat gebruikt maakt van maatschappelijk werk (dit fluctueert). - vast bedrag per leerling op basis van leerlingaantallen volgens DUO. - een vaste bijdrage deze niet afhankelijk maken van leerlingenaantallen omdat deze per jaar sterk verschillen. Het meest eenvoudig is dat de gemeente Culemborg een factuur stuurt aan de regiogemeenten op basis van het aantal leerlingen dat gebruik heeft gemaakt van maatschappelijk werk. Indien andere gemeenten hier tegenover zetten om Culemborgse leerlingen ook een bijdragen zullen vragen, kan dit wel zorgen voor een verhoging van de administratieve lasten en een verschuiving van middelen. Een andere mogelijke maatregel is dat we niet de regiogemeenten, maar de schoolbesturen om een bijdrage in de kosten vragen. Dit is administratief eenvoudiger. De vraag is of hier draagvlak en budget voor is bij de schoolbesturen. Er zijn gemeenten waar het schoolmaatschappelijk werk deels door schoolbesturen wordt bekostigd.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met het verminderen van subsidie voor het Schoolmaatschappelijk werk (factsheet 112).

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Deze ombuiging heeft effect op de administratie. Er zullen facturen verstuurd moeten worden naar andere regiogemeenten.

Bijdrage vanuit onderwijs aan schoolmaatschappelijk werk, bijvoorbeeld via Brugfunctionarisgelden	Potentieel financieel effect in 2028: € 0 *(vooralsnog een tijdelijk effect in 2025-2026-2027)*
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs

Toelichting

Schoolmaatschappelijk werk biedt korte, preventieve ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders. Bijvoorbeeld in het versterken van sociale vaardigheden. Ook adviseert en informeert het schoolmaatschappelijk werk de interne begeleider, zorgcoördinator en het onderwijzend personeel.
Schoolmaatschappelijk werk wordt momenteel volledig door de gemeente gesubsidieerd. Het is een belangrijke functie in de sociale basis voor jeugdigen. De gemeente levert in 2024 een bijdrage van € 344.576, waarvan € 80.000 incidenteel. Hiervan gaat € 203.824 (1,73 fte) naar schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs en € 140.752 (1,19 fte) naar schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs.

Vanaf 2024 start de regeling 'brugfunctionaris'. Dit is een subsidieregeling vanuit het ministerie van OCW. De beschrijving van de brugfunctionaris komt voor een deel overeen met de rol van de schoolmaatschappelijk werker. Door de functie van brugfunctionaris in te zetten voor het schoolmaatschappelijk werk, is het wellicht mogelijk om te besparen op het schoolmaatschappelijk werk. Formeel hebben we hier als gemeente geen zeggenschap over. Het onderwijs doet de aanvraag en krijgt de subsidie toegekend. Alle betrokken partijen staan er wel positief tegenover om gezamenlijk, en met andere relevante partners in Culemborg, invulling te geven aan de rol van de brugfunctionaris. Deze gesprekken worden voortgezet nadat in mei duidelijk wordt welke scholen de subsidie krijgen toegekend.

In Culemborg hebben vier scholen binnen het primair onderwijs de subsidie voor de regeling brugfunctionaris aangevraagd. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke school de subsidie krijgt toegekend. Dit wordt vóór 17 mei bekend gemaakt. Scholen binnen het voortgezet onderwijs hebben geen subsidie aangevraagd. Indien de subsidie wordt toegekend kan dit vanaf schooljaar 2024/2025 effect hebben. Eén school die de subsidie heeft aangevraagd heeft een relatief hoge achterstand score (vergeleken met de andere scholen die een subsidie hebben aangevraagd). Deze school maakt wellicht kans op de subsidie. Per PO/SO schoollocatie is er €120.000 beschikbaar (€ 40.000 per jaar). Daarom gaan we uit van een ombuigingsmogelijkheid van € 40.000.

Deze ombuiging hangt samen met het verminderen van subsidie voor het Schoolmaatschappelijk werk (factsheet 112).

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Deze ombuiging heeft geen impact op voorzieningen, inwoners, bedrijven en instellingen, omdat we de voorziening niet afbouwen, maar anders financieren.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	Scholen met een hoge achterstand score maken meer kans op toekenning van de subsidie van het Rijk. Eén school die de subsidie heeft aangevraagd heeft een relatief hoge achterstand score (vergeleken met de andere scholen die een subsidie hebben aangevraagd). Echter zijn er veel scholen die een beroep doen op deze regeling, dus het is moeilijk in te schatten hoeveel kans ze maken. De subsidieronde van het Rijk heeft een looptijd van 3 schooljaren (2024/2025/2026/2027). Het Rijk heeft de intentie uitgesproken om deze middelen structureel beschikbaar te stellen. Per PO/SO schoollocatie is er €120.000 beschikbaar (€ 40.000 per jaar). Eind mei wordt duidelijk aan welke scholen de subsidie is toegekend.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 40.000**	**€ 40.000**	**€ 40.000**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	In Q1 2024 is op ambtelijk niveau overleg gevoerd tussen onderwijs (SKOR/CPOB) , MEE Gelderse Poort en de gemeente over de (gezamenlijke) invulling van de brugfunctionaris. Alle partijen staan er positief tegenover om hierin gezamenlijk, en met andere relevante partners in Culemborg, invulling aan te geven. Deze gesprekken worden voortgezet, nadat in mei duidelijk wordt welke scholen de subsidie krijgen toegekend.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Onderwijs, MEE Gelderse Poort en de gemeente.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Er is een beperkt aantal scholen in Nederland waaraan de subsidie wordt toegekend. Scholen met grotere achterstandsscore maken meer kans. Formeel heeft de gemeente geen inhoudelijke rol met betrekking tot de Brugfunctionaris. Het onderwijs heeft de afweging gemaakt óf zij een aanvraag indienen en hoe de BF-rol in te vullen. In de praktijk is er inhoudelijk veel voor te zeggen om hierin gezamenlijk op te trekken. De rol van het schoolmaatschappelijk werk is namelijk erg verwant aan deze nieuwe functie (of zou die zelfs kunnen vervullen).
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het is onzeker of de scholen de subsidie toegekend krijgen. Daar zijn geen beheersmaatregelen voor. Het risico is dat het onderwijs voor een andere invulling van de brugfunctionaris kiest. Formeel hebben we daar als gemeente geen zeggenschap in. Wel zijn we daarover met het onderwijs in gesprek.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met het verminderen van subsidie voor het Schoolmaatschappelijk werk (factsheet 112).

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Afstemming rondom de invulling van de BF met het onderwijs vraagt om ambtelijke capaciteit.

Aframen onderbesteding op budget voor lokaal onderwijsbeleid	Potentieel financieel effect in 2028: € 75.000
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs
Toelichting Er is al enkele jaren onderbesteding op het budget voor lokaal onderwijsbeleid. We verlagen het budget met € 75.000.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Deze middelen zijn de afgelopen jaren niet ingezet en hebben geen concrete bestemming. Deze aframing kan dus plaatsvinden zonder effect op het voorzieningenniveau voor onze jeugdigen.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing kan volledig vanaf 2025 gerealiseerd worden.
Structurele besparing per jaar	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het budget lokaal onderwijsbeleid wordt vanaf 2025 met € 75.000 verlaagd.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet van toepassing.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Subsidie voor maatschappelijke stages stoppen	Potentieel financieel effect in 2028: € 29.777
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs

Toelichting
De gemeente levert middels deze subsidie aan KWC en Lek & Linke een bijdrage aan de makelaarsfunctie in het onderwijs om vrijwilligerswerk onder scholieren te bevorderen via kennismaking en concrete activiteiten (stages) bij instellingen of initiatieven (bijvoorbeeld evenementen of projecten). De ombuiging houdt in dat we deze bijdrage in drie jaar tijd helemaal afbouwen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het is niet bekend wat de consequentie van het niet verlenen van deze subsidie is voor het voortzetten van de maatschappelijke stage. De impact is daar van afhankelijk. De rechtstreekse impact op onze jeugdigen zal beperkt zijn, omdat de maatschappelijke stage maar een klein deel van de schoolloopbaan betreft. Tegelijkertijd is de maatschappelijke stage wel van belang voor burgerschapsvorming en het oog krijgen voor het belang van vrijwilligerswerk. In die zin heeft de maatschappelijke stage een - lange termijn en indirecte - relatie met de toekomstige sociale basis.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** We bouwen de structurele subsidie van € 29.777 vanaf 2026 in drie jaar helemaal af. Hierbij gaan we uit van 25%, 50% en 100%.
Structurele besparing per jaar	€ 0	€ 7.444	€ 14.888	€ 29.777	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 0	€ 7.444	€ 14.888	€ 29.777	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We bouwen de subsidie van € 29.777 vanaf 2026 in drie jaar helemaal af.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	KWC en Lek & Linge.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De AWB Art. 4.51 stelt dat subsidies die na drie of meer achtereenvolgende jaren zijn verstrekt mogen worden (gedeeltelijk) gewijzigd met inachtneming van een redelijke termijn. We vullen dit in door de afbouw in drie jaar plaats te laten vinden en hierover tijdig te communiceren. KWC en Lek & Linge moeten in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Als betrouwbare overheid tijdig informeren KWC en Lek & Linge.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Er is een samenhang met factsheet 26. Indien we het onderwijs minder subsidiëren voor dergelijke specifieke activiteiten is de kans kleiner dat het lukt om een bijdrage van het onderwijs te krijgen voor het schoolmaatschappelijk werk.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet van toepassing.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Aframen onderbesteding op budget voor leerlingenvervoer	Potentieel financieel effect in 2028: € 70.000
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs
Toelichting Bij leerlingenvervoer is de afgelopen drie jaar sprake van budgettaire onderbesteding. We stellen voor het budget structureel met €70.000 te verminderen.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€70.000	€ 70.000	€70.000	€70.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€70.000**	**€70.000**	**€70.000**	**€70.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Technische aanpassing van de begroting.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het betreft een openeinderegeling. We bewaken de ontwikkeling van de kosten. Een mogelijk risico is het chauffeurstekort wat kan leiden tot hogere kosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	nvt
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	nvt

Budget voor archeologiebeleid verlagen	Potentieel financieel effect in 2028: € 5000,-
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
We verlagen het structurele budget voor Archeologie, zodat we alleen nog de basis en wettelijke taken uitvoeren. Hierdoor zetten we minder in op het uitdragen van archeologische waarden. We bezuinigen niet op onze eigen opgravingsvergunning om in eigen beheer kleine opgravingen en archeologische begeleidingen in samenwerking uit te kunnen voeren.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het beleid blijft gehandhaafd, alleen de uitvoering verandert. Bij eventuele grote opgravingen, of onderzoeken moet er incidenteel extra budget worden aangevraagd. Wanneer deze nodig zijn, dan zit daar meestal een wettelijke verplichting aan vast.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het verminderen van het budget kan vanaf 2025 gebeuren.
Structurele besparing per jaar	€ 5.000,-	€ 5.000,-	€ 5.000,-	€ 5.000,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 5.000,-**	**€5.000,-**	**€5.000,-**	**€5.000,-**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen extra financiering nodig					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We gaan terug naar de basis van het beleid en doen alleen de basis en wettelijke taken.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen betrokken organisaties.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen wettelijke eisen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico is dat er voor een voor archeologische activiteiten, onderzoeken en opgravingen niet genoeg budget is.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee. De beschikbare capaciteit is nodig voor de basis en wettelijke taken. Deze budgettaire aanpassing heeft geen effect op de organisatie.

Reactief monumentenbeleid voeren	Potentieel financieel effect in 2028: € 5000,-
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Voor ondersteuning van initiatieven voor participatie (immaterieel en materieel) is jaarlijks een bedrag beschikbaar van 5.000 euro. Dit budget wordt ingezet voor ondersteunende maatregelen en onderzoekskosten ten behoeve van monumentenbeleid. De jaarlijkse besteding verschilt, afhankelijk van de vraagstukken die zich voordoen. Met dit budget kan de gemeente actief sturen op het waarde behoud van onze monumenten.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het is niet verplicht om als gemeente geld uit te geven aan monumentenbeleid, maatschappelijk gezien is het wel praktisch en wenselijk. Met de grote hoeveelheid gemeentelijke monumenten, rijksmonumenten, beschermd stadsgezicht en wereld erfgoed is het verstandig om budget te hebben voor de incidentele kosten die komen bij het beleid op de cultuurhistorie. Met dit beperkte budget kunnen we actief sturen op de waarde die de monumenten hebben voor onze stad, en hoe zij kunnen bijdragen aan de leidende principes: vrijstad, levendig, toekomstbestendig. Door dit budget te stoppen, zal de werkwijze van het huidige monumentenbeleid veranderen van actief naar reactief, want zonder budget moet er anders worden gewerkt.
De kosten die bij het monumentenbeleid horen zullen wel blijven bestaan en zullen uit andere budgetten moeten worden bekostigd of individueel, per geval, worden aangevraagd. Bijvoorbeeld door vastgoed of bij stedelijke ontwikkeling.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het weghalen van het budget kan vanaf 2025 plaatsvinden.
Structurele besparing per jaar	€ 5000,-	€ 5000,-	€ 5000,-	€ 5000,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 5000,-**	**€5000,-**	**€ 5000,-**	**€5000,-**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen extra financiering nodig					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Budget niet meer toekennen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Bewoners(monumenteigenaren), erfgoedpartners, RCE, provincie en andere dergelijke culturele instellingen zullen het effect merken met het wegvallen van het budget.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen wettelijke eisen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen risico's voor de voorbereiding en uitvoering.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen samenhang met andere ombuigingsmogelijkheden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Er komen door deze ombuiging alleen meer uren bij.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, omdat de mogelijk uitbestede werken dan bij de ambtelijke organisatie komen te liggen, voor zover daar expertise voor is.

Stopzetten incidentele subsidie Theater De Fransche School	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
De incidentele subsidie aanvraag die Theater de Fransche School gedaan heeft voor de jaren 2024 en 2025 voor de inzet van een marketingmedewerker kan met ingang van 2025 geschrapt worden. Theater de Fransche School heeft het benodigde bedrag voor 2025 niet meer aangevraagd en probeert via een andere weg financiering hiervoor te vinden. De eerste positieve effecten van de inzet van deze medewerker zijn inmiddels ook zichtbaar geworden waardoor de vraag minder urgent is. Bovendien ligt hier ook een link met het Podiumplan waarin toegewerkt wordt naar een efficiëntere manier van werken.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De impact van deze ombuiging is klein, omdat het effect vooral intern bij het theater zichtbaar is. Bovendien is deze inzet minder urgent, omdat er door de extra inzet in 2023 en 2024 al duidelijke resultaten zijn geboekt.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing vindt plaats in 2025. De vraag voor deze incidentele subsidie was vanuit de Fransche School voor 2023, 2024 en 2025. In het kader van de ombuigingen heeft de Fransche School de aanvraag voor 2025 niet meer bij ons ingediend.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€15.000	€ -	€ -	€ -	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€15.000**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten n.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er hoeft niets meer te gebeuren, omdat de Fransche School deze aanvraag niet meer bij ons heeft ingediend
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de ombuiging van het podiumplan. Het podiumplan heeft als doel om te komen tot een toekomstbestendige podiuminfrastructuur. Onderdeel daarvan is dat er zaken centraal opgepakt gaan worden en daardoor efficiënter gewerkt kan worden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Er vallen geen ambtelijke uren vrij door deze ombuiging, omdat dit slechts een onderdeeltje was van de subsidie aanvraag van de Fransche School.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Verlagen subsidie Cultuurfonds Culemborg	Potentieel financieel effect in 2028: € 20.000
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
We verlagen de subsidie voor het Cultuurfonds Culemborg structureel van €220.00 naar €200.000. We accepteren daarmee dat er minder culturele activiteiten ondersteund kunnen worden met een incidentele subsidie. Het resterende budget zorgt ervoor dat er nog voldoende activiteiten ondersteund kunnen worden om de levendigheid in de stad niet al te veel af te breken. We financieren tegelijkertijd het podiumplan de komende twee jaar met deze bezuiniging.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze bezuiniging heeft impact op alle culturele initiatieven die een beroep doen op het Cultuurfonds Culemborg. Doordat er minder initiatieven ondersteund kunnen worden zal het ook merkbaar zijn op het gebied van de levendigheid van onze stad.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Bij deze bezuiniging wordt de structurele subsidie aan Cultuurfonds Culemborg verlaagd van €220.00 naar €200.000. Om het podiumplan te laten slagen worden de benodigde bedragen voor het podiumplan in 2025 en in 2026 nog bekostigd uit het bedrag dat voor het Cultuurfonds begroot is. Vandaar dat deze bezuiniging pas vanaf 2027 het volle bedrag van 20.000 euro op zal leveren. Hiermee wordt er structureel bezuinigd op het cultuurfonds en daarnaast maken we financiële ruimte om het podiumplan te kunnen financieren t/m 2026.
Structurele besparing per jaar	€4.300	€ 16.716	€ 20.000	€ 20.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€4.300 (= 20.000 - 15.700 voor podiumplan)**	**€16.716 (= 20.000 - 3.284 voor podiumplan)**	**€20.000**	**€20.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Dit voorstel voorziet in een structurele bezuiniging op het cultuurfonds plus een dekking voor het podiumplan voor 2025 en 2026.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het Cultuurfonds is ook in 2024 al gekort op hun subsidie. Dit om binnen het cultuurbudget ruimte te creëren om het podiumplan te kunnen financieren. Met de Stichting Cultuurfonds is al besproken dat hun subsidie verlaagd zal worden naar €200.000. Voor financiering van het podiumplan is nog twee jaar geld nodig (€15.700 in 2025 en €3.284 voor 2026). Nadat we deze bedragen hebben betaald uit de subsidiepot voor het Cultuurfonds Culemborg kan de volledige €20.000 bespaard worden op deze post.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Culturele instellingen, verenigingen en organisaties in Culemborg.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Bij verlaging van een subsidie is een redelijke termijn van belang. We hebben al gesprekken gevoerd met het Cultuurfonds over het korten op hun subsidie vanaf 2024.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de ombuiging van het podiumplan. De driejarige incidentele subsidie voor het podiumplan kan gefinancierd worden door te korten op het budget van het Cultuurfonds Culemborg. In 2024 is dit al gebeurd. Voor de komende twee jaar kan het resterende bedrag voor het welslagen van het podiumplan – in totaal rond de 19.000 euro – gehaald worden door deze ombuiging voor het Cultuurfonds Culemborg. Daarnaast hangt deze ombuiging samen met de ombuiging op Culemborg Blues, Culemborg en Oranje, corsoclub en de Toffeldagen. Als er gekort wordt op deze onderdelen dan zullen deze partijen zich gaan wenden tot het Cultuurfonds Culemborg met een subsidie aanvraag. Tegelijkertijd heeft het Cultuurfonds Culemborg dan minder middelen tot haar beschikking.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Subsidiëren Kunstroute in plaats van Lek Art	Potentieel financieel effect in 2028: € 5.500
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Doordat het Lek Art festival niet langer wordt georganiseerd, is een aanzienlijk lager bedrag van het budget toegewezen aan de Kunstroute. Hiermee kan er een structurele bezuiniging op dit subsidiebedrag worden gerealiseerd. Dit effect is al ingezet in 2024 en kan de komende jaren structureel ingezet worden als besparing.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met deze ombuiging zorgen we ervoor dat er én een bedrag bespaard wordt én tegelijkertijd een kunstevenement behouden blijft voor de stad. Kunstroute is een ander kunstevenement dan Lek Art, maar bereikt op een laagdrempelige manier veel inwoners van onze stad en uit de omgeving van Culemborg.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing is al ingezet vanaf 2024. Het beschikbare budget voor Lek Art (14.500 euro) wordt met 5.500 euro verlaagd naar 9.000 euro voor de Kunstroute
Structurele besparing per jaar	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500	€5.500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€5.500**	**€5.500**	**€5.500**	**€5.500**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *Niet van toepassing*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Deze ombuiging is al doorgevoerd vanaf 2024.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. De subsidie aanvraag wordt nu door een andere partij gedaan bij de gemeente en kost dus evenveel tijd.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Verlagen subsidie Kunst Educatie Culemborg (KEC)	Potentieel financieel effect in 2028: € 30.000
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging verlagen we de subsidie aan Kunst Educatie Culemborg (KEC) door én in te zetten op een goedkopere huisvesting én op niet meer geheel bekostigen van de huur van de accommodatie. Deze ombuiging kan ingaan met ingang van 2025 en wordt in fases afgebouwd.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als KEC kan verhuizen naar een goedkopere plek (RK Barbarakerk) levert dat een structurele bezuiniging op en zitten ze ook nog eens op een betere en centralere plek in Culemborg. Het voorzieningenniveau wordt dan niet aangetast. Voor inwoners is de centrale plek in het centrum beter en voor bedrijven in de binnenstad levert het voordelen op. KEC blijft overeind als belangrijke partner op het gebied van cultuureducatie. Daarmee houden we vast aan het gegeven dat KEC benoemd is in de cultuurvisie als behorende bij de culturele infrastructuur.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Vanaf 2024 is de subsidie voor KEC opgehoogd naar 70.000 euro in verband met hogere huisvestingskosten bij verhuizing naar de Gelderlandfabriek. De initiatiefnemers van de RK Barbarakerk willen KEC graag toevoegen aan hun plannen. Dit zou zorgen voor een lagere huisvestingslast. Een schatting op dit moment is dat de kosten afnemen tot 50.000 euro. Met ingang van 2025 zou er daarom al 20.000 euro bespaard kunnen worden. Daarnaast verlagen we in twee fases de subsidie met nog 10.000 euro naar 40.000 euro. KEC krijgt daarbij de opdracht om zelf inkomsten te generen voor dit bedrag. Dit levert een structurele bezuiniging op van 30.000 euro per jaar.
Structurele besparing per jaar	€20.000	€ 25.000	€30.000	€30.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 20.000**	**€25.000**	**€30.000**	**€30.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	KEC krijgt de opdracht om zelf een deel van de huisvestingskosten voor haar rekening te nemen. Voorwaarde voor deze ombuiging is dat KEC verhuist naar een plek waar de huisvestingslasten lager zijn dan bij de Gelderlandfabriek. De RK kerk lijkt daarvoor nu de meest geschikte plek. De verhuizing van de bibliotheek naar de RK kerk houdt hiermee verband.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	KEC en de initiatiefnemers van de RK kerk. Daarnaast is het handig om het projectteam cultuur op de hoogte te brengen, aangezien zij bezig zijn met een toekomstbestendige culturele infrastructuur.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De verhuizing naar de RK kerk is een voorwaarde voor deze ombuiging. Of een andere plek, maar die is vooralsnog niet voor handen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Als de verhuizing van de bibliotheek naar de kerk niet doorgaat dan kan dit plan ook niet doorgaan. Er ligt een businesscase voor een plan van verhuizing van zowel bibliotheek als KEC naar de RK kerk. Onderdeel van deze businesscase is dat KEC goedkoper gehuisvest kan worden dan in de Gelderlandfabriek. Zoals het nu lijkt scheelt dat 20.000 euro.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging heeft een verband met het voorstel verlagen basissubsidie bibliotheek.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Niet vervangen toplaag derde hockeyveld	Potentieel financieel effect in 2028: € 19.000
	Begrotingsprogramma: 6. Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Het niet vervangen van (de toplaag van) het derde hockeyveld betekent feitelijk het uit het verenigingssport-areaal onttrekken van de ruimte waar nu het derde hockeyveld ligt. Met het huidige ledental van de hockeyclub kunnen alle wedstrijden en trainingen worden geprogrammeerd op twee hockeyvelden. Er is geen aanleiding om een sterke ledengroei te verwachten.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De directe impact is beperkt. Zoals gezegd kunnen met het huidige ledental van de hockeyclub alle wedstrijden en trainingen worden geprogrammeerd op twee hockeyvelden. Er is geen aanleiding om een sterke ledengroei te verwachten.

Een kanttekening hierbij is het streven om te groeien (van 50%) naar 75% van alle Nederlanders/Culemborgers die voldoen aan de beweegnorm. Wat zou daar - voor de langere termijn - de betekenis zou moeten zijn – voor de (verenigings)sportinfrastructuur.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het niet vervangen van (de toplaag van) het derde hockeyveld betekent feitelijk het uit het verenigingssportareaal onttrekken van de ruimte waar nu het derde hockeyveld ligt. Dit levert een kleine besparing op aangezien er beperkte meerjarige kapitaallasten zijn begroot. Daarnaast is er geen investering nodig voor het vervangen van de toplaag van dit hockeyveld. Deze investering was echter nog niet begroot; dus levert alleen op dat we de bezuinigsopgave hiermee niet vergroten.
Structurele besparing per jaar	€	€	€ 19.000	€ 19.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€ 19.000**	**€ 19.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Het uit het verenigingssportareaal onttrekken van het derde hockeyveld betekent dat de huidige versleten toplaag van het derde hockeyveld moet worden gesaneerd/afgevoerd en het derde hockeyveld moet worden ontmanteld (hekwerk verwijderen etc). Dit levert een incidentele kostenpost op.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De huidige versleten toplaag van het derde hockeyveld moet worden gesaneerd/afgevoerd en het derde hockeyveld moet worden ontmanteld (hekwerk verwijderen etc). Vervolgens is de vraag wat we met de ruimte van het huidige hockeyveld gaan doen. De hockeyclub heeft in de afgelopen periode in ambtelijke contact onderzoeksrichtingen geopperd, bijvoorbeeld: () een klein pupillenveld en () een buurt/sport/speel-plek. Een andere richting is grassportveld areaal ten behoeve van gymnastiekonderwijs, aangezien de vraag daar naar toeneemt. Het is in breder perspectief wenselijk om een visie te bepalen op enerzijds de lange termijn ontwikkeling van de hockeysport (in Culemborg) en de bijpassende benodigde (verenigings)sportinfrastructuur. Daarnaast is tevens enige relativering van de exacte waarde van toekomststudies van sportbeoefening op zijn plaats. Een vraag kan daarbij wel zijn wat de betekenis is – voor de (verenigings)sportinfrastructuur - van het streven om te groeien (van 50%) naar 75% van alle Nederlanders/Culemborgers die voldoen aan de beweegnorm.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Allereerst moet CMHC worden betrokken. Daarnaast is het mogelijk van belang om een politiek maatschappelijk debat te voeren over de (verenigings)sportinfrastructuur.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de nadere politiek bestuurlijke overweging om desgewenst een verdere keuze te maken vwb timing en wenselijkheid van de vervangingsinvesteringen mbt skeelerrondbaan en korfbalvelden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Tarief buitensport verhogen	Potentieel financieel effect in 2028: € 13.500
	Begrotingsprogramma: 6. Cultuur, Sport en Recreatie

Toelichting
De buitensporttarieven worden regulier trendmatig verhoogd. Het is mogelijk om deze eenmalig of structureel boven-trendmatig te verhogen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Een boventrendmatige verhoging van de buitensporttarieven met 10% levert hogere lasten op voor de sportverenigingen en schuurt deels met de maatschappelijke rol die sportverenigingen gevraagd worden in de komende jaren in toenemende mate te vervullen: een bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl als ‘medicijn'. Daarbij blijven de leidende principes uit het afwegingskader grotendeels overeind. Er is ook met een verhoging geen sprake van een kostprijsdekkende huur van de buitensportfaciliteiten (de huursom dekt slechts een klein deel van de lasten).Het Jeugd/Volwassenenfonds Sport/Cultuur ondersteunt Culemborgers desgewenst in bekostigen van hun sportdeelname.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** In dit voorbeeld is uitgegaan van een eenmalige boventrendmatige verhoging met 10%. De opbrengst daarvan werkt structureel door.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	€ 13.500	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 13.500**	**€ 13.500**	**€ 13.500**	**€ 13.500**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

- Er kan vraaguitval optreden waardoor de hoogte van de geraamde opbrengst naar beneden moet worden bijgesteld.
- Een sportseizoen loopt van de maand september in jaar 1 tot de maand juli in jaar 2. Op het moment dat er wordt gekozen om de eenmalige boven-trendmatige tariefverhoging aan te laten sluiten bij een sportseizoen, dan is het nodig om de structurele extra inkomsten in 2025 naar beneden bij te stellen naar 6.750 euro.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De gemeente voert in 2024 een draagkrachtmeting uit voor zowel de exploitatie van een reguliere buitensportvereniging en een reguliere binnensportvereniging op basis van de betreffende ombuiging. De gemeente evalueert het resultaat en kondigt begin 2025 een (eerste) tariefsverhoging aan voor het sportseizoen 2025/2026. Afhankelijk van een mogelijke spreidingswens wordt de tariefverhoging over meerdere jaren verdeeld.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De sportverenigingen zijn betrokken en het is een overweging om met een nadere afvaardiging van de sportverenigingen in gesprek te komen over de betreffende ombuiging.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	• Het is mogelijk dat bij forse tariefsverhogingen ook vraaguitval kan plaatsvinden (verenigingen gaan minder gebruik maken van de gemeentelijke sportaccommodaties). Dit betekent dat er een afvlakking plaats kan vinden van de meeropbrengst. • Een tariefsverhoging kan zich door vertalen in een contributieverhoging voor de leden. Leden met een laag (en modaal) inkomen kunnen in de situatie komen dat het lidmaatschap voor hen en/of hun kinderen niet meer te dragen. Dat kan leiden tot een onwenselijke ledendaling: een ongewenst maatschappelijk effect én een ongewenst financieel effect (exploitaties van sportverenigingen (verder) onder druk). Ook kan dit leiden tot verhogen van het beroep op het jeugdfonds en volwassenenfonds sport & cultuur. De eerder genoemde draagkrachtmeting en goed overleg met de sportverenigingen zijn hiervoor van groot belang. Dit kan er ook tot andere alternatieven voor deze ombuiging leiden: de boventrendmatige verhoging van de buitensporttarieven van 10% niet in één jaar in te voeren maar een voorstel op te maken gebaseerd op een spreiding van de lastenverzwaring over meerdere jaren.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Niet verlenen subsidie aan Linawijs	Potentieel financieel effect in 2028: € 120.769
	Begrotingsprogramma: 5. Onderwijs

Toelichting
Linawijs ontving in 2024 een structurele subsidie van €120.769 van de gemeente voor de begeleiding van twee kinderen. Zij hebben een combinatie van zorg en onderwijs nodig en er is geen aansluiting gevonden met het huidige reguliere en speciaal onderwijs. Linawijs heeft voor 2025 nog geen subsidieaanvraag ingediend, terwijl deze voor 1 april ingediend had moeten worden.

Door het afbouwen van deze subsidie wordt het aanbod voor deze specifiek doelgroep afgebouwd. De gemeente Culemborg is kritisch op de resultaten van het aanbod van Linawijs. Tot nu toe heeft de begeleiding Linawijs tot onvoldoende resultaat geleid bij Culemborgse cliënten. Concreet betekent dit een terugval naar thuiszitten of uiteindelijk zo weinig ontwikkeling dat in allerlei voorzieningen via de WLZ moet worden voorzien.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting			

Het stoppen van deze subsidie aan Linawijs is van grote impact op het aanbod voor deze specifiek en kleine doelgroep. Dit aanbod hoort bij het leidende principe 'ondersteunend' en onze wens dat alle kinderen kansrijk opgroeien. Tegelijkertijd zijn we als gemeente kritisch op de resultaten die Linawijs heeft geboekt voor de Culemborgse cliënten.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€ 40.000	€ 80.000	€ 120.000	De voorgestelde ombuiging op groslijst was om deze structurele subsidie van € 120.769 vanaf 2025 in drie jaar tijd helemaal af te bouwen. Echter, we hebben nog geen subsidieaanvraag van Linawijs ontvangen, terwijl deze al op 1 april ontvangen had moeten zijn. Dat geeft ons ook de mogelijkheid om al vanaf 2025 helemaal te stoppen met deze subsidie.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€	€ 40.000	€ 80.000	€ 120.000	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We bouwen de structurele subsidie van € 120.769 vanaf 2025 in drie jaar helemaal af.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Linawijs.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De AWB Art. 4.51 stelt dat subsidies die na drie of meer achtereenvolgende jaren zijn verstrekt mogen worden (gedeeltelijk) gewijzigd met inachtneming van een redelijke termijn. We vullen dit in door de afbouw in drie jaar plaats te laten vinden en hierover tijdig te communiceren.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Als betrouwbare partner tijdig communiceren aan Linawijs.

5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet van toepassing.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Subsidie aan stichting Lies en Bieb Jeugdpakket bekostigen vanuit de specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid (SPUK OAB)	Potentieel financieel effect in 2028: € 193.000
	Begrotingsprogramma: 7. Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting

Deze ombuiging houdt in dat de subsidies aan Lies Kids en Krachtig Ouderschap (LKKO) (€ 50.000) en het Jeugdpakket van de Bibliotheek (€ 143.000) worden bekostigd vanuit de doeluitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) in plaats van het gemeentelijk subsidieprogramma. De SPUK OAB is een doeluitkering vanuit het rijk om onderwijsachterstanden te voorkomen en verkleinen. Binnen deze SPUK bekostigen we enkele wettelijke taken (voorschoolse educatie en de toeleiding hiernaartoe) en daarnaast is er circa €350.000 beschikbaar voor aanvullende (niet-wettelijke) interventies die passend zijn binnen dit doel. Deze ombuiging creëert echter een waterbedeffect; door de subsidies van LKKO en de Bibliotheek te bekostigen vanuit de SPUK OAB, zullen andere initiatieven die nu hieruit worden bekostigd moeten worden versoberd en beëindigd. De feitelijke ombuiging is dus een heroriëntatie op de OAB-activiteiten. Het is op voorhand niet te zeggen voor welke initiatieven worden versoberd/beëindigd, omdat deze afweging nu niet is gemaakt en er verschillende scenario's mogelijk zijn. Wel is duidelijk dat hiermee het aanbod om onderwijsachterstanden te voorkomen bij het jonge kind in grote mate zal worden versoberd. Het college neemt jaarlijks in Q4 een besluit op het uitvoeringsprogramma OAB, nadat in oktober de hoogte van de doeluitkering voor het volgende jaar bekend is geworden.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting

Deze ombuiging heeft impact op het aanbod om het risico om onderwijsachterstanden te voorkomen/verkleinen bij het jonge kind. Dit aanbod wordt in grote mate versoberd. Dit raakt aan de ambitie van het college om in deze bestuursperiode het onderwijs in Culemborg te versterken (bestuursakkoord 2022-2026). Het veroorzaakt een waterbedeffect waarbij we niet weten welk deel van het uitvoeringsprogramma onderwijsachterstanden (13 activiteiten, 8 partners) wordt 'geraakt'. Een scenario *kan* zijn om subsidies met een looptijd van 2 jaar of minder (i.v.m. afbouwperiode structurele subsidies) te stoppen.

- Hiermee kan een besparing van €70.000 worden gerealiseerd (€35.000 Opstapje, €10.000 coördinator vroegschoolse educatie, huiswerkbegeleiding €10.000, casusoverleg zorgpeuters opvang/jeugdgezondheidszorg €15.000). Hierin is niet gekeken naar de wenselijkheid ten opzichte van andere (structurele) initiatieven binnen het uitvoeringsprogramma.

Om het totaalbedrag van € 193.000 op te vangen binnen de SPUK OAB, zullen nog activiteiten moeten worden versobert/ beëindigd. Daarbij kan zowel worden gekeken naar de 'nieuwe' OAB-activiteiten (LKKO en Jeugdpakket Bibliotheek) als de bestaande OAB-activiteiten. Een aanvullend scenario kan zijn dat binnen schoolse activiteiten worden vormgegeven door middel van cofinanciering met het onderwijs:

- Veruit de hoogste subsidie binnen het huidige uitvoeringsprogramma OAB is die aan het onderwijs: subsidie vroegschoolse educatie in groep 1 +2 (€200.000) en de nieuwkomersklas (€37.000). Gemeenten zijn echter niet wettelijk verplicht taalactiviteiten (mee) te financieren die bedoeld zijn om onderwijsachterstanden in het basisonderwijs te bestrijden, maar kiezen hier in de regel wel voor. Het onderwijs is wel wettelijk verplicht om vroegschoolse educatie te bieden en onderwijs aan nieuwkomers vorm te geven. Door als gemeente hierin te investeren - zoals in de huidige situatie het geval is - kan het onderwijs hun eigen OAB middelen inzetten voor het voorkomen/verkleinen van onderwijsachterstanden in groep 3 t/m 8.
- Van het Jeugdpakket van de Bibliotheek (€193.000 totaal) betreft €64.000 de inzet van leesmedia coaches in het onderwijs en de bibliotheek op school. Ook hier zou gekeken kunnen worden naar cofinanciering met het onderwijs, al wordt ingeschat dat dit niet kansrijk is.

Andere activiteiten binnen het uitvoeringsprogramma OAB betreffen activiteiten gericht op het versterken vaardigheden van ouders (weerbaar opvoeden €14.000, bakkie kroost €7.000) en activiteiten die bijdrage aan het voorkomen/verkleinen van een onderwijsachterstand van het jonge kind (voorleescorso €10.000, taalspeelgroepen €18.000 coach4you €18.000 en boekstart op het CB €1.000).

(Een deel van deze activiteiten wordt bekostigd vanuit een SPUK-overheveling uit de beleidsperiode 2019-2022).

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** 1. Op het budget van SPUK OAB 2024 is een flink restantbedrag beschikbaar. Deze kan worden ingezet om LKKO en Jeugdpakket van de Bieb vanaf 2025 (grotendeels) te bekostigen vanuit GOAB in 2025. Geadviseerd wordt om hiervan een ingroeimodel te maken in verband met afbouwregeling van structurele subsidies en punt twee. Hiermee voeren we de ombuiging op de gemeentebegroting grotendeels door, maar stellen we het effect voor partners met een jaar uit. 2. De hoogte van de SPUK OAB 2025 wordt pas in oktober '24 bekend en hangt samen met de achterstand scores in het onderwijs. Hoe minder achterstand, hoe minder rijksmiddelen we ontvangen. Dit brengt een risico met zich mee; het budget GOAB fluctueert van jaar tot jaar. Een buffer is nodig om aan onze wettelijke taken en structurele verplichtingen te voldoen.
Structurele besparing per jaar	€ 120.0000	€ 150.000	€ 193.000	€ 193.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 120.0000	€ 150.000	€ 193.000	€ 193.000	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

- Het toevoegen van twee subsidies t.h.v. € 193.000 in een totaalbudget van ca. €350.000 vraagt om een zorgvuldig proces en communicatie richting alle OAB-partners, in het bijzonder richting het onderwijs. Hiervoor dient tijdelijk extra ambtelijke capaciteit te worden vrijgemaakt.
- De versobering/beëindiging van structurele subsidies zal frictiekosten tot gevolg hebben en in sommige gevallen is een afbouwregeling van toepassing. Per subsidiepartner zal moeten worden bezien hoe de financiële vertaling er precies uitziet.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Afbouw van bekostiging van de subsidies LKKO en Bibliotheek vanuit het gemeentelijk subsidieprogramma en opbouw van deze activiteiten binnen de SPUK OAB.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Onderwijs: CPOB, OPOR en SKOR Kinderopvang Dichtbij Kinderopvang KaKa Peuteropvang Lies Kids en Krachtig Ouderschap Elk Welzijn – ouder- en kindwerk Santé Partners - Jeugdgezondheidszorg Bibliotheek Rivierenland

3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	1. De AWB Art. 4.51 stelt dat subsidies die na drie of meer achtereenvolgende jaren zijn verstrekt mogen worden (gedeeltelijk) gewijzigd met inachtneming van een redelijke termijn. We vullen dit in door de afbouw in drie jaar plaats te laten vinden en hierover tijdig te communiceren. Subsidies binnen de SPUK OAB zijn voor een groot deel structureel. Dit betekent dat er een afbouwperiode in acht moet worden genomen. De partijen moeten in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht. 2. Communicatie richting alle OAB-partners dient tijdig en zorgvuldig te gebeuren. Het onderwijs (en Elk Welzijn) zullen naar verwachting het meest voelen van deze ombuiging. Omdat vroegschoolse educatie wettelijk verplicht is, dient het onderwijs dit op te vangen binnen hun eigen begroting. Dit betekent dat zij hun achterstandsmiddelen niet of beperkter kunnen inzetten in andere jaarlagen. Dit leidt mogelijk tot maatschappelijke onrust en vraagt om zorgvuldig afstemming met het onderwijs. 3. Onder de subsidie aan de bibliotheek ligt een convenant. Dit behelst dat: a. de subsidie de eerste twee jaar, gerekend vanaf de datum van inwerkingtreding van het convenant (2023), niet kan worden beëindigd. b. een besluit tot gehele of gedeeltelijke beëindiging van de subsidie uiterlijk 12 maanden voorafgaande aan het tijdstip van de ingangsdatum van de afbouwregeling aan de bibliotheek bekend moet worden gemaakt. Er is derhalve een opzegtermijn van één jaar. c. De afbouwregeling heeft tot doel kosten die voortvloeien uit beëindiging van het programma te dekken, en wordt gebaseerd op de werkelijke kosten. d. de ingangsdatum van de afbouwregeling is de eerste dag van het kalenderjaar (1 januari). e. de dienstverlening van de bibliotheek m.b.t. de opgezegde programma's stopt geheel op de ingangsdatum van de afbouwregeling. f. in het eerste jaar van de afbouwregeling verleent de gemeente maximaal 50% van de toegekende subsidie over het hieraan voorafgaande jaar (= jaar X). g. in het tweede jaar van de afbouwregeling verleent de gemeente maximaal 25% van de toegekende subsidie in jaar X. vanaf het derde jaar verleent de gemeente geen subsidie meer.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
	4. De meeste OAB-activiteiten hebben een looptijd van een schooljaar i.p.v. kalenderjaar, hier moet aandacht zijn binnen de uitwerking van de ombuiging.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het beëindigen/versoberen van subsidies binnen het uitvoeringsprogramma onderwijsachterstanden leidt tot mogelijk maatschappelijke onrust gezien de politieke en maatschappelijke aandacht voor het thema kansen(on)gelijkheid. Dit kan extra inzet van ambtelijke capaciteit en communicatie vergen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	- Factsheet 59 en 60 hangen samen en zijn zodoende samengevoegd. - Deze ombuiging hangt eveneens samen met de hervormingsagenda jeugd (groslijst A en factsheet 61) m.b.t. de pedagogische basis. In de hervormingsagenda wordt opgeroepen om deze te verstevigen, wat tevens een ambitie is van het college. Echter; met het versoberen van de activiteiten m.b.t. onderwijsachterstanden, wordt eveneens de pedagogische basis versoberd. - Deze ombuiging hangt samen met het ombuigingsvoorstel 114 (verlagen basissubsidie Bibliotheek).

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Deze ombuiging zal in de eerste twee jaren om extra capaciteit vragen om het proces met OAB-partners zorgvuldig vorm te geven. Op de lange termijn komt er een beperkt aantal ambtelijke uren vrij, doordat er minder subsidies worden verstrekt binnen de SPUK OAB.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Door subsidies aan het onderwijs te versoberen/ beëindigen verkleinen we onze grip op- en verbinding met vroegschoolse educatie / het onderwijs rondom onderwijsachterstanden.

Invoeren maatregelen Hervormingsagenda Jeugd	Potentieel financieel effect in 2028: € 1.400.000
	Begrotingsprogramma: 7. Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting

De Hervormingsagenda Jeugd is een landelijk akkoord tussen zorgaanbieders, het Rijk, VNG, cliëntenorganisaties, jongerenvertegenwoordigers en professionals (samenwerkende beroepsverenigingen). Deze agenda heeft twee doelen, die nadrukkelijk aan elkaar zijn gekoppeld:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning. Op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Uit analyses blijkt dat de stijging in de kosten voor jeugdhulp in 2023 in Culemborg voor een groot deel wordt veroorzaakt door verwijzers, waar we als gemeente beperkt invloed op hebben. Het gaat om Gecertificeerde Instellingen/jeugdbescherming, medisch specialisten en jeugdartsen. Dit maakt dat we op dit vlak helaas beperkte sturingsmogelijkheden hebben om deze kosten te beïnvloeden. Uit analyse blijkt ook dat we als gemeente veel inzetten op specialistische en individuele jeugdzorg en veel minder op regulier en groepsaanbod. Hier kunnen we als gemeente wel invloed op uitoefenen. De stijging in de kosten wordt voor een groot deel veroorzaakt door inzet van meer uren en/of langere trajecten van specialistische begeleiding en niet zozeer door de groei van het aantal cliënten. Deze blijven nagenoeg stabiel. Bij behandeling zien we wel een stijging van het aantal cliënten in 2023 ten opzichte van 2022. Deze analyse is van belang om te bepalen welke maatregelen we gaan inzetten om de doelen van de hervormingsagenda te behalen.
Om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare kinderen toegang hebben en houden tot passende zorg, is er een fundamentele verandering in het stelsel nodig. In de kern betekent dit dat de focus niet meer op het individuele kind en zijn/haar problematiek ligt, maar op de context en wat er in de leefwereld van het kind nodig is om tot verandering te komen. De hervormingsagenda jeugd loopt tot en met 2028 en zal er uiteindelijk toe moeten leiden dat we fors minder geld uitgeven aan jeugdzorg. De ombuigingsopgave voor Culemborg binnen de uitgaven op jeugdhulp betreft 1,4 miljoen voor de gemeente Culemborg. Dit bedrag is gebaseerd op het landelijke financiële kader uit de Hervormingsagenda Jeugd. Landelijk is afgesproken dat de gemeenten de besparing uit de hervormingsagenda (oplopend tot ongeveer € 1 miljard) volledig verwerken in hun begrotingen. De haalbaarheid van deze ombuiging is met veel onzekerheid en beperkte maakbaarheid omgeven. Met het instemmen met de Hervormingsagenda hebben we als gemeente wel een inspanningsverplichting om de besparing te realiseren. Dit beogen we onder andere te doen door:

- Het optimaliseren van interne processen (door bijvoorbeeld betere toepasbaarheid van beleidsregels en wetgeving en een eenvoudiger proces van indicatiestelling);
- Meer nadruk te leggen op de eigen (en/of samen-) kracht van de inwoner. En initiatieven die hiertoe aan bijdragen te ondersteunen/uit te breiden (onder andere Buurtgezinnen)
- Starten met een jeugdondersteuner binnen het Sociaal Team. Dit zorgt dat er een beter behandelaanbod komt voor jeugdigen in de eerstelijns en dat er een vast contactpersoon is voor de huisartsen. Veel gemeenten werken hier al mee en evaluaties tonen aan dat het meerwaarde heeft voor zowel de jeugdigen, ouders, huisartsen en gemeenten.
- Inzet op regulier en groepsaanbod om specialistische jeugdzorg te voorkomen. Bijvoorbeeld door binnen het Sociaal Team meer hulpverlening te bieden in plaats van indiceren en doorverwijzen naar specialistische zorg. Daarnaast organiseren we de zorg waar mogelijk groepsgericht, bijvoorbeeld door het uitbreiden van collectief aanbod door onze subsidiepartners in de pedagogische basis (zoals Santé, Elk Welzijn, Pro Persona, Lies Kids en Krachtig Ouderschap en IrisZorg). Zo streven we ernaar dat er minder een beroep op maatwerkvoorzieningen wordt gedaan en dat deze beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare kinderen. Dit staat op gespannen voet met de noodzaak tot het verminderen van subsidies aan deze partijen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De bezuinigingsopgave die via de hervormingsagenda vanuit het Rijk wordt opgelegd is niet afwendbaar. De impact hiervan wordt gevoeld door onze inwoners, maatschappelijke partners, zorgpartijen, onderwijs en de ambtelijke organisatie. De doelstellingen vanuit de hervormingsagenda sluiten aan bij de leidende principes ‘ondersteunend’ en ‘toekomstbestendig’.

De hervormingsagenda kent 8 thema’s die allemaal met elkaar samenhangen:

1. **Reikwijdte en pedagogische basis**
2. **Domein overstijgende samenwerking (onderwijs, volwassen GGZ en bestaanszekerheid)**
3. **Toegang (stevig sociaal team)**
4. Terugdringen residentiele jeugdhulp
5. **Kwaliteitsverbetering en blijvend leren**
6. Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg
7. Eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten
8. **Data en monitoring**

De dikgedrukte thema’s vragen de meeste lokale aandacht en kunnen voor een deel worden ingevuld op basis van de lokale situatie. De overige thema’s zullen grotendeels op regionaal niveau moeten worden uitgevoerd. Maatregelen uit de hervormingsagenda jeugd hebben invloed op inwoners die gebruik maken van jeugdhulp, het Sociaal Team en op jeugdhulpinstellingen, maar ook op de samenleving als geheel. Het vraagt namelijk om een cultuur- en gedragsverandering bij alle betrokkenen. In Culemborg stijgen de kosten voor jeugdhulp ieder jaar fors. Dit is financieel niet houdbaar en moet anders, maar bovenal willen we dat kinderen veilig en kansrijk opgroeien in een zo thuis mogelijke omgeving. Dit vraagt een fundamenteel andere houding van ouders, familieleden, buurtbewoners, gemeente, het onderwijs, het Rijk én jeugdhulpaanbieder. We dragen hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De doelstellingen van de hervormingsagenda moeten we samen realiseren.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Op basis van de nadere uitwerkingen en analyses die nog volgen, kunnen de ombuigingen anders uitpakken. Daarnaast zijn er een aantal risico's verbonden aan de hervormingsagenda, die invloed kunnen hebben op de mogelijkheid om de besparingen te realiseren. Er is landelijk een externe, onafhankelijke commissie in het leven geroepen die de uitvoering van de Hervormingsagenda volgt en hierover zwaarwegend advies uitbrengt uit aan het Rijk en de VNG. De commissie monitort de voortgang van de afspraken in de Hervormingsagenda, brengt de ontwikkeling van de uitgaven in beeld en bekijkt of alle partijen de inspanning leveren die zijn afgesproken. Ook beoordeelt de commissie of de uitvoering van de maatregelen daadwerkelijk leidt tot de beweging in de jeugdzorg die de partijen met elkaar beogen.
Structurele besparing per jaar	€	€ 700.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€ 700.000**	**€ 1.400.000**	**€ 1.400.000**	

B. FINANCIEEL EFFECT

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Om de maatregelen uit de Hervormingsagenda te kunnen invoeren, zijn er investeringen en uitgaven nodig. Deze zijn reeds opgenomen in de gemeentelijke begroting. De verwachting is dat er meer investeringen nodig zijn dan hieronder en in de begroting is aangegeven. Op basis van de doelen uit de hervormingsagenda jeugd, is het mogelijk om onder andere te investeren in:

- Preventieve activiteiten in de sociale basis (zoals buurtgezinnen, nu niet zwanger) en interventies die impact hebben op bestaanszekerheid. Kinderen van ouders met financiële of psychische problemen, of die niet beschikken over een passende woning, lopen een verhoogd risico op het zelf ontwikkelen van problemen gedurende hun jeugd en in hun volwassen leven. Kinderen van ouders met problemen doen relatief vaak een beroep op jeugdhulp.
- Extra expertise binnen het Sociaal Team om zelf hulpverlening te bieden (onder andere een jeugdondersteuner). Op basis van een rekenmodel gebaseerd op onderzoek naar de inzet van een jeugdondersteuner bij de huisarts schatten we in dat voor de inzet van een jeugdondersteuner voor één FTE de kosten circa € 170.000 betreffen. Potentiële besparing is € 600.000. Uiteraard is dit slechts een schatting op basis van aannames.
- Jeugdconsulenten en hulpverleners uit het Sociaal Team trainen in methodieken om uithuisplaatsingen te voorkomen en te zorgen dat jeugdigen duurzame sociale relaties aangaan (Jouw Ingebrachte Mentor). Uit onderzoek is gebleken dat door de inzet van JIM 25% van de uithuisplaatsingen kan worden voorkomen. Jeugdigen die uit huis worden geplaatst kosten vaak meer dan €100.000 per jaar.
- Het uitbreiden van de doorbraakmethode. Volgens het Instituut voor Publieke Waarden zijn de gemiddelde kosten die door het inzetten van de doorbraakmethode zijn te voorkomen per casus circa €10.000 voor de jeugdwet. Andere gemeenten die al een aantal jaren met de doorbraakmethode werken zien een gemiddelde besparing van € 5000 euro per casus.
- Een programmamanager die de samenhang coördineert. Op basis van 0,6 FTE is de inschatting dat de kosten voor de inzet van een programmamanager ca. € 170.000 bedragen.
- Inzet van ervaringsdeskundigen. Op basis van 0,4 FTE is de inschatting dat de kosten voor de inzet van een ervaringsdeskundige circa € 62.000 bedragen.

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
2024: voorbereidingsjaar	-50.000			
Investeringen		-300.000	-300.000	-300.000
Besparingen		300.000	1.000.000	1.400.000
Resultaat	-50.000	0	700.000	1.400.000

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Vanwege de omvang, het domein overstijgende karakter en de besparing die in de begroting is opgenomen, is het noodzakelijk dat we een programmatische aanpak hanteren. Er is iemand nodig die de samenhang en voortgang op de gehele opgave kan coördineren en de verbindende schakel tussen de verschillende thema's. In juni wordt naar verwachting een startnotitie vastgesteld door het college en wordt de raad hierover geïnformeerd. Na de zomer zal het programma van start gaan. Eerder zullen we waar mogelijk al starten met projecten zoals de inzet van een jeugdondersteuner bij het Sociaal Team.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Gemeentelijke medewerkers jeugd (uitvoering, kwaliteit, beleid, MT), sociaal team, Onderwijs, kinderopvang, jeugdhulpaanbieders, volwassen GGZ, huisartsen, jeugdgezondheidszorg, adviesraad Sociaal Domein, (subsidie-)partners in de pedagogische basis, regiogemeenten en ervaringsdeskundigen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	- Er is een programmastructuur en programmamanager nodig die de opgave kan coördineren. - Er zullen op basis van analyses, gesprekken met partners en ervaringsdeskundigen keuzes moeten worden gemaakt waar we op gaan inzetten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	- De hervormingsagenda jeugd is een forse opgave. De praktijk is weerbarstig en de maakbaarheid van het Sociaal Domein is beperkt. - Problemen elders in de keten (onderwijs, volwassenzorg, inkomen en wonen) waar we als gemeenten beperkt invloed op hebben. - Schaarste op de arbeidsmarkt en de impact daarvan op de uitvoering van de agenda en het tempo daarvan. - De uitvoering van de agenda legt extra druk op de uitvoering, die al zwaar belast is. - Er is een spanningsveld tussen landelijke kaders, regionale samenwerking en de lokale (beleids-)vrijheid en praktijk. - Er is onduidelijkheid over de invulling van het vraagstuk van de reikwijdte van de jeugdwet en de betekenis daarvan voor de opdracht en ontwikkeling van de lokale teams. - Het onvoldoende voor handen zijn van alternatieve zorgvormen om de residentiele zorg af te bouwen - De steeds knellender financiële positie van gemeenten en de besparingsopgave van de agenda, die in hun combinatie het ingewikkeld maken om te investeren. - Het gebrek aan afstemming tussen de hervormingsagenda jeugd, het Toekomstscenario voor Kind- en Gezinsbescherming, het IZA en het GALA.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met ombuigingen in de sociale basis die impact hebben op jeugdigen waaronder Schoolmaatschappelijk werk, verminderen preventieve activiteiten GGZ, JGZ, jeugdinterventieteam/wijkaanpak beëindigen en verminderen van inzet van Elk Welzijn, Pro Persona, IrisZorg en activiteiten binnen het onderwijsachterstandenbeleid.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. In tegendeel, er zal extra ambtelijke capaciteit nodig zijn om de maatregelen te kunnen realiseren. Op regionaal niveau zullen er ook thema's uit de hervormingsagenda moeten worden uitgewerkt en uitgevoerd. Ook dit vraagt ambtelijke capaciteit van lokale ambtenaren.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja. Er zal nog meer domeinoverstijgend en integraal samengewerkt moeten worden en er zullen keuzes moeten worden gemaakt waar we op inzetten. Dit zal een groot effect hebben op de invulling van het werk door de ambtelijke organisatie op jeugd (uitvoering, kwaliteit, beleid).

Onafhankelijke cliëntondersteuning beleggen bij één partner	Potentieel financieel effect in 2028: € 1669
	Begrotingsprogramma: 7

Toelichting

Naast het sociaal team kunnen inwoners gebruik maken van onafhankelijke cliëntondersteuning. Een cliëntondersteuner (OCO) werkt onafhankelijk van het sociaal team en de gemeente. Een onafhankelijk cliëntondersteuner kan ondersteunen met informatie, steun en advies over verschillende onderwerpen uit het dagelijkse leven. Er zijn in de gemeente Culemborg drie partijen die cliëntondersteuning bieden bij een vraag om hulp of een voorziening:

- De vrijwillige ouderenadviseurs van Elk Welzijn
- MEE Gelderse Poort
- Zorgbelang

Voorstel is om de onafhankelijke cliëntondersteuning te beleggen bij één partner. Er is nu weinig tot geen uitwisseling tussen de diverse aanbieders onderling. Het beleggen van clientondersteuning bij één partner kan helpen in het versterken van de samenwerking en het efficiënter organiseren van onafhankelijke cliëntondersteuning. De vraag is of er een partner is die beschikt over alle expertise om dit goed uit te kunnen voeren (ouderen, inwoners met een beperking, GGZ etc.). Uitgangspunt is dat de gemeente kan blijven voldoen aan de wettelijke verplichting van het aanbieden van onafhankelijke cliëntondersteuning.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Door het verminderen van het aantal instanties dat onafhankelijke cliëntondersteuning levert, neem de werkdruk op de overblijvende instantie toe. De instanties waarmee de gemeente nu samenwerkt hebben ieder haar eigen expertise en inwoners komen via verschillende wegen bij de onafhankelijke cliëntondersteuning terecht. Het is belangrijk om hier goed over de communiceren, zodat alle inwoners goed op de hoogte zijn van hun mogelijkheden.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar	€ 1669	€1669	€1669	€ 1669	Er is recent een Specifieke Uitkering Versterking Cliëntondersteuning 2024 aangevraagd bij het ministerie van VWS. Deze specifieke uitkering is nog niet toegekend, maar deze volgt mogelijk op korte termijn. Het bedrag wat mogelijk eenmalig wordt toegekend is 50.000 euro. Met dit bedrag kan de onafhankelijke cliëntondersteuning opnieuw worden ingericht. Het doel van dit project is om zowel de formele als informele Onafhankelijke Cliëntondersteuning in Culemborg structureel goed op de kaart te zetten en langdurig te versterken, zodat de bekendheid met en de toegankelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning wordt vergroot. Dit project wordt bij toekenning opgepakt door MEE Gelderse Poort.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 1669**	**€1669**	**€ 1669**	**€1669**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er zijn geen investerings-, transitie- of frictiekosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er moet allereerst een keuze worden gemaakt in welke partij geschikt is voor het aanbieden van onafhankelijke cliëntondersteuning. Andere partijen moeten van deze keuze op de hoogte worden gebracht. Wellicht speelt het wel of niet toekennen van de specifieke uitkering hier nog een rol in.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Alle partijen die op dit moment onafhankelijke cliëntondersteuning leveren, moeten op de hoogte worden gebracht van deze maatregel. Zijnde de vrijwillige ouderenadviseurs van Elk Welzijn, MEE Gelderse Poort en Zorgbelang.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Inwoners van Culemborg die een beroep doen op de Wmo of de jeugdwet hebben het wettelijke recht op begeleiding door een Onafhankelijke Cliëntondersteuner. Deze begeleiding is gratis. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat onafhankelijke cliëntondersteuning beschikbaar is voor haar inwoners.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Er bestaat een risico dat er expertise verloren gaat met beleggen van de onafhankelijke cliëntondersteuning bij één partner.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Schrappen budget “bijdragen overheden subsidieregeling” voor 24-uursplekken	Potentieel financieel effect in 2028: € € 16.000
	Begrotingsprogramma: 7. Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
De gemeente Culemborg verleende samen met vijf andere gemeenten in Rivierenland een subsidie aan de RIBW voor de financiering van vier 24-uursplekken in Tiel. Dit zijn plekken voor mensen uit Rivierenland die om verschillende redenen dakloos zijn geworden en nergens anders terecht kunnen. De financiering van de 24-uursplekken is eigenlijk een taak van de centrumgemeente Nijmegen, maar Rivierenland heeft de bekostiging van de 24-uursplekken in 2016 tijdelijk overgenomen, vanwege stijgende kosten voor Nijmegen voor de opvang van dakloze mensen. Inmiddels bekostigt Nijmegen de 24-uursplekken weer zelf. Daarom wordt voorgesteld om het budget ‘bijdragen overheden subsidieregeling’ voor de 24-uursplekken te schrappen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
-

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Schrappen van het budget ‘bijdragen overheden subsidieregeling’ voor de 24-uursplekken (FCL 6681200 en ECL 43610).
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico’s zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Budget Milieubeheer dekken uit CDOKE	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting
Bezuiniging is om het budget Milieubeheer éénmalig te dekken uit de ontvangen CDOKE-gelden, waarmee er 22.000 euro in 2025 vrijvalt. (Met ingang van 2024 werd al € 40.000 bezuinigd op dit budget.)

Het budget milieubeheer bestaat uit diverse posten, waaronder:
- Milieu Adviesraad (MAR) vergoedingen;
- Basisdienstverlening Vrijstad Energie voor uitvoering energietransitie;
- Incidentele onderzoeken naar de gesteldheid van de fysieke leefomgeving (bodem, lucht, geluid);
- Uitgaven rondom circulaire initiatieven, waaronder € 10.000 gereserveerd voor de uitvoering motie wasbare luiers en een bijdrage aan Living Lab Rivierenland;
- Diverse kosten voor samenwerkingsverbanden, kennisontwikkeling team en netwerkorganisaties.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Structurele kosten kunnen eenjarig in 2025 worden zoveel mogelijk gedekt uit de CDOKE gelden.
Vrijstad Energie (uitvoerend lokale partner voor energie besparen, verduurzamen woningen en energieopwekking) – het structurele budget voor de energiewinkel, coördinator, communicatie, locatiehuur voor wijkavonden en de inzet van energiecoaches. In verband met advies en ondersteuning van individuele huiseigenaren en huurders in de stad bij het verduurzamen van hun woning en het besparen op energie. Vrijstad Energie past in haar uitvoering bij de Vrijstad-aanpak 'voor Culemborgers door Culemborgers' en is afhankelijk van een structurele bijdrage van de gemeente.
Wanneer er eenjarig geen kosten voor de MilieuAdviesRaad (MAR) kunnen worden besteed, zal deze adviesraad hun activiteiten ter ondersteuning aan de stad (gevraagd en ongevraagd advies over vraagstukken in de fysieke leefomgeving) op een lager pitje zetten.
Wanneer er behoefte is aan onderzoek naar de milieukwaliteit van bijvoorbeeld bodem, water of lucht, dan wordt uit dit budget (voor)onderzoek gefinancierd. Noodzakelijke milieuonderzoeken kunnen betaald worden uit bijbehorende projecten of andere vakgebieden.
Schone Lucht Akkoord (SLA), waaraan Culemborg zich nu heeft gecommitteerd, kan dan alleen in capaciteit (uren) leveren, omdat cofinanciering nodig is voor projecten. Dat betekent dat we in 2025 geen projecten doen om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het budget Milieubeheer wordt éénmalig gedekt uit de ontvangen CDOKE-gelden, waarmee er € 22.000 in 2025 vrijvalt. (Met ingang van 2024 werd al € 40.000 bezuinigd op dit budget.)
Structurele besparing per jaar	€ 22.000				
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 22.000**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Kosten worden eenjarig (2025) gedekt vanuit de CDOKE-gelden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Coöperatie Vrijstad Energie Milieu Adviesraad (MAR) Schone Lucht Akkoord (SLA)
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Tijdige communicatie richting een aantal organisaties die bekostigd worden uit dit budget.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Uren inzet SLA 40 uur op jaarbasis.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, dit budget wordt veelal gebruikt voor ideeën die worden ingebracht via moties en dekt daarmee incidentele uitgaven. Bij het laten eenjarig laten vervallen van dit budget zal er bij raadsmoties rondom duurzaamheid apart budget moeten worden gevonden.

Motie wasbare luiers niet uitvoeren	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting
In 2023 heeft de raad de motie 'Hergebruik stimuleren met wasbare luiers' aangenomen. Om het gebruik van wasbare luiers te stimuleren. In 2004, 2025 en 2026 zou hiervoor €10.000 beschikbaar worden gesteld uit het programma duurzaamheid. Vanwege capaciteitsgebrek is nog geen uitvoering gegeven aan deze motie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het hergebruik van wasbare luiers wordt op dit moment niet gestimuleerd door ons. Het niet uitvoeren van deze motie heeft dus geen direct effect. Wel heeft het mogelijk een effect op de inzameling van afvalstoffen. Door wasbare luiers niet te stimuleren zal de hoeveelheid wegwerpluiers niet afnemen. Dit heeft een negatief effect op het milieu en mogelijk ook een (licht) negatief effect op de hoogte van de afvalstoffenheffing.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De raad heeft aangegeven dat het budget uit het Programma duurzaamheid gedekt moet worden.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 10.000	€ 10.000	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Motie niet uitvoeren.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Budget voor de dekking van deze motie is het budget milieubeheer (FCL6470100) en het budget milieubeheer is ook een ombuigingsoptie. Zie factsheet 70.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, er was al geen capaciteit om deze motie uit te voeren.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Heroriëntatie op bloembakken en hanging baskets binnenstad	Potentieel financieel effect in 2028: € 7.200
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Bloembakken en hanging baskets dragen bij aan een groene en leefbare binnenstad. Onderhoud en watergeven aan bloembakken en hanging baskets is arbeidsintensief. Een extern bedrijf verzorgt dat nu. Te onderzoeken is of het mogelijk is dat aan ondernemers over te dragen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Een belangrijk punt in de binnenstadvisie is dat de binnenstad groener wordt. Door het stoppen met de bloembakken en hanging baskets vermindert het groene beeld van de binnenstad.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Per 2025 is deze bezuiniging in te zetten.
Structurele besparing per jaar	€ 7.200	€7.200	€7.200	€7.200	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Contract met extern bedrijf niet meer verlengen na 2024
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Ondernemers binnenstad op de hoogte stellen en een voorstel krijgen voor het overnemen van het contract met het bedrijf.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Voorgesteld wordt om te onderzoeken of ondernemers de bloembakken en hanging baskets willen overnemen. Risico is dat zij dit niet willen/kunnen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Handhaven illegaal in gebruik genomen gronden en verhuren van groenstroken	Potentieel financieel effect in 2028: pm.
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
In verschillende buurten in Culemborg hebben inwoners stukken grond in gebruik die in eigendom zijn van de gemeente. Inwoners krijgen afhankelijk van de locatie de keuze om de grond te kopen of terug te geven aan de gemeente.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze ombuiging heeft weinig maatschappelijke impact. Het heeft wel impact op het sentiment onder de inwoners.
Vragen die gesteld kunnen worden: Speelt verjaring hier een rol? Wat doet de gemeente met gronden die bewoners niet meer willen onderhouden als ze ervoor moeten betalen?

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De opbrengsten zullen niet hoog zijn. Verkoop van groenstroken is niet op alle locaties mogelijk. De groenstroken zijn in de toekomst deels ook nodig voor verdeelstations en opslag tbv warmte- en energietransitie. Mogelijkheid is om rechten van opstal te vestigen t.b.v. energiebedrijven.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 10.000**	**€ 10.000**	**€ 10.000**	**€ 10.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er is hiervoor ambtelijke capaciteit nodig.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er dient onderzocht te worden op welke locatie grond illegaal in gebruik is.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Nvt.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Juridische check nodig. Bij verjaring kan grond van rechtswege eigendom van burgers geworden zijn.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Kans op juridische kwesties en veel uren, terwijl dit niet altijd verkoop tot gevolg zal hebben (geen opbrengst).

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Nvt.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, kost juist meer uren.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, iemand moet dit oppakken.

Gemeentelijke kosten in de legesverordening rond de Omgevingswet verhogen – kosten doorrekenen voor intaketafel	Potentieel financieel effect in 2028: € 55.000,-
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
De Omgevingsdienst Rivierenland voert namens de gemeente taken uit in het kader van de Omgevingswet, zoals Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Via de gemeentelijke legesverordening kunnen voor sommige taken leges worden geheven (vergunningen), voor andere taken kan dat niet (toezicht en handhaving). De hoogte van de in rekening te brengen leges mag wettelijk gezien niet meer bedragen dan de kosten voor de producten. Gestreefd wordt om te komen tot 100% kostendekken voor die producten waarvoor leges mogen worden geheven.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het verhogen van leges voor vergunningen betekent dat inwoners en ondernemers, die een initiatief voorleggen aan de gemeente, al in een vroeg stadium met kosten worden geconfronteerd. Dit kan betekenen dat zij afzien van hun initiatief (minder ruimtelijke ontwikkelingen). Of dat zij het initiatief wel doorzetten, maar pas in een later stadium met ons in gesprek gaan. Dat heeft weer gevolgen voor het vervolgtraject, waarin dan later nog vervelende aanpassingen moeten worden gedaan, of blijkt dat de gemeente niet wil meewerken aan het initiatief.
In de achterliggende jaren bedroeg dat percentage ca 60 %. Met ingang van 2024 zijn de leges verhoogd en koersen we op ca. 80 % kostendekking. In de begroting is opgenomen dat we met ingang van 2025 koersen op 100% kostendekking.
Tot nu toe brachten we geen kosten in rekening voor de intaketafel. Met deze maatregel wilden we voorkomen dat initiatiefnemers deze stap overslaan, en daardoor in een latere fase meer tijd en kosten moeten maken.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	De opbrengsten van de leges zijn marktafhankelijk. In een bloeiende economie wordt er meer gebouwd en zijn er meer vergunningplichtige initiatieven. Als er minder aanvragen worden ingediend dalen de legesinkomsten. Het ingeschatte bedrag van 55.000 euro is dus onzeker.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Aan de besluitvorming over het verhogen van de leges per 2025 zijn geen investerings-, transitie- of frictiekosten verbonden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Besluitvorming in de gemeenteraad (eind 2024) over de tarieventabel horende bij de legesverordening. Deze besluitvorming vindt overigens ieder jaar plaats. Daarnaast moeten we onze website en het proces van de intaketafel aanpassen met de leges-stap erin.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Initiatiefnemers van ruimtelijke projecten.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	n.v.t.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	n.v.t.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	n.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	We brengen kosten in rekening bij initiatieven aan de intaketafel.

Onderzoeken dereguleringsmogelijkheden Omgevingsplan	Potentieel financieel effect in 2028: € 100.000pm
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Per 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet. Van rechtswege zijn alle bestemmingsplannen en verordeningen (met ge- en verboden) opgenomen in het Omgevingsplan inclusief de bruidsschat (landelijke en provinciale regels). Het van rechtswege ontstane Omgevingsplan zal de komende jaren worden vervangen door een eigen gemeentelijk Omgevingsplan. Bij de besluitvorming over het gemeentelijke Omgevingsplan kunnen keuzes worden gemaakt om bepaalde aspecten vergunningsvrij te maken (bijvoorbeeld welstandseisen). Dit kan ook de uitvoeringslasten (en dus de kosten voor de gemeente) verminderen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
We hebben nu nog geen beeld van mogelijke dereguleringsmogelijkheden. Het is dan ook nu nog niet mogelijk om de impact te beschrijven. Gezien we een relatieve hoge regeldruk hebben, moet het mogelijk zijn om de uitvoeringslasten te verminderen. Een deel van die kosten wordt gedekt door leges, en komt dus niet ten goede aan de gemeentebegroting. We gaan ervan uit dat dat voor ongeveer de helft van de kosten zal gelden.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het opstellen van het gemeentelijke Omgevingsplan moet nog starten en is een omvangrijk proces. Het maken van keuzes om te dereguleren kan prima binnen dat proces plaatsvinden. De opbrengst is indicatief.
Structurele besparing per jaar	€	€	€ 200	€ 200	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten De gemeente is wettelijk verplicht om een Omgevingsplan op te stellen. Om binnen dat proces te dereguleren zijn geen investerings-, transitie- of frictiekosten verbonden.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Opstellen van het gemeentelijke Omgevingsplan.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Afhankelijk waar deregulering plaatsvindt, moeten we de betreffende partners betrekken.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	n.v.t.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	n.v.t.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	n.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Voor bepaalde onderwerpen kunnen ambtelijke uren vrij vallen, verspreid over meerdere functies.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Is op dit moment niet goed in te schatten.

Reclame-uitingen meer toestaan in de openbare ruimte	Potentieel financieel effect in 2028: € 5.000,-
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Door meer reclame toe te staan in de openbare ruimte is het mogelijk om extra opbrengsten te genereren.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Meer reclame in de openbare ruimte kan leiden tot een rommelig straatbeeld. Daarnaast moeten er ook contracten gemaakt en afspraken over onderhoud. Ook moet er meer gehandhaafd worden op een juiste uitvoering van de regels.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€5.000	€5.000	€5.000	€5.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€5.000**	**€5.000**	**€5.000**	**€5.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
De bedragen zijn indicatief wat het oplevert. Er moeten ook kosten gemaakt worden voor het aanpassen van het beleid en het handhaven en beheren van de nieuwe contracten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Beleid aanpassen
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Hier zijn wettelijke regels voor. Deze moeten vastgelegd worden in nieuwe contracten.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Rotondes als reclameobject in beheer uitgeven	Potentieel financieel effect in 2028: € 5.000 - 10.000,-
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Rotondes zijn te verhuren aan bedrijven als 'reclameobject'. Het onderhoud van het groen op de rotonde moet de huurder verzorgen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Rotondes zijn voornamelijk voor de automobilist belangrijke herkenningspunten. De meeste rotondes in Culemborg zijn op een bijzondere manier ingericht met beplanting en af en toe een kunstwerk. Het onderhoud van rotondes is arbeidsintensief en daardoor kostbaar. Maar voor een bedrijf een plek om reclame te maken.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** In 2025 kan al ingezet worden op het verhuren van rotondes. Hier moeten wel goede spelregels voor opgesteld worden om de verhuur geslaagd te laten zijn. De verwachting is dat niet alle rotondes in een keer zullen worden verhuurd in 2025. Dit aantal zal langzaam groeien richting 2026 en verder.
Structurele besparing per jaar	€5.000	€10.000	€10.000	€10.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€5.000**	**€10.000**	**€10.000**	**€10.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Mogelijk moeten op plekken beplanting of kunstwerken verwijderd worden.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Opstellen van beleidskaders/spelregels. Rotondes aanwijzen die verhuurd kunnen worden. Inschrijving openstellen. Totdat alle geschikte rotondes verhuurd zijn, moeten we het wel nog onderhouden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Voorbereiding: Eventueel informatie inwinnen bij buurgemeenten die dit al doen Realisatie: Bedrijven die mogelijk geïnteresseerd zijn.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Randvoorwaarden moeten opgesteld worden (beleidskader). Goede afstemming met verkeer en veiligheid.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Slecht onderhoud van rotondes door huurder. Te ondervangen door goede spelregels op te stellen rond de inrichting van een rotonde.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Minder uren voor beheer, meer uren voor beleid, handhaving en vastgoed.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja. Rotondes vallen weg uit het beheer, maar handhaving en vastgoed krijgt er een taak bij.

Speelvoorzieningen sluiten of het beheer overdragen aan buurten	Potentieel financieel effect in 2028: € 15.000
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Het afbouwen van speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Wel rekening houden met beheer, onderhoud en attractiebesluit.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Meer grotere speelvoorzieningen en minder kleinere gaat ten koste van spelen in de nabije omgeving van woningen in de wijk. Aan het opruimen van afgekeurde speeltoestellen zijn kosten verbonden.

Bij het overdragen van het beheer (goed voor de buurtcohesie door bewoners meer te betrekken) blijft de gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van het attractiebesluit. Het periodiek controleren en inspecteren blijft een verantwoordelijkheid en taak van de gemeente.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ 35.000	€15.000	€15.000	€15.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€35.000**	**€15.000**	**€15.000**	**€15.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Aanpassen van huidige speelbeleid.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Onderzocht moet worden in hoeverre hier scholen of misschien wel particulieren aan bij kunnen dragen. Of hierin samen met de gemeente willen optrekken.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Toetsing op het attractiebesluit.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Ombuigingen rond sociale wijkteams (ElkWelzijn, BuurtBestuurt). Dit is nodig om sociale cohesie in de buurt te versterken en een eventueel beheer in de buurt kunnen te laten slagen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen

Stopzetten van huur kunstwerken stadskantoor	Potentieel financieel effect in 2028: € 4.000,-
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen
Toelichting In het stadskantoor hangen gehuurde kunstwerken. Hier kunnen we mee stoppen en de kunst laten weghalen.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Deze ombuiging heeft geen maatschappelijk effect.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing is met ingang van 2025 eenvoudig te realiseren door het contract op te zeggen.
Structurele besparing per jaar	€ 4000	€4000	€4000	€4000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€4000**	**€4000**	**€ 4000**	**€4000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er zijn geen investerings-, transitie- of frictiekosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Opzeggen van het contract.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen.

Prijs snippergroen verhogen	Potentieel financieel effect in 2028: € 4.000,-- (geschat)
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen
Prijs snippergroen verhogen met €25 euro per m2.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting De koopsom voor snippergroen is sinds 2012 niet geïndexeerd. De huidige prijs van 150 euro per m2 wordt al sinds (in ieder geval) 2012 gehanteerd en is daardoor niet meer marktconform.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Geschatte meeropbrengst ca. 4.000 euro per jaar, afhankelijk van hoeveel snippergroen wordt verkocht.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 4.000**	**€ 4.000**	**€ 4.000**	**€ 4.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Voor een indexatie is geen collegevoorstel nodig. De nieuwe prijs vermelden op de website.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	N.v.t.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	N.v.t.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	N.v.t.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	N.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	nee

Hondenbelasting verhogen	Potentieel financieel effect in 2028: € 20.000,-
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen
Toelichting De tarieven zijn op dit moment € 60 euro voor de eerste hond en € 90 euro voor iedere volgende hond. Iedere 10% stijging levert € 10.000 euro op. We stellen voor de tarieven met 20% te verhogen.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting -			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€20.000	€20.000	€ 20.000	€ 20.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *Nihil*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Communiceren met hondenbezitters, aanpassen van tarieven
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Informeren hondenbezitters
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Protesten vanuit hondenhondenbezitters

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen

Toeristenbelasting verhogen	Potentieel financieel effect in 2028: € 20.000
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Toelichting
De toeristenbelasting per nacht in onze gemeente is relatief laag vergeleken met met de meeste van onze regiogemeenten. Daarom stellen we voor deze te verdubbelen, van € 0,80 naar 1,60 per persoon per nacht. Met deze ombuiging beogen we de inkomsten uit toeristenbelasting vanaf 2025 structureel te verhogen met een bedrag van € 20.000 per jaar (opbrengst 2023 bedraagt € 19.227,-).

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met een verhoging van de toeristenbelasting dragen mensen die tijdelijk verblijven in Culemborg bij aan het voorzieningenniveau van onze gemeente.
Wel ligt er een relatie met toeristische informatie verstrekken over Culemborg en werkzaamheden van Bureau Toerisme Rivierenland. Door die informatie komen er meer toeristen en hebben we meer inkomsten vanuit toeristenbelasting.
Daarnaast is de vraag hoe redelijk het is om enerzijds de toeristenbelasting te verdubbelen en in een andere ombuiging te stoppen met toeristische informatie.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Bij invoering in 2025 komen de inkomsten pas in 2026 binnen als de afrekening over 2025 plaatsvindt.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 0	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Wijzigen belastingverordening.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Platform Culemborg Klopt.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Tijdige wijziging belastingverordening noodzakelijk.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De juridische relatie van verdubbelen toeristenbelasting met helemaal stoppen met toeristische informatie zal onderzocht moeten worden.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Verlagen of stoppen subsidie aan JobHulp	Potentieel financieel effect in 2028: € 35.000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
JobHulp Culemborg is een vrijwilligersorganisatie die met name werkzoekenden met grote afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunt, al zijn inwoners uit alle (uitkerings)situaties welkom, waaronder hertreders en nuggers (niet-uitkeringsgerechtigden). Een groep van 33 vrijwillige JobMaatjes staan werkzoekenden persoonlijk bij. In 2023 betroffen deze activiteiten 403 deelnemers. 245 deelnemers vonden in 2023 een baan via JobHulp. JobHulp Culemborg biedt meer dan begeleiding naar de arbeidsmarkt. JobHulp Culemborg begeleidt deelnemers ook naar vrijwilligerswerk en biedt intensieve begeleiding aan nieuwkomers.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het stopzetten van de activiteiten van JobHulp Culemborg raakt vooral de meest kwetsbare doelgroep inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, een doelgroep met beperkte vaardigheden om te participeren in de maatschappij. Deze doelgroep lukt het niet op eigen houtje te participeren. Daar is intensieve persoonlijke en lokale begeleiding voor nodig. Met JobHulp Culemborg valt naast een groep betrokken vrijwilligers ook een netwerk weg om deze doelgroep voor andere maatschappelijke ambities te bereiken, zoals informatie over inkomensregelingen en voorliggende voorzieningen. Beide effecten doen af aan de preventieve aanpak die het sociaal domein beoogt.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** In artikel 4:51 van de Awb is geregeld dat een langlopende subsidie alleen kan worden afgebouwd met in acht neming van een redelijke termijn. Deze termijn is van specifieke omstandigheden afhankelijk en vragen meer tijd om zorgvuldig uit te zoeken en te onderbouwen. JobHulp Culemborg moet in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht.
Structurele besparing per jaar	€	8.750 €	17.500 €	35.000 €	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**8.750 €**	**17.500 €**	**35.000 €**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten JobHulp Culemborg heeft twee vaste coördinatoren in dienst.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er moet overleg plaatsvinden met JobHulp Culemborg over de invulling van de ombuiging
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	JobHulp Culemborg, participatiecoach sociaal team Culemborg, Werkzaak
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Risico kan zijn dat JobHulp Culemborg zich volledig terugtrekt. Er is dus goed overleg nodig.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	De ombuiging hangt samen met de ombuiging van het Leerhuis en/of die van Betuwe Wereldwijd. Het Leerhuis betreft klantgroep 4. JobHulp Culemborg staat open voor allerlei klantgroepen. De inwoners die gebruik maken van JobHulp Culemborg zijn net als de doelgroep van het Leerhuis inwoners waarbij problematiek op meerdere leefgebieden speelt maar een gebrek aan taalvaardigheid staat minder op de voorgrond dan bij de bezoekers van het Leerhuis.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Wisselen van vroegsignaleringsprogramma	Potentieel financieel effect in 2028: € 3.600
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
Gemeenten zijn wettelijk verplicht vroegsignalering mogelijk te maken. Meldingen en signalen worden door de gemeente verzameld in een vroegsignaleringssyteem. Wij gebruiken het programma van RIS Inforing (tegenwoordig xxllnc). Dit bestaat uit twee programma's: RIS matching en RIS Vroeg erop af. BKR biedt het programma VPS. Het loont dus de moeite deze in het kader van de ombuigingen te vergelijken op prijs, kwaliteit en mogelijkheden. Of schuldhulpverleners gebruik maken van het ene of van het andere programma voor vroegsignalering maakt voor inwoners geen verschil. Daarmee blijven de leidende principes van het afwegingskader gestand.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het programma van RIS Inforing kost nu 1.530,22 euro per maand, het programma van VPS kost ongeveer 300 euro per maand minder. De basis maandprijs van VPS is 732,05 euro per maand excl. BTW, die van RIS Inforing/xxllnc 845,56 euro per maand. Het afgelopen jaar is de prijs van het vroegsignaleringsprogramma van RIS Inforing geïndexeerd met ruim 9% volgens de geldende GIBIT voorwaarden. We nemen daarbij twee koppelingen af waardoor het maandbedrag duurder uitkomt dan wanneer we gebruik zouden maken van VPS. VPS gaat in de toekomst wel koppelingen aanbieden. Dan zullen de verschillen in prijs afnemen. Op dit moment zou met overstappen een besparing kunnen worden gerealiseerd van ongeveer 3.600 euro per jaar.
Samengevat: met RIS Inforing zijn maandelijks meer kosten gemoeid dan met het programma VPS van BKR. De mogelijkheden van het programma van RIS Inforing zijn echter beduidend groter dan die van VPS, waardoor een overstap naar VPS een achteruitgang zou betekenen voor de gebruikers.
Naar aanleiding van het opstellen van deze factsheet is er overleg geweest met de accountmanager van RIS Inforing/xxllnc. RIS Inforing/xxllnc is bereid de prijs van hun programma's en koppelingen naar beneden bij te stellen en indexering het volgend jaar achterwege te laten wanneer wij een overeenkomst aangaan voor drie jaar. Op dit moment wordt de overeenkomst jaarlijks stilzwijgend verlengd.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	Als we in 2024 de overeenkomst opzeggen zullen we z.s.m. moeten overstappen naar het nieuwe systeem. In eerste instantie zijn daar extra kosten mee gemoeid. In 2025 levert dit dus nog geen voordeel op. De kosten zijn 300 euro per maand lager omdat VPS minder mogelijkheden biedt.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€ 3.600**	**€ 3.600**	**€ 3.600**	

B. FINANCIEEL EFFECT
Investerings-, transitie- of frictiekosten De overeenkomst met RIS Inforing wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd. Willen we de overeenkomst beëindigen dan zullen we dat voor 28 augustus 2024 moeten doen, anders loopt de overeenkomst een jaar door. Wanneer de raad besluit deze ombuiging niet mee te nemen in spoor 2 is het voorstel een nieuwe overeenkomst met RIS Inforing/xxllnc aan te gaan voor de duur van drie jaar. In ruil voor de zekerheid van continuïteit is RIS Inforing/xxllnc bereid de maandelijkse prijs naar beneden aan te passen óf volgend jaar af te zien van indexering. De gevolgen van het wisselen van vroegsignaleringssyteem zit 'm dus niet zozeer in de gevolgen t.a.v. de onderlinge relatie met de leveranciers. De gevolgen voor inwoners zijn miniem. Het is vooral de impact op de ambtelijke capaciteit die groot is. Behalve de kosten van het implementeren van het nieuwe systeem zal de overstap veel tijd vergen van onze applicatiebeheerder en kwaliteitsmedewerker. Dat geldt ook voor de beleidsmatige inzet bij het opzeggen en aangaan van nieuwe overeenkomsten met de aanbieders maar ook met een groot aantal vaste lasten leveranciers die deelnemen aan het Landelijke Convenant Vroegsignalering. De praktijk van het vroegsignaleren gaat de schuldhulpverleners maandelijks veel meer tijd en moeite kosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Contract voor eind augustus 2024 opzeggen en afspraak maken over gegevens. Nieuw contract aangaan en afspraken maken voor implementatieproject.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	RIS Inforing/xxllnc en BKR/VPS, alle vaste lasten leveranciers die lokaal zijn aangesloten via het Landelijk Convenant Vroegsignalering.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Beide programma's voldoen aan de eisen. RIS Inforing biedt echter meer kwaliteit en gebruiksgemak dan VPS.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De overstap wordt uitgevoerd door de applicatiebeheerder sociaal domein en de kwaliteitsmedewerker. Het vergt ook overleg met de afdeling ICT en burgerzaken i.v.m. de koppeling op het BRP.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	We zullen de gegevens die we in ons huidige systeem hebben opgenomen moeten meenemen naar het nieuwe systeem. Implementatie van het nieuwe systeem kost ons eenmalig projectkosten maar vooral veel tijd van onze applicatiebeheerder en kwaliteitsmedewerker. De praktijk van het vroegsignaleren gaat de schuldhulpverleners veel meer tijd en moeite kosten. De schuldhulpverleners zullen vertrouwd moeten raken met het systeem, dat kost tijd. Zij zullen maandelijks meer gegevens moeten ophalen en doorzetten voor brieven, sms'jes en e-mails.

Bermen minder vaak maaien	Potentieel financieel effect in 2028: € 15.000
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Op een groot aantal plekken in Culemborg maaien we en voeren we het maaisel af. Minder vaak maaien, betekent minder kosten.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De keuze hiervoor betekent een achteruitgang in de kwaliteit van de buitenruimte. De keuze om bermen en gazons (o.a. speel- en trapvelden) minder vaak te maaien is ook een optie. Met de juiste fasering is dit beter voor de biodiversiteit.
Bij minder frequent maaien staat er langer gras en kunnen meer kruiden ontwikkelen. Dit kan als hinderlijk worden ervaren. Datzelfde geldt als speel/trapveldjes minder vaak gemaaid worden.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het is niet in te schatten wat deze ombuiging opbrengt. Verandering in maaibeleid kan per direct worden doorgevoerd voor het deel dat de gemeente zelf maait (de bermen). Wanneer er aanpassingen moeten komen in het maaien van bijvoorbeeld gazons, duurt dit langer vanwege onderliggende contracten.
Structurele besparing per jaar	€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 15.000**	**€15.000**	**€ 15.000**	**€15.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Bij aanpassing van contract gazonbeheer komen er frictiekosten bij kijken.

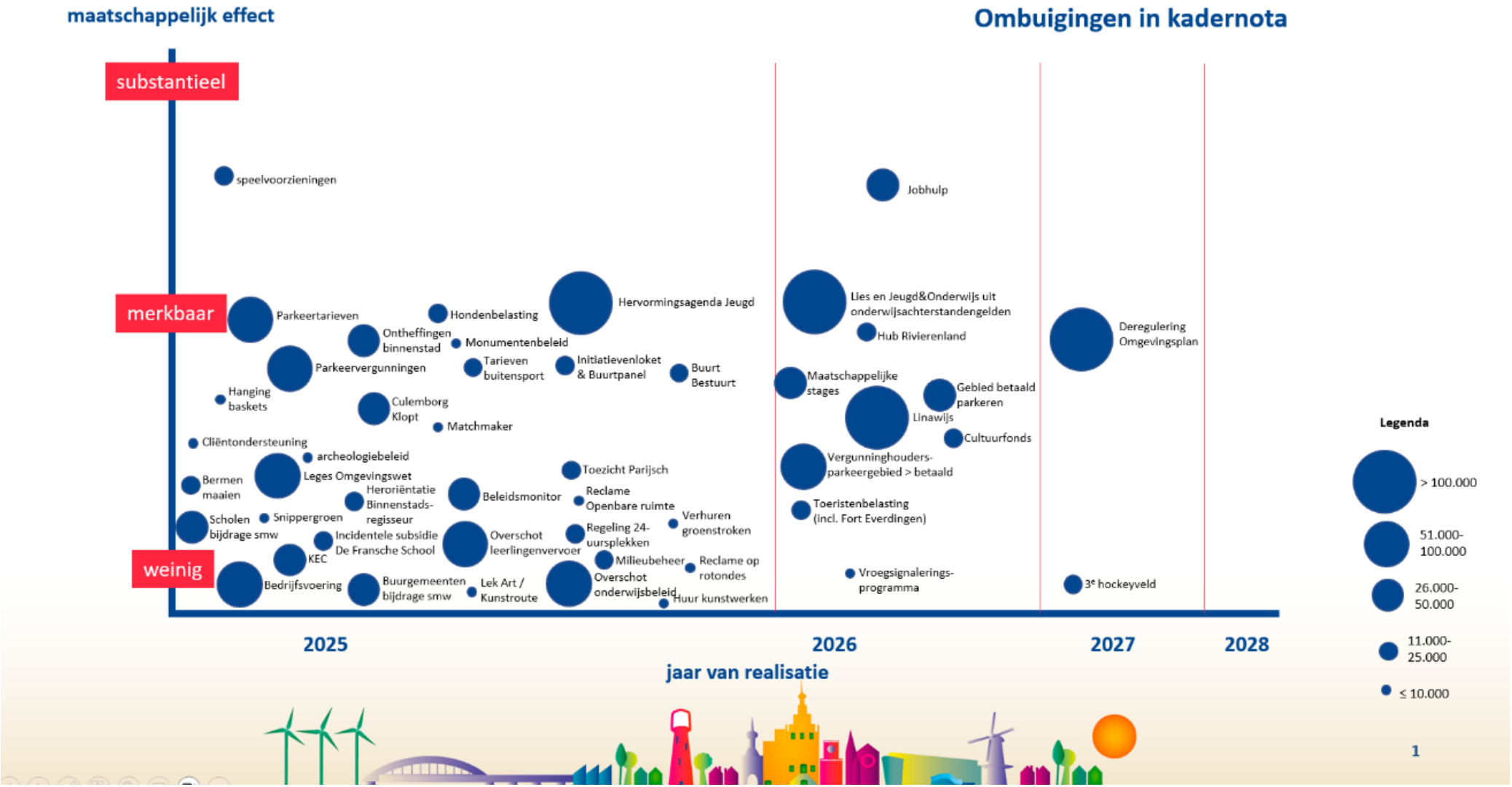
C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Aanpassen maaibeleid en maaibestekken Kritisch kijken naar fasering en doorvoeren nieuwe manier van maaien
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Ecologisch adviesbureau, NVWC, Waterschap Rivierenland
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Wet natuurbescherming in acht nemen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Stoppen met groenbeleid en biodiversiteitsplan uitvoeren.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, de buitenruimte wordt anders beheerd.

Samengevat:

Wanneer we de ombuigingsmaatregelen in het schema uit het afwegingkader zetten, geeft dat het volgende beeld.

2 Ombuigingsmogelijkheden met opdracht in kadernota

Hierna volgen de factsheets van alle ombuigingsmogelijkheden waarvoor het college in de kadernota 2025-2028 een ombuigingsopdracht heeft geformuleerd, waarmee tezijnertijd tekorten gedekt zouden kunnen worden en/of de gemeentelijke reservepositie versterkt zou kunnen worden. Dat zijn de volgende ombuigingsopdrachten (*NB. Voor alle panden die binnen de vastgoedopdracht vallen, zijn afzonderlijke factsheets opgenomen*):

Kwaliteitsniveau openbare ruimte naar beneden bijstellen	176
Aandeel zwerfafval in afvalstoffenheffing omhoog	179
Stadskantoor afstoten	183
Gebouw Fransche School afstoten	186
Beheer Fort ’t Spoel overdragen	189
Multifunctionele ruimte Eendenkooi 3 beter benutten/afstoten	192
Afstoten MFA Achter de Poort (oude Daltonschool, Schoolhof West)	195
Herontwikkeling de Salaamander	198
Molen 'De Hoop' verkopen	201
Taxateurs verkopen	204
Bartje (kringloopcentrum) verhuizen naar een goedkopere locatie	207
Ovonde niet structureel aanpakken met de stationsomgeving, maar laten bij tijdelijke maatregelen	210
Volkstuincomplexen sluiten of verplaatsen	213
Heroriëntatie op Plantage	216
Heroriëntatie op kinderboerderij	219
Besparen op bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland en Gelderland Zuid	222
Cameratoezicht beëindigen of verminderen	225

Kwaliteitsniveau openbare ruimte naar beneden bijstellen	Potentieel financieel effect in 2028: € 20.000
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte
Toelichting De stad wordt onderhouden op kwaliteitsniveau B, de binnenstad, winkelcentra en een aantal parken op A-niveau. Beide kunnen één niveau naar beneden worden bijgesteld: het kwaliteitsniveau in het buitengebied, woonwijken en industrieterreinen naar niveau C en het overige naar niveau B.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Hiervoor moeten een aantal zaken ingeregeld worden ook op het gebied van contracten. We verwachten frictiekosten van 15.000 euro. Het is haalbaar, maar heeft impact op het straatbeeld in de stad.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
De frictiekosten hiervoor bedragen eenmalig bij benadering 15.000 euro. Deze kosten worden gemaakt voor het aanpassen van contracten en andere zaken welke ingeregeld moeten worden hiervoor.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Aanpassen beleidskaders
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	In eerste instantie winkeliers en ondernemersverenigingen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet direct. Het betreft met name werkzaamheden die aannemers nu uitvoeren
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Aandeel zwerfafval in afvalstoffenheffing omhoog	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	99 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Toelichting
Ombuigingsvoorstel is om het aandeel zwerfafval in de afvalstoffenheffing te verhogen. In de afvalstoffenheffing is een bedrag op te nemen dat gebruikt moet worden voor de inzameling van zwerfafval, dat relatie heeft met de inzameling van huishoudelijk afval. Dit bedrag wordt besteed aan het opruimen van zwerfafval, wat vrijkomt bij de inzameling van huishoudelijk afval (dus geen ander zwerfval). Het gaat bijvoorbeeld om afval wat wegwaait tijdens de afvalinzameling, of zwerfafval dat ontstaat bij plaatsingen. Onderzocht moet worden of dit bedrag verhoogd kan worden.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Ombuigingsvoorstel is om het aandeel zwerfafval in de afvalstoffenheffing te verhogen.
We kunnen in de afvalstoffenheffing een bedrag opnemen dat gebruikt moet worden voor de inzameling van zwerfafval, wat relatie heeft met de inzameling van huishoudelijk afval. Dit bedrag moet dan door ons ook besteed worden aan het opruimen van zwerfafval, wat vrijkomt bij de inzameling van huishoudelijk afval (dus geen ander zwerfval). Het gaat bijvoorbeeld om afval dat wegwaait tijdens de afvalinzameling, of zwerfafval dat ontstaat door bij plaatsingen. Dit laatste moet eigenlijk door Avri opgeruimd worden, maar dit gebeurt ook regelmatig door ons.

In 2024 hebben wij een bedrag van € 195.722 begroot (2024) voor reiniging in Culemborg. Dit zijn vooral de stortkosten van afval (€123.000) Daarnaast circa 1,75 fte voor reiniging. Als we uitgaan van €40.000 per fte is dat €70.000 per jaar (Waarvan slechts ca. 0,5 fte wordt ingezet voor het opruimen zwerfafval (de rest voor legen afvalbakken). Tenslotte is er nog een bedrag van €20.000 per jaar beschikbaar voor zwerfafval(beleid). Totale kosten voor alle reiniging circa €285.000 per jaar. Slechts een klein deel hiervan heeft te maken met zwerfafval van de inzameling van huishoudelijk afval.

Zwerfafval dat te maken heeft met inzameling van huishoudelijk afval. Jaarlijks zijn er circa 750 meldingen van bij plaatsingen waarvan circa 50 % door gemeente wordt opgelost (dit kost circa 15 minuten per melding). In totaal 190 uur. Daarnaast zijn er circa 250 dumpingen van afval in het buitengebied, waarvan ongeveer ¾ huishoudelijk afval is (dit kost circa 30 minuten per keer). In totaal 90 uur

Totaal aantal uren voor opruimen zwerfafval, dat te maken heeft met inzameling van huishoudelijk afval 280 uur per jaar, circa, 0,2 fte = € 8.000,-. Daarnaast het opruimen van verwaaid (huishoudelijk) zwerfafval, geschat op 0,1 fte = € 4.000,-. Verder nog wat stortkosten, ruim ingeschat op 20% van € 123.000 = circa € 25.000

In totaal € 25.000 + € 8.000 + € 4.000 = € 37.000. Dit komt enigszins in de buurt van het huidig bedrag van € 44.805,-. Verhoging van dit bedrag is niet rechtmatig. Verder leidt dit niet tot een bezuiniging, omdat het bedrag daadwerkelijk besteed moet worden aan de inzameling van zwerfafval afkomstig van de inzameling van huishoudelijk afval.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Geen.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Nader te onderzoeken.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Nader te onderzoeken.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Verhoging van heffingen kan leiden tot maatschappelijke onrust.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stadskantoor afstoten	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 1 Bestuur en Ondersteuning

Er zijn kostbare investeringen nodig in het stadskantoor in de aankomende jaren: verouderde installaties moeten worden vernieuwd, omdat ze het einde van hun levensduur naderen. De kosten voor onderhoud zijn aanzienlijk en in de afgelopen jaren zijn de kosten voor klachtenonderhoud toegenomen. Grote investeringen in het gebouw worden al enige tijd uitgesteld, omdat de toekomstige plannen voor het gebouw onzeker zijn. Ook duurzaamheidsmaatregelen zijn afhankelijk van de toekomstvisie van dit gebouw. We kunnen het gebouw verkopen en een ander gebouw huren (of kopen) voor de ambtelijke organisatie. Hiervoor kan een businesscase worden uitgewerkt.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze ombuiging heeft weinig impact voor inwoners. Voor wat betreft de bereikbaarheid van het stadskantoor heeft een andere locatie waarschijnlijk voordelen voor inwoners en ambtenaren. Een nieuwe locatie zal niet in de binnenstad zijn, waardoor het huidige parkeerprobleem waarschijnlijk minder zal worden. Voor de winkeliers en marktkooplieden in de binnenstad kan het vertrek van de ambtenaren als een gemis worden gezien, maar indien bij herbestemming appartementen gerealiseerd worden compenseert dit. Verbouwing van het stadskantoor kan voor omwonenden tot tijdelijke overlast zorgen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De bedragen uit de groslijst zijn te algemeen om onder te verdelen in deze tabel. De businesscase dient nog gemaakt te worden om verder te kunnen specificeren.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten De financiële investeringen en consequenties moeten nog onderzocht worden.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Stadskantoor verkopen en herontwikkeling. Nieuwe locatie kopen of huren.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	BVOWB dient betrokken te worden in verband met gebruik stadskantoor
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Risico is dat er geen geschikte alternatieve locatie voor het stadskantoor gevonden kan worden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	De benodigde investeringen om het stadskantoor in gebruik te houden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Gebouw Fransche School afstoten	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie
De gemeente verhuurt het pand tegen kostendekkende huur, maar geeft tegelijkertijd subsidie aan De Fransche School voor deze huur. Daarnaast is er een basissubsidie voor instandhouding van de theaterfunctie. De theaterfunctie kan op een andere locatie voortgezet worden. Het gebouw zou dan verkocht en herontwikkeld kunnen worden.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting De impact kan beperkt blijven, indien de theaterfunctie op een andere locatie voortgezet wordt.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** p.m.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
De kosten dienen onderzocht te worden. Onder meer de mogelijke opbrengst en de benodigde investeringen voor een alternatieve locatie.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Zoektocht naar alternatieve locatie voor de culturele functie, onderzoek naar benodigde investeringen. Onderzoek naar mogelijke opbrengst bij herontwikkeling.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De Fransche School.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Er moet een alternatief beschikbaar zijn voor de culturele activiteiten.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen alternatieve locatie beschikbaar.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Verlagen subsidies Fransche School (nr. 52).

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Beheer Fort ’t Spoel overdragen	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Overdragen van het beheer. Hierdoor zijn er minder kosten aan groenonderhoud en onderhoud/verduurzaming van het pand.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Indien een andere partij het onderhoud gaat verzorgen heeft dit geen impact op de maatschappij.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** P.m. In de groslijst is €38.000 opgenomen. Uit eerder onderzoek blijkt echter dat dit bedrag waarschijnlijk onhaalbaar is. Een reëler bedrag dient onderzocht te worden.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er dient onderzocht te worden of een andere partij dit over kan nemen. En zo ja, tegen welke kosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Geïnteresseerde partijen benaderen, of een inschrijving starten.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Werk aan ’t Spoel.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Het is monumentale bebouwing en onderdeel van Werelderfgoed Hollandse Waterlinies.
4. Welke risico’s zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen geschikte/geïnteresseerde partij waaraan het beheer overgedragen kan worden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Ja, dit scheelt uren voor de buitendienst.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Multifunctionele ruimte Eendenkooi 3 beter benutten/afstoten	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid
Kinderopvang Dichtbij is de enige huurder (naschoolse opvang). Onderzoeken of deze ruimte multifunctioneel ingezet kan worden of afgestoten kan worden.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Momenteel wordt de ruimte niet goed benut. Kinderopvang Dichtbij gebruikt de ruimte nu in zijn geheel, terwijl deze ruimte ooit bedoeld was als multifunctionele ruimte voor meerdere gebruikers.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Op dit moment zijn de huurinkomsten circa €5.000 per jaar. Er dient onderzocht te worden wat het volledig benutten van de te verhuren ruimte oplevert.
Structurele besparing per jaar	pm	pm	pm	pm	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen of weinig kosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Zoeken naar een extra huurder of anders de huidige huur opzeggen en een andere bestemming voor deze ruimte zoeken.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Kinderopvang Dichtbij.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Eventuele opzeggingsgronden en -termijnen uit overeenkomst in acht nemen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Weinig risico.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Afstoten MFA Achter de Poort (oude Daltonschool, Schoolhof West)	Potentieel financieel effect in 2028: € 9000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal domein en Gezondheid
De MFA achter de Poort is gerealiseerd als alternatief voor welzijnswerk en ontmoeten in de wijk na het afstoten en de sloop van wijkcentrum Trefpunt. Door de komst/ oprichting van Bolderburen wordt deze ruimte slechts sporadisch gebruikt voor intern overleg. Dit overleg kan ook in Bon Vie of Bolderburen.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Zie toelichting			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Gemis aan huurinkomsten
Structurele besparing per jaar	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 9.000**	**€ 9.000**	**€ 9.000**	**€ 9.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen, ruimte te huur zetten/beschikbaar stellen					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Opzeggen van de overeenkomst met schoolbestuur, opzeggen van enkele overeenkomsten met leveranciers.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Team facilitair/ BvoWB.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen wettelijke eisen of randvoorwaarden
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Hierbij zijn geen risico's
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Herontwikkeling de Salaamander	Potentieel financieel effect in 2028: € 175.000
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Om de exploitatie van het gebouw de Salaamander te verbeteren, is een scenario van herontwikkeling onderzocht, waarbij gemeente het eigendom afstoot en ter herontwikkeling aanbiedt aan een (maatschappelijke) ontwikkelaar/exploitant.
Gemeente huurt vervolgens ruimte terug ten behoeve van het Sociaal Team Culemborg (STC) en een bruisend wijkontmoetingscentrum. Deze twee voorzieningen vergen een ruimtebehoefte van zo'n 500 m^2.
Een nieuw te ontwikkelen gebouw op de oude locatie zou fors meer ruimte kunnen bieden dan gewenste metrage van gemeentelijke voorzieningen. Deze ruimte zou door een nieuwe exploitant kunnen worden aangeboden ten behoeve van de huisvesting van aanpalende dienstverleners van het STC of als woonruimte voor specifieke doelgroepen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Indien het oude gebouw de Salaamander wordt herontwikkeld en de gemeente ruimte terug huurt voor de voorzieningen waar zij verantwoordelijk voor is, blijft het voorzieningenniveau in principe intact. Wel is het wenselijk om bij een herontwikkeling te sturen op een huisvestingsconcept waarbij aanpalende dienstverleners of functies plek kunnen krijgen die een wijkontmoetingsplek kunnen versterken.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Per saldo bedragen de jaarlasten van de huidige Salaamander zo'n € 310.000. Bij het terughuren van ruimte en het exploiteren daarvan is de inschatting dat per saldo de jaarlast daarvan zo'n € 140.000 bedraagt. De structurele besparing ad € 170.000 wordt bereikt door lagere exploitatielasten als gevolg van het afstoten van gemeentelijke eigendom en het gebruik van minder ruimte. Bij een dergelijk scenario vindt er een vrijval plaats van de opgebouwde reserve in de onderhoudsvoorziening van zo'n € 600.000. De resterende boekwaarde van de oude Salaamander eind 2027 bedraagt zo'n € 300.000. Het saldo bedrag is hierboven als incidentele inkomst benoemd. De opbrengstpotentie van de (residuele) grondwaarde van de extra nieuw te realiseren metrages bij herontwikkeling, zijn niet meegenomen.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€ 170.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€ 300.000	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€ 470.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er zal een herontwikkelingsopgave moeten uitgewerkt met daarin de noodzakelijke huisvestingsbehoefte en onderliggende visie op dienstverlening. Een dergelijke visie is reeds gemaakt voor de situatie in Culemborg-West, hetgeen verondersteld dat de kosten en ambtelijke inzet voor een opgave in Oost relatief beperkt zijn.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	- Uitwerking herontwikkelingsopgave

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	- Bestaande huurders in de Salaamander omtrent nieuwe huisvesting (voorstelbaar is dat zij meegenomen worden in de nieuwe ontwikkeling, dan wel dat er op andere locaties huisvestingsmogelijkheden zijn zoals in het Oude Stadhuis of een nieuw te ontwikkeling Kindcentrum).
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	- In het kader van de juridisch planologische procedure (Omgevingsvergunning) dienen stedenbouwkundige randvoorwaarden te worden gesteld.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	- Het afstoten en terug huren van ruimte in een nieuwe kent een afhankelijkheid van een externe ontwikkelaar/exploitant. Met een dergelijke organisatie dienen heldere afspraken te worden gemaakt (vergelijkbaar met de een situatie in Culemborg West, waarbij ruimte wordt gehuurd van Kleurrijk Wonen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	- Het is voorstelbaar dat in de Parkstrook ook de locatie Palster wordt herontwikkeld als een ander of aangepast gebruik van de locatie aan de orde is. De verschillende ontwikkelopgaven en bijbehorende programma's dienen op elkaar afgestemd te worden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	- Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	- Nee

Molen 'De Hoop' verkopen	Potentieel financieel effect in 2028: p.m. / € 33.000
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen
Molen 'De Hoop' zou verkocht kunnen worden.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Als het eigendom bij iemand anders in handen komt en het winkeltje nog uitgebaat wordt, is er geen effect op de maatschappij.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De opbrengst uit verkoop van de molen dient onderzocht te worden. Per jaar zal ca. € 33.000 bespaard worden aan onderhoudskosten.
Structurele besparing per jaar	€ 33000	€ 33000	€ 33000	€ 33000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Onderzoek naar de waarde van de molen voor verkoop. Verkoopopbrengst zal minimaal zijn. Het gaat om de structurele exploitatiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Zoeken naar een mogelijke koper voor de molen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Betuwse Molens die een ruimte huren voor de winkel en de 2 molenaars.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De monumentale status van de molen dient gerespecteerd te worden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Risico is dat er geen koper gevonden kan worden en dat de winkel niet open kan blijven.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	n.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	n.v.t.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	n.v.t.

Taxateurs verkopen	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting
Er zijn zettingen geconstateerd in de gevels van het gebouw en de oorzaak dient verholpen te worden (i.v.m. veiligheid). Momenteel wordt hier onderzoek naar verricht. Het gebouw zou verkocht kunnen worden. Om grote investeringen aan het pand te voorkomen, vóór die tijd verkopen. Groot onderhoud is niet in MJOP opgenomen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als het pand waar de Jeu de boules vereniging Les Taxateurs nu inzit verkocht wordt, zal er een andere locatie gezocht moeten worden om de vereniging in te huisvesten. Bij het huren en/of kopen van een pand zijn ook kosten aan verbonden. De vraag is in hoeverre dit een bezuiniging is. Dit is afhankelijk van de kosten die samenhangen met het onderhoud. Als er geen alternatieve locatie wordt gezocht nadat het pand verkocht wordt, heeft dit een grote impact op de leden van de vereniging en zal deze wellicht moeten worden opgeheven.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Nader te bepalen
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Nader te bepalen.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Eerst zal bepaald moeten worden wat de geraamde investering zijn voor het herstel van het huidige gebouw. Als dit duidelijk is kan dit afgezet worden tegen een alternatieve locatie.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Taxateurs in een vroeg stadium hierbij betrekken.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Als randvoorwaarde kan worden gesteld dat er in overleg met de Taxateurs eerst een alternatieve locatie te vinden voordat de bestaande locatie verkocht wordt.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het is heel lastig in de huidige vastgoedmarkt om een geschikte locatie te vinden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Wellicht is het mogelijk om deze ombuiging te combineren met een andere ombuiging bij een sportfaciliteit? Andere optie is om alvast voor te sorteren op de toekomstige plannen voor het tegenoverliggende terrein (nieuwbouwwoningen die er gebouwd gaan worden?) Misschien heeft een ontwikkelaar interesse voor dit pand en is bereid hierin te investeren?

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Bartje (kringloopcentrum) verhuizen naar een goedkopere locatie	Potentieel financieel effect in 2028: € pm
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen
Bartje (kringloopcentrum) verhuizen naar een goedkopere locatie, bv. naar het stationsgebied, het industrieterrein of de milieustraat. De huidige locatie kan dan herontwikkeld worden. De locatie Meerlaan 25 is verhuurd aan Stichting Samen Verder, waar Bartje en Klaartje (ouderenvervoer) onderdeel van uitmaken.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Het voorzieningenniveau blijft hetzelfde, omdat het alleen een verplaatsing betreft. Een andere locatie zal wat bereikbaarheid betreft waarschijnlijk beter zijn, qua parkeermogelijkheden en ruimte voor de verkeersbewegingen.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	Na de verhuizing is herontwikkeling van de huidige locatie mogelijk. Dat levert een incidentele baat op, die nog lastig te becijferen is.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Er zal geïnvesteerd moeten worden in het gereedmaken van een nieuwe locatie.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Onderzoek naar nieuwe locatie en naar herontwikkelingsmogelijkheden voor de huidige locatie.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De Stichting Samen Verder moet betrokken worden in de zoektocht.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Bij ontwikkeling t.b.v. bijvoorbeeld woningbouw dient de bestemming gewijzigd te worden. De huidige bestemming is maatschappelijk.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Wellicht is er geen geschikte locatie beschikbaar voor de langere termijn.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, in eerste instantie kost dit meer uren.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Ovonde niet structureel aanpakken met de stationsomgeving, maar laten bij tijdelijke maatregelen	Potentieel financieel effect in 2028: X
	Begrotingsprogramma: 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
De Ovonde is de locatie in Culemborg met het hoogst aantal ongevallen. In 2024 worden er tijdelijke maatregelen genomen om de impact van de ongevallen te beperken. Deze maatregelen zorgen er dus niet voor dat er geen ongevallen meer zullen plaatsvinden, maar leiden tot minder slachtoffers. In de plannen van de stationsomgeving is een volledige aanpassing van de Ovonde voorzien. Deze staat echter vooralsnog niet eerder gepland dan 2034 en wordt alleen uitgevoerd als er vanuit het plan voldoende budget is om de Ovonde aan te passen. De keuze kan zijn om de volledige aanpassing helemaal niet uit te voeren en de situatie te houden zoals deze is met de tijdelijke maatregelen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het doel, zowel landelijk als lokaal, is om het aantal verkeerslachtoffers terug te dringen naar 0. Hier zijn fysieke aanpassingen en gedragsbeïnvloedende maatregelen nodig.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De aanpassing van de Ovonde wordt nu geraamd op € 1,6 mln. Dit is echter gebaseerd op een zeer grove raming en huidige prijzen. Het is nu nog niet in te schatten wat de kosten in 2034 zullen bedragen.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Alleen uitvoeren van de tijdelijke maatregelen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Volkstuincomplexen sluiten of verplaatsen	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting
Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de vrijkomende gronden wanneer volkstuincomplexen worden gesloten of verplaatst en herontwikkeld.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Bij het sluiten van een volkstuincomplex zou dit herontwikkeld kunnen worden voor bijvoorbeeld woningbouw.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** p.m.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Er dient onderzocht te worden wat de grond waard is en of deze herbestemd kan worden.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Onderzoeken of een woonbestemming voor deze grond haalbaar is. Onderzoeken hoe de contracten met de volkstuinvereniging opgezegd kunnen worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Volkstuinvereniging, taxateur voor de waarde van de grond, ontwikkelaars om plannen aan te leveren voor woningbouw.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De huidige bestemming sluit niet aan bij woningbouw. Dit zal aangepast moeten worden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De gebruikers van de volkstuinen zullen hun tuin met mogelijke opstallen moeten verlaten. Dit zal een grote impact hebben gezien het sociale aspect.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	n.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	nee

Heroriëntatie op Plantage	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Bij de heroriëntatie van de Plantage worden verschillende opties onderzocht. Zoals het ombouwen van de plantage naar een minder intensieve manier van pluimvee houden, verzorging / onderhoud door buurtbewoners / vrijwilligers laten doen of sluiten van de dierenverblijven.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Door een aantal aanpassingen in de dierenverblijven is het mogelijk om het aantal dieren op de plantage fors naar beneden bij te stellen en de beleving voor bezoekers nagenoeg hetzelfde te houden.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De inschatting is dat voor deze ombuiging na besluitvorming maximaal een half jaar nodig is om te realiseren. Deze ombuiging kan dus in 2025 ingaan.
Structurele besparing per jaar	€14.000	€14.000	€ 14.000	€14.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€14.000**	**€14.000**	**€14.000**	**€14.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

De eenmalige transitiekosten bedragen bij benadering 7.500 euro, afhankelijk van de keuze die gemaakt wordt (helemaal stoppen met het houden van dieren of het aanpassen van de rennen naar grotere verblijven).

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Dierenverblijven aanpassen, afschalen inzet dierenverzorgers.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Gering, de beleving van het kunnen bezoeken van dieren blijft.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Dat is nog niet te zeggen en hangt af van de toekomst van de Plantage en de keuzes is daarbij gemaakt worden.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Heroriëntatie op kinderboerderij	Potentieel financieel effect in 2028: € 110.000,-
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting:
Bij de heroriëntatie op de kinderboerderij worden verschillende alternatieve wijze van exploiteren onderzocht.
Naast het definitief sluiten van de kinderboerderij is onderzocht wat de mogelijkheden zijn van het exploiteren van een zogenoemde Kinderboerderij Nieuwe Stijl op een nieuwe locatie. In het concept Kinderboerderij Nieuwe Stijl worden geen dieren meer gehouden, maar ligt de focus meer op verbinden, ontmoeten, spelen, natuur, duurzaamheid, voedselproductie en voedselbereiding.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Indien de kinderboerderij op de huidige locatie wordt gesloten, kan deze locatie met behoud van het cultuurhistorische karakter worden afgestoten en worden herontwikkeld. Op een alternatieve locatie kan in samenhang met bijvoorbeeld de ontwikkeling van een Kindcentrum (kinderopvang, Voorschoolse Educatie) een Kinderboerderij Nieuw Stijl worden ontwikkeld. Deze ontwikkeling kan een (maatschappelijke) ontwikkelaar vormgeven, waarbij de gemeente ruimte ten behoeve van de Kinderboerderij kan terug huren.
In de nieuwe situatie heeft de gemeente haar eigendom afgestoten en loopt derhalve geen risico meer in de exploitatie van vastgoed.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Zie hieronder.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€ 110.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€100.000	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Per saldo bedragen de jaarlasten van de kinderboerderij zo'n € 200.000 in de huidige situatie. Indien de kinderboerderij verplaatst wordt naar een andere locatie, zonder het houden van dieren daarbij, kan dat per saldo voor een jaarlast van ca. € 90.000. De structurele besparing ad € 110.000 wordt bereikt door lagere exploitatielasten als gevolg van het afstoten van gemeentelijke eigendom en minder beheerskosten. In een nieuwe situatie wordt nog steeds voorzien in beheerskosten.

Bij een dergelijk scenario vindt er een vrijval plaats van de opgebouwde reserve in de onderhoudsvoorziening van zo'n € 100.000. Deze zijn hierboven benoemd. Bij het volledig sluiten van de Kinderboerderij of het verplaatsen ervan zoals bedoeld in het voorliggende scenario, komt de locatie vrij voor andere ontwikkelopgaves. De opbrengstpotentie hiervan is niet meegenomen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Zoeken naar een nieuwe locatie, bv. de Parkstrook/de Palster op het moment dat deze een andere invulling zou kunnen krijgen in combinatie met bijvoorbeeld een IKC. Onderzoek naar ontwikkelmogelijkheden van het terrein van de kinderboerderij.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Kinderopvang Dichtbij, stichting de Speeltuin.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen. Het exploiteren van een kinderboerderij en het in eigendom hebben van de huisvesting daarvan is geen wettelijk taak.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Naast de herbestemming van een alternatieve locatie, dient er een ontwikkelaar/verhuurder van de huisvesting te worden gevonden. Een eventuele ontwikkeling in combinatie met de ontwikkeling van een IKC lijkt potenties te hebben gelet op de vraag naar Kinderopvang en huisvesting van aanpalende vormen van dienstverlening.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Nvt

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Ja, 1 FTE (beheerder).
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Besparen op bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland en Gelderland Zuid	Potentieel financieel effect in 2028: € 750.000
	Begrotingsprogramma: alle

Toelichting
Het voorstel is om samen met de andere gemeenten te bekijken welke passende maatregelen genomen kunnen worden voor de Gemeenschappelijke Regelingen (verder GR'en). Naast het niet kunnen oppakken van nieuw beleid, wordt gekeken naar efficiency maatregelen, niet wettelijke taken en kosten zoals overhead en bedrijfsvoering. Ook worden alleen die kosten doorberekend waarvoor gemeenten vanuit het rijk worden vergoed.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met gemeenten en GR'en worden verschillende scenario's onderzocht. Eerst wordt ingezet op efficiency maatregelen en bedrijfsvoering / overhead kosten. Indien blijkt dat hiermee onvoldoende kosten worden bespaard, wordt ook bekeken naar uitvoering van taken. Indien dit geen wettelijke taken zijn, kan het zijn dat de keuze gemaakt moet worden om deze taken deels / anders of geheel te stoppen. De maatschappelijke impact is dus afhankelijk van het scenario. Als het alleen gaat om efficiency en overheid dan lijkt de impact op voorzieningen en inwoners geen of weinig. Als er keuzes moeten worden gemaakt in andere taken, dan kan het merkbare impact hebben.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** We besteden aan de GR'en circa 25 miljoen euro per jaar (exclusief BUIG-kosten). Uitgaande van een ombuiging van 3% betekent dit een structurele besparing van 750.000 euro in 2028. Dit betekent niet dat de 3% op iedere GR wordt bespaard. Per GR wordt bekeken welke mogelijkheden er zijn.
Structurele besparing per jaar	€	€250.000	€250.000	€250.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€250.000**	**€500.000**	**€750.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Om deze kosten te kunnen besparen is het van belang dat we samen oplopen met andere gemeenten in de regio Rivierenland en GR'en om dit daadwerkelijk te bereiken. Dit betekent dat we moeten investeren in menskracht om dit proces te doorlopen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Met de andere gemeenten uit de regio in gesprek gaan om met de GR'en te bekijken welke mogelijkheden er zijn. Aan de GR'en vragen we om met verschillende opties te komen waarbij we kaders meegegeven (geen nieuw beleid / overhead / efficiency / niet wettelijke taken). Op basis van het voorstel van de GR'en, bepalen we welke vervolgstappen gezet moeten worden. Het jaar 2025 is nodig om dit gesprek te voeren. De eerste ombuiging wordt naar verwachting in 2026 ingeboekt.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Gemeenten uit de regio Rivierenland Gemeenten Gelderland Zuid Gemeenschappelijke Regelingen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	We zijn zeer afhankelijk van de andere gemeenten waarmee we samenwerken in een GR. Van GR'en is nodig dat ze naar hun eigen taken en werkzaamheden kijken. Wat kan beter en efficiënter? Dit vraagt bereidheid en openheid.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Risico is dat we met de andere gemeenten niet op een lijn komen wat betreft de ombuigingen voor de GR'en.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	De GR'en werken voor verschillende opgaven. Per GR bekijken welke ombuigingsmogelijkheden er zijn en of wij eventueel zelf een taak kunnen uitvoeren of (als dit goedkoper blijkt) de taak beleggen bij een GR.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Cameratoezicht beëindigen of verminderen	Potentieel financieel effect in 2028: € 82.000
	Begrotingsprogramma: 2 Veiligheid

Toelichting
Cameratoezicht is één van instrumenten om de openbare orde te waarborgen en de criminaliteit te voorkomen of op te sporen. In Culemborg wordt al sinds 2010 cameratoezicht ingezet. De verbetering van het woon- en leefklimaat voor diegenen die in het cameragebied slachtoffer waren van vernielingen, overlast en geweld, is van doorslaggevend belang geweest bij de totstandkoming van het cameratoezicht. Een waardevolle en effectieve manier om de veiligheid positief te beïnvloeden. De huidige overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2022 en eindigt na 5 jaar op 1 januari 2027.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskaders blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als er camera's verdwijnen, neemt de kans op onveiligheidsgevoelens, (jeugd) overlast en gewelddadige incidenten sterk toe. Zeker als er voor het Jeugdinterventieteam minder of geen geld meer beschikbaar is voor de effectieve integrale aanpak. De camera's hebben een preventieve en repressieve werking. Zonder camera's worden handhavers niet meer aangestuurd op basis van camerabeelden. Met beperkte capaciteit vanuit de politie en voor handhaving op straat in combinatie met toenemende polarisatie, ongelijkheid, ver juridisering van de maatschappij moeten de ambities uit het veiligheidsbeleid flink worden bijgesteld. Veel inwoners kunnen daar de effecten van gaan ondervinden als het aantal zogenaamde 'high impact crimes' toeneemt. Ook komt een informatie gestuurde aanpak n.a.v. camerabeelden (bijv. na de jaarwisseling) in het geding.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar	€	€	€ 82.000	€ 82.000	Vanwege lopende contracten kan het camera toezicht pas in 2027 beëindigd worden. De bandbreedte is voor een besparing van een aantal camera's te kiezen die per camera € 3.444,03 opbrengt.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Het beëindigen van cameratoezicht kost vooral ambtelijke uren. Daarnaast moet een aannemer worden ingezet om alle masten en infrastructuur te verwijderen. De vermoedelijke kosten bedragen € 25.000,-.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het contract moet worden opgezet. Dat eindigt dan op 1 januari 2027. Daarna moeten de camera's en de ondersteunende infrastructuur worden verwijderd.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De politie en handhavende boa's.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De overeenkomst met de Regionale Toezicht Centrale (RTC) in Nijmegen moet worden opgezegd.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Toenemende openbare orde problemen en criminaliteit. Extra inzet van politie en boa's om het ontbrekende toezicht te compenseren.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Met het Jeugdinterventieteam. Hier zijn, op dit moment, vanaf 2025 geen financiële middelen voor beschikbaar waardoor een effectieve integrale aanpak in het gedrang komt.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Enkele uren per week voor coördinatie van dit thema.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, de dienstdoende boa's of gemeentelijke medewerkers worden (bij incidenten of calamiteiten) niet meer bijgestaan door de centralist van de RTC.

3 Niet-voorgestelde ombuigingsmogelijkheden

Hierna volgen de factsheets van alle ombuigingsmogelijkheden die wel zijn uitgewerkt, maar waarvoor het college in de Kadernota 2025-2028 geen voorstel heeft opgenomen. Dat kan zijn omdat ze teveel afbreuk zouden doen aan de leidende principes, omdat de opbrengst uiterst onzeker is, omdat kosten en baten niet in evenwicht zijn of dat er pas op lange termijn een opbrengst te verwachten is.

Vrijbrief digitaal	230
Gemeentepagina in fysieke krant opheffen	233
Stoppen met Platform Culemborg	236
Intensivering handhaving in betaald parkeren gebied door een andere partij dan Avri	240
Onderzoeken mogelijkheden weghalen bushokjes	243
Heroriëntatie op parkmanagement	246
Stoppen met bijdrage aan Regionaal Stimuleringsfonds	249
Stoppen met onderhoud fietsknooppunten	252
Stoppen met bijdrage aan Regionaal Bureau Toerisme	255
Niet verlenen Subsidie Techniekdag Rivierenland	258
Stoppen met bijdrage aan kasteeltuin	261
Niet meedoen aan Open Monumentendag	264
Verlagen of stopzetten subsidie Elisabeth Weeshuis Museum	267
Stopzetten brede schoollessen in het museum	270
Stoppen of verlagen subsidie Culemborg Blues	273
Verlagen subsidie podiumplan	276
Verlagen of stopzetten subsidie De Toffel Dagen	280
Stopzetten subsidie Corsoclub	283
Stoppen subsidie zwemwedstrijd Culemborg – Beusichem	286
Tarief binnensport verhogen	289
Verlagen structurele subsidie De Fransche School	292
Stopzetten subsidie Culemborg en Oranje	295
Zwembad sluiten en herbestemmen	298
Stopzetten sociale kaart	303
Halveren subsidie seniorenbeurs	306
Inhuur op rioleringstaken vervangen door vast personeel	309
Besparen op kosten gas, water, licht bij pompen en gemalen	312
Programma Energietransitie	315
Opheffen onderhoudscontract klompenpaden	319
Stoppen met uitvoering biodiversiteitsplan en groenbeleid	322
Zaterdagdienst prullenbakken stoppen	325
Stoppen met extra veegmomenten binnenstad en winkelcentra	328
Stoppen met bloem- en fruitbakken in de wijken	331
Knotwilgen en fruitbomen vervangen door minder onderhoudsintensieve bomen	334
Uren civiel (projectleider, werkvoorbereiding en toezicht) toerekenen aan projecten	337
Afschrijven tot restwaarde i.p.v. tot nul	340
Doorrekenen van kosten evenementen, vegen, afvalophalen, hekken plaatsen	343

Vaste formatie in plaats van structurele inhuur planeconoom, projectleider e.d. toerekenen aan grondexploitaties 346
Jeugd Interventieteam Culemborg (JIC) wijkaanpak beëindigen 349
Stoppen met acties op verkeersveiligheid – of minder acties 352
Minder subsidie verlenen aan Sante Schoolmaatschappelijk Werk (STMR) 355
Stoppen subsidie Stichting Turnen 358
Verlagen basissubsidie bibliotheek 361
Stoppen met of verminderen bijdrage aan Leerhuis 365
Stoppen met of verlagen bijdrage aan Betuwe Wereldwijd 368
De uitgaven bijzondere bijstand t.a.v. bewindvoering kritisch onder de loep nemen. 371
Verlagen subsidie Odensehuis 375
Verlagen basissubsidie ElkWelzijn 378
Verminderen / stopzetten bijdrage aan Iriszorg voor preventie en verslaving 383
Verminderen inzet Pro Persona Connect 386
Halveren bijeenkomsten Alzheimer café 389
GGD Halveren inzet GGD voor Nu Niet Zwanger 392
Meer vrijwilligers/burgers inzetten bij sociaal beheer 395
Stoppen met faciliteren hondenbeleid 398
Verduurzamingseisen vastgoed verlagen 401
Meer duurdere woningen bouwen 405
Percelen fruitbomen verkopen of verhuren 408
Minder frequent handhaven 411
Gemeentelijk materieel commercieel inzetten 414
Opbrengst onroerendezaakbelasting corrigeren op basis van korting stijging gemeentefonds 417

Vrijbrief digitaal	Potentieel financieel effect in 2028: € € 7.500
	Begrotingsprogramma: 1 Bestuur en Ondersteuning

Toelichting
Jaarlijks in december ontvangt elk huishouden op de deurmat een Vrijbrief van de burgemeester. De Vrijbrief is direct ook een uitnodiging voor de Nieuwjaarsbijeenkomst. De Vrijbrief bevat (tot nu toe) een papieren engel die op het raam kan worden geplakt; de engeltjes tezamen op de ramen van Culemborg geven een gevoel van verbinding. De Vrijbrief draagt – samen met de Engel – bij aan een gevoel van verbinding. Door de Vrijbrief digitaal te publiceren, blijven de boodschap van de burgemeester en de uitnodiging overeind. De geprinte Engel verdwijnt, en daarmee het gevoel van verbinding. Al zullen veel inwoners deze Engel uit voorgaande jaren alsnog ophangen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Een Vrijbrief in de krant kan het persoonlijke van de brief op de deurmat niet evenaren en bereikt niet alle doelgroepen.
Gevolg is ook dat voor deze inwoners de Nieuwsjaarsbijeenkomst op een andere manier onder de aandacht moet worden gebracht.
Gevolg is ook dat er geen papieren engeltjes meer huis-aan-huis worden verspreid.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 7.500**	**€ 7.500**	**€ 7.500**	**€ 7.500**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Een Vrijbrief paginagroot in de Culemborgse Courant kost 375,=

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We moeten de verwachtingen managen via het Kontakt/Culemborgse Courant en eventueel via sociale media.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De Vrijstad Drukker als bedenker van de Engel en vormgever van de Vrijbrief moet in elk geval worden geïnformeerd.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	De Engel

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	8 uur communicatie, 4 uur facilitair, 2 uur repro per jaar.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Gemeentepagina in fysieke krant opheffen	Potentieel financieel effect in 2028: € € 18.500
	Begrotingsprogramma: 1 Bestuur en Ondersteuning

Toelichting
We kunnen overwegen om de nieuwsberichten in de Culemborgse Courant volledig digitaal te communiceren. Dat wil zeggen dat de berichten voortaan alleen nog op andere communicatiekanalen, zoals de website Culemborg.nl en sociale media, worden verwerkt. Inwoners krijgen meer 'haalplicht' in plaats van dat het gemeentelijke nieuws tot hen komt via de wekelijkse huis-aan-huis-krant.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De gemeentepagina is een vast onderdeel van de kanalenstrategie van de gemeente Culemborg. Het bereik is groot. Opheffen van de gemeentepagina betekent dat een deel van de inwoners, vooral diegene die digitaal minder vaardig zijn, niet wordt bereikt. Ook niet als het gaat om contactgegevens van de gemeente, het Sociaal Team en de Formulierenbrigade. Overigens hebben we in 2024 al een kostenbesparing bereikt door structureel 1 pagina per week te publiceren en niet als voorheen flexibel 1 à 2 pagina's.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het contract met Het Kontakt (DPG Media) heeft een looptijd van één jaar (tot 1 januari 2025). Er is geen verplichting tot verlenging. Het stoppen van de gemeentepagina heeft veel gevolgen voor Het Kontakt. De advertentieverkoop van de krant is mede afhankelijk van de gemeentepagina van de gemeente. Dit kan dan ook financiële gevolgen hebben voor de kwaliteit, continuïteit en inhoud van de krant.
Structurele besparing per jaar	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 18.500**	**€ 18.500**	**€ 18.500**	**€ 18.500**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Als we geen contract hebben met het Kontakt, wordt de afname van incidentele pagina's duurder.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De gemeente heeft een systeem voor digitale nieuwsbrieven. Inwoners kunnen zich abonneren op een (nieuw te maken) nieuwsbrief. De vergelijking wordt wel gemaakt met het spoorboekje en de telefoongids. Deze zijn al jaren niet meer in print beschikbaar.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Inwoners moeten van tevoren goed worden geïnformeerd over het feit dat we een zekere digitale vaardigheid van hen verwachten. En dat er een alternatief voorhanden is. Namelijk de digitale nieuwsbrief en/of de website.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico is dat we een groep ouderen en minder digitaal vaardigen niet meer kunnen voorzien van nieuwsberichten vanuit onze organisatie, zoals dienstverlening en thema's als duurzaamheid en veiligheid.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	4 uur per week, 208 uur per jaar
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Met het verdwijnen van de gemeentepagina is er voor alle teams een communicatiekanaal minder om inwoners te informeren.

Stoppen met Platform Culemborg	Potentieel financieel effect in 2028: € 10.000
	Begrotingsprogramma: 1 Bestuur en Ondersteuning

Toelichting
Platform Culemborg is ons online participatieplatform. Dit is de plek waar inwoners makkelijk online hun mening geven over plannen in de buurt, wijk of stad. Het platform brengt meerdere vormen van participatie bij elkaar met één centrale tool. Het leent zich voor enquêtes, polls, ideeën inbrengen, reageren en stemmen, scenario's delen en online workshops. Per project wordt hier op maat een keuze gemaakt. Al meer dan 3600 inwoners hebben zich geregistreerd op het platform. De licentieovereenkomst met leverancier CitizenLab loopt tot en met februari 2025. Het voorstel is om daarna te stoppen met Platform Culemborg. Vanaf maart 2025 is er dan geen plek meer voor digitale participatie en raken we ons opgebouwde netwerk op het platform kwijt.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Platform Culemborg is de enige online participatietool in onze gemeente. Op het moment dat we stoppen met het platform, is er geen plek meer voor digitale participatie. Daarmee verdwijnt er een belangrijke voorziening voor participatie in de gemeente. In 2023 hebben we veel energie gezet op het vergroten van de bekendheid van het platform. Meer dan 3600 Culemborgers hebben zich al geregistreerd op Platform Culemborg. Dat is ruim 10% van onze inwoners. En dat aantal blijft groeien. Bij ieder nieuw project dat online komt op het platform, komen er tot nu toe ook weer nieuwe gebruikers bij. Voor al deze geregistreerde inwoners verdwijnt een herkenbare plek om mee te denken over plannen in hun buurt, wijk of stad. Daarnaast raken we als gemeente ook het netwerk kwijt dat we in de afgelopen twee jaar hebben opgebouwd.

We vinden het belangrijk dat iedereen die mee wil doen, ook mee kan doen. Want Culemborg maken we samen. In de participatievisie hebben we de ambitie gesteld ons in te spannen om verschillende doelgroepen te bereiken, ook de Culemborgers die minder snel uit zichzelf meepraten. En in het bestuursakkoord staat ook dat we actiever opzoek gaan naar verschillende manieren om de diversiteit aan stemmen uit de samenleving te horen. Daarvoor is het essentieel dat we de drempel om te kunnen participeren verlagen. Dat doen we onder andere door een zorgvuldige mix van online en offline middelen in te zetten. Voor veel mensen bieden digitale kanalen tegenwoordig een laagdrempelige manier van interactie en contact. Inwoners die hun mening willen laten horen waar en wanneer dat voor hen het beste uitkomt, geven we op deze manier ook een stem. Wanneer we besluiten om te stoppen met Platform Culemborg, wijken we af van de participatievisie en kunnen we de genoemde ambities niet realiseren. Dit raakt ook aan het leidende principe van toekomstbestendig. Anno nu is digitale participatie van groot belang voor meer betrokkenheid van onze inwoners bij de stad. Het gevolg van de ombuiging is dat we een stap terugzetten op het gebied van participatie.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar	€8.333	€10.000	€10.000	€10.000	De licentie van Platform Culemborg loopt tot en met 28 februari 2025. Vanaf maart 2025 kan de overeenkomst met leverancier CitizenLab worden beëindigd.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€8.333**	**€10.000**	**€10.000**	**€10.000**	

B. FINANCIEEL EFFECT
Investerings-, transitie- of frictiekosten Er is geen financiële investering nodig om de maatregel te implementeren, maar stoppen met Platform Culemborg kan bij andere plannen en ontwikkelingen wel voor extra financiële kosten voor participatie zorgen. Er staan een paar grote projecten op de planning (vanaf eind 2024 – begin 2025) waarbij we Platform Culemborg willen inzetten. Dan gaat het bijvoorbeeld om verschillende onderwerpen van het Programmaplan Duurzaamheid en om de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Op het moment dat het platform verdwijnt, moeten we dan per project opzoek naar andere geschikte online middelen (inclusief benodigde kosten) voor de participatie. Bovendien kan stoppen met het platform ook gevolgen hebben voor projecten die al op het platform staan, zoals de Stationsomgeving. Inwoners hebben al meerdere keren over dit onderwerp mee kunnen praten via het platform. Het project heeft een lange doorlooptijd dus als het platform verdwijnt, zullen participatiemomenten in de toekomst ook via een andere weg georganiseerd moeten worden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De licentieovereenkomst met CitizenLab uiterlijk dertig dagen voor de einddatum opzeggen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing. Platform Culemborg wordt op dit moment primair ingezet voor gemeentelijke plannen en projecten.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Voordat de overeenkomst wordt beëindigd, moet worden gekeken hoe we alle gegenereerde input op het platform (ideeën, opmerkingen, voorstellen) kunnen exporteren volgens de Privacy/AVG-richtlijnen. Daarnaast moeten alle geregistreerde inwoners tijdig geïnformeerd worden over de verdwijning van het platform.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico met deze ombuiging is dat we ons netwerk op het digitale platform kwijtraken. Er is ook een risico dat het afbreuk doet aan het vertrouwen in de gemeente. Omdat we overal uitdragen dat we participatie hoog in het vaandel hebben staan en samen de stad maken.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Met de andere ombuigingen op het gebied van participatie en leefbaarheid. Heroriëntatie initiatievenloket, buurtpanel en wijkbudget (voorheen Buurt Bestuurt).

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE

Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. We gaan niet stoppen met participatie. Op het moment dat het platform verdwijnt, zullen we de uren inzetten om andere participatievormen te organiseren.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja. We stimuleren de combinatie van online en offline middelen bij participatie in de ambtelijke organisatie. Voor digitale participatie kan de organisatie nu gebruik maken van Platform Culemborg. Wanneer deze centrale tool verdwijnt, moeten medewerkers zelf opzoek naar een ander geschikt middel voor hun participatietraject. Een mogelijk effect is ook dat de ambtelijke organisatie extra moet inzetten op fysieke participatiebijeenkomsten.

Intensivering handhaving in betaald parkeren gebied door een andere partij dan Avri	Potentieel financieel effect in 2028: € € 12.000
	Begrotingsprogramma: 2 Veiligheid

Toelichting
Op dit moment voert AVRI in opdracht van de gemeente de handhaving op parkeren uit. Eerder is door de gemeente besloten dat de BOA's - als zij een controleronde doen - ook handhaven op andere zaken. Deze BOA's zijn dus breder bevoegd als parkeercontroleurs. Om die reden ligt het uurtarief van een BOA van AVRI hoger dan een parkeercontroleur van een parkeerbureau. Overwogen kan worden om de handhaving op parkeren uit besteden aan een marktpartij die alleen parkeercontroleurs inzet.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
In geval dit wordt doorgevoerd, dan zien bewoners buiten op straat twee vormen van ‘gemeentelijke’ handhaving. Allereerst parkeercontroleurs die uitsluitend het gereguleerde gebied controleren. Daarnaast de BOA's van AVRI die de andere handhavingstaken uitvoeren. Omdat de handhaving niet meer integraal verloopt, zullen de parkeercontroleurs bijvoorbeeld een overtreder die een andere overtreding begaat niet aanspreken. Dit kan tot onbegrip van bewoners leiden.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	Het huidige tarief van een BOA ligt op € 83,28 per uur. Het tarief voor controleurs die alleen belast zijn met parkeerhandhaving ligt lager op € 60,00 (incl. Kleding, apparatuur, reiskosten, voertuigen etc.). Het minimaal uur parkeerhandhaving per jaar is vastgesteld op 500 uur. Meer handhaving zegt echter niet direct iets over het aantal naheffingen. Dit heeft te maken met betalingsbereidheid. Als iedereen keurig een parkeervergunning of parkeerticket heeft dan is er nog steeds handhaving nodig, maar zijn er dus geen/minder inkomsten van naheffingen.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 0,-	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€ 0,-	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 12.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**	**€ 12.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
De kosten voor aanbesteding van parkeerhandhaving wordt geraamd op € 25.000. Dit moet eens per vier jaar. De voorbereiding vraagt tijdelijk 100 uur aan ambtelijke capaciteit. Daarnaast is een structurele uitbreiding nodig voor de rol van parkeerregisseur met twee uur per week.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het contract met AVRI moet worden opgezegd. Er dient een aanbesteding te worden gedaan om de handhaving door een andere organisatie te laten uitvoeren. Hiervoor moet een nieuwe dienstverleningsovereenkomst worden afgesloten.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De parkeerbelasting ligt vast in de verordening. Na aanbesteding moet er een dienstverleningsovereenkomst en worden opgesteld en moet het bedrijf worden gemachtigd tot het uitvoeren van deze taak.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Er is veel voorwerk nodig (ambtelijke capaciteit) om de aanbesteding uit te voeren.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Dit hangt samen met andere handhavingstaken die de gemeente laat uitvoeren door AVRI. BOA's lopen nu op straat en handhaven op meerdere zaken die zij tegenkomen. Als we parkeerhandhaving bij een andere organisatie onderbrengen, dan handhaven parkeercontroleurs alleen nog op de gereguleerd parkeergebieden. We hebben maar een beperkt aantal plaatsen binnen het gereguleerd gebied dat binnen ca. 1,5 uur volledig gehandhaafd kan worden. Dit is niet efficiënt.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, het kost fte (die niet beschikbaar is) om de aanbesteding voor te bereiden en te begeleiden. Op dit moment loopt parkeerhandhaving via de AVRI en is voor alle handhaving een DVO van kracht. Door met verschillende handhavingsorganisaties te werken wordt dit minder efficiënt en is juist meer fte noodzakelijk.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, de parkeerregisseur krijgt een grotere rol. De huidige beschikbare 16 uur per week is niet meer toereikend.

Onderzoeken mogelijkheden weghalen bushokjes	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
Het weghalen van enkele bushokjes, waardoor er geen kosten gemaakt worden voor het beheer en/of vervangen hiervan.
Ook het toestaan van reclame-uitingen op deze bushokjes waardoor er inkomsten ontstaan.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Onderzocht moet worden wat deze maatregel in financiële zin oplevert.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ pm	€ pm	€pm	€pm	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Uitgezocht moet worden wat dit oplevert. In afweging met het aantal gebruikers van deze bushokjes kan een besluit genomen worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Gebruikers en vervoersbedrijven.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen.

Heroriëntatie op parkmanagement	Potentieel financieel effect in 2028: € €40.000
	Begrotingsprogramma: 4 Economie

Toelichting

We beëindigen de functie van de parkmanager, omdat dit geen wettelijke taak is. De parkmanager is de schakel tussen gemeente en ondernemers op Pavijen. We stellen onze ambities op Pavijen ten behoeve van energieneutraliteit, klimaatbestendigheid, relatiebeheer ondernemers & KCB, verbinding onderwijs & arbeidsmarkt en het aansluiten bij de stationsomgeving naar beneden bij. De coördinatie van het keurmerk veilig ondernemen stopt, alsook het projectleiderschap en uitvoering van de pilot decentraal energienetwerk en de projectleiderschap en uitvoering van de techniekdag. De rol van parkmanager kan niet door een gemeenteambtenaar overgenomen worden, omdat de parkmanager een neutrale en verbindende rol heeft tussen de gemeente en de ondernemers van Pavijen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het besluit om de parkmanager te beëindigen heeft aanzienlijke gevolgen voor alle bedrijven op Pavijen en de toekomstbestendigheid van het gebied. Het huidige kavelaanbod is al krap voor de bestaande bedrijven, gezien de uitbreidingswensen op Pavijen zelf en de verplaatsingsopdracht van bedrijven vanuit de stationsomgeving naar Pavijen. Het stopzetten van de parkmanager kan leiden tot terugkerende weerstand tegen de stationsomgeving en het vertrek van juist die bedrijven die we graag willen behouden voor Culemborg en haar inwoners. Dit heeft directe gevolgen voor de werkgelegenheid en het ondernemersklimaat. Het toekomstbesteding maken van Pavijen, inclusief klimaatadaptatie, energieneutraliteit, duurzaamheid, levendig en vitaal ondernemerschap, ook nog geïntegreerd met de stationsomgeving is sterk verminderd haalbaar zonder de parkmanager. Het zorgvuldig opgebouwde vertrouwen in de gemeente, de goede relatie met de KCB zal verzwakken als de stationsomgeving wel aandacht krijgt en Pavijen niet.

Ook qua activiteiten zijn we op Pavijen op de goede weg. We sorteren voor op netcongestie (pilot decentrale energienetwerken) en zetten ons in voor meer zon op daken, meer groen, parkeren heeft de aandacht, alsook de beveiliging van Pavijen door het werken met een keurmerk veilig ondernemen. Kortom, het toekomstbestendig maken van Pavijen. Ook hebben we ideeën voor een naadloze overgang van de stationsomgeving naar Pavijen. Dit kan niet zonder de ondernemers zelf en het bereiken van de ondernemers is een kerntaak van de parkmanager. De parkmanager biedt naast zijn verbindende neutrale rol ook extra capaciteit, als projectleider en als verbindende schakel naar de ondernemers. Het stoppen met de parkmanager zorgt zeker voor stagnatie op alle genoemde ambities en relaties en we riskeren een neerwaartse spiraal op Pavijen. Dat strookt niet met de kernprincipes: vrijstad, levendig, ondersteunend en toekomstbestendig.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€ 40.000	€ 40.000	€40.000	€ 40.000	Stichting Ondernemersfonds Culemborg betaalt ongeveer hetzelfde bedrag aan de parkmanager.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Zijn er niet.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Communiceren dat de gemeentelijke vergoeding voor de parkmanager stopt, zodat de KCB het contract kan beëindigen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De parkmanager zelf, KCB, KVO, OFC
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen wettelijke eisen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen financiële risico's en geen verdere beheersmaatregelen nodig. De samenwerking in Pavijen raakt haar fundament kwijt. De verschillende werkgroepen en betrokken vrijwilligers zullen mogelijk afhaken. Datzelfde geldt voor de ondernemers en het vertrouwen in de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Samenhang met ombuiging van het Ondernemersfonds en de ombuiging stopzetten Regisseur Binnenstad en de bezuiniging op de techniekdag. Deze ombuiging raakt ook sterk aan de Omgevingsvisie. De ambities en doelen voor wat betreft bedrijventerrein Pavijen zullen aanzienlijk minder haalbaar zijn.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, er komt extra druk op het ambtelijk apparaat bij een functie, die zonder verdwijnen parkmanager (en regisseur binnenstad) al overvol is.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	De ambtelijke organisatie zal veel herstelwerk moeten doen, waarvoor geen capaciteit is.

Stoppen met bijdrage aan Regionaal Stimuleringsfonds	Potentieel financieel effect in 2028: € 59.500
	Begrotingsprogramma: 4 Economie

Toelichting
We stoppen met de bijdrage aan het RSF. Vanuit het RSF kunnen Projecten en haalbaarheidsstudies, die een bijdrage leveren aan het bereiken van één of meer van de 19 opgaven uit van regionaal economische ambities, in aanmerking komen voor subsidie van het RSF. Hiervoor stort elke gemeente ieder jaar €2 per inwoner in het RSF. Initiatiefnemers uit Culemborg kunnen geen aanspraak meer maken op de subsidies van het RSF. De regionale samenwerking op dit thema stopt.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het effect is niet direct merkbaar. Wel zal met de tijd de vraag om subsidies bij de gemeente toenemen. De regionale samenwerking op dit thema stopt. Dat zal gevolgen hebben voor RSF, want de kracht van een samenwerking is dat iedereen meedoet.

Wel is van groot belang het stopzetten van het RSF te bezien in het grotere geheel van alle ombuigingen op subsidies. Als alle mogelijkheden tot subsidie verdampen, dan hebben de inwoners, ondernemers en andere initiatiefnemers straks geen plek meer voor aanvullende financiële middelen voor mooie plannen. En mooie plannen komen een vitaal, levendig, ondernemend Culemborg ten goede. Dus het vervallen van meerdere subsidieregels zal leiden tot uitholling van Culemborg.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De besparing gaat in op het moment dat het huidige contract afloopt.
Structurele besparing per jaar	€0	€59.500	€ 59.500	€59.500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Niet van toepassing					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Overeenkomst met RSF opheffen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	RSF, andere deelnemende gemeenten.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen wettelijke eisen of andere zaken die geregeld moeten worden.
4. Welke risico’s zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen financiële risico's en geen verdere beheersmaatregelen nodig. De samenwerking in de regio en met de provincie zal verminderen. Het kan het begin van het einde zijn van RSF als subsidie in de regio. Het is het einde voor Culemborgers om RSF subsidie aan te vragen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Met alle andere potentiële stopzettingen van subsidievoorzieningen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, er zullen meer subsidieaanvragen richting de gemeente komen, die aandacht voor toe- of afwijzing vragen.

Stoppen met onderhoud fietsknooppunten	Potentieel financieel effect in 2028: € 2.479,-
	Begrotingsprogramma: 4 Economie

Toelichting
In heel Nederland worden recreatieve fietsroutes gefaciliteerd en aangeduid met bordjes ‘Fietsknooppunt'. Het is een landelijk systeem van plattegrondborden en routebordjes, vergelijkbaar met de ANWB bewegwijzering voor auto's. Wanneer we deze bezuiniging doorvoeren dan stopt het onderhoud van deze bordjes.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De fietsknooppunten kunnen niet worden gestopt, want het is een landelijk en regionaal systeem. Inwoners fietsen wel eens een fietsknooppuntenroute. Het helpt mensen om te bewegen in het buitengebied. Het kan bijdragen aan een gezonde leefstijl.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het onderhoudscontract kent een looptijd tot en met 2028.
Structurele besparing per jaar	€ 2.480	€ 2.480	€ 2.480	€ 2.480	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 2.480	€ 2.480	€ 2.480	€ 2.480	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We moeten het contract opzeggen voor het beheer van de fietsknooppunten. Mogelijk moeten de bordjes verwijderd worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Uiterwaarde.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Idem punt 1.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Dat betekent dat de bordjes langzaam verslechteren en op een gegeven moment verdwijnen. Ook kan het zijn dat de landelijke organisatie ons aanspreekt om alle bordjes te onderhouden of te verwijderen, wat we dan op eigen kosten moeten doen. Dat kost voor één jaar meer dan onze jaarlijkse bijdrage.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Is onderdeel van het budget toerisme.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stoppen met bijdrage aan Regionaal Bureau Toerisme	Potentieel financieel effect in 2028: € 35.000,-
	Begrotingsprogramma: 4 Economie

Toelichting
Het Regionaal Bureau Toerisme werkt aan de promotie & marketing met verhalen over onze streek waar bezoekers op afkomen. Wanneer we daarmee stoppen, dan stoppen we met het ontwikkelen van kennis, activiteiten, arrangementen en producten bij de betrokken netwerkpartners. We stoppen met het ontwikkelen en beschikbaar stellen van toeristische informatie aan ons Toeristisch Informatiepunt.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Elke streek in Europa heeft een promotie & marketing organisatie. Na het opheffen van de lokale VVV heeft St. Bureau Toerisme dit voor de regiogemeenten met 20 % van de kosten van voorheen weten op te pakken. Het Bureau weet voor meer dan 50% haar kosten te dekken uit eigen inkomsten. Met aanbod en verhalen vanuit steden en ondernemingen wordt de streek gepromoot en wordt er toeristisch materiaal ontwikkeld. Dat wordt veelal digitaal, maar ook door ons Toeristisch Informatie Punt bij het publiek gebracht. Het werk van Bureau Toerisme is een van de drie pijlers van het economisch beleid van de Regio Rivierenland. De bijdrage van de gemeenten is 1,2423 per inwoner (met inflatiecorrectie). Als Culemborg zich hieruit terugtrekt dan vervalt niet alleen onze regionale promotie & marketing. Het heeft ook effect op de regionale samenwerking. In ieder geval op het gebied van toerisme. Wanneer we later terug willen, dan zal het hele netwerk opnieuw opgebouwd moeten worden.

Deze bezuiniging heeft effect op twee onderdelen van het afwegingskader:

- *Levendigheid*: met het wegvallen van toeristische informatie neemt mogelijk ook het toerisme af. Bezoekers zullen in de Betuwe minder snel langs Culemborg komen. Ook worden we minder aantrekkelijk voor ondernemers die logies aanbieden (hotel, bed & breakfast). De levendigheid van onze binnenstad is mede afhankelijk van (toeristische) bezoekers.
- *Toekomstbestendig*: onze binnenstad is een levendig gebied met musea, horeca, bijzondere winkels. De historische waarde van de binnenstad draagt bij aan de aantrekkelijkheid. Het ondernemersklimaat staat voor veel kleinere binnensteden onder druk. Door de grote inzet die we doen op de samenwerking, promotie en toerisme krijgen we een levendige en gezonde binnenstad. Die daarmee weer kan dienen als levendig hart voor onze inwoners. Met deze bezuiniging zal het toerisme afnemen. Dit heeft impact op de toekomstbestendigheid van onze stad.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar	€	€	€ 35.000	€ 35.000	Vanwege de jarenlange relatie (Bureau Toerisme wordt sinds 2004 ondersteund) zal, gelet op de jurisprudentie, de ombuiging pas in 2026 of 2027 gerealiseerd kunnen worden.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	€ 35.000	€ 35.000	

B. FINANCIEEL EFFECT
Investerings-, transitie- of frictiekosten -

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Mededelen besluit aan St. Bureau Toerisme en aan Regio Rivierenland dat wij terugtrekken uit de regionale samenwerking en ondersteuning op het gebied van toerisme.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	St. Bureau Toerisme Regio Rivierenland Provincie Gelderland
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Vanwege de jarenlange relatie (Bureau Toerisme wordt sinds 2004 ondersteund) zal, gelet op de jurisprudentie, de ombuiging pas in 2026 of 2027 gerealiseerd kunnen worden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Door het stopzetten van toeristische promotie en recreatie zal het aantal toeristen in Culemborg mogelijk afnemen. Dat heeft gevolgen voor de inkomsten op de toeristenbelasting. Het Toeristisch Informatiepunt, met haar 25 vrijwilligers, zal dan niet meer worden gevoed met toeristisch materiaal.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Met het stoppen met het verstrekken van toeristische informatie en met het verhogen van de toeristenbelasting.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Niet verlenen Subsidie Techniekdag Rivierenland	Potentieel financieel effect in 2028: € 4.000
	Begrotingsprogramma: 5 Onderwijs

Toelichting
Het niet verlenen van subsidie aan VNO-NCW Midden voor de 'Techniekdag'. Het doel van deze dag is om de interesse in techniek bij kinderen van 8 tot 14 jaar te bevorderen. Deze subsidie is voor 2023 en 2024 verleend. In 2024 is nog geen subsidieaanvraag ontvangen voor 2025. Voor aanvragen onder de €5.000 mogen partijen tot 1 juli een aanvraag indienen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het is niet bekend wat de consequentie van het niet verlenen van deze subsidie is voor de Techniekdag Rivierenland. De impact voor Culemborgse jeugdigen zal beperkt zijn.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing kan volledig vanaf 2025 gerealiseerd worden.
Structurele besparing per jaar	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€** 4.000	**€** 4.000	**€** 4.000	**€** 4.000	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Niet van toepassing. De subsidie is één jaar (2023) incidenteel verleend, en één jaar (2024) structureel. De AWB Art. 4.51 stelt dat (*alleen*) subsidies die na drie of meer achtereenvolgende jaren zijn verstrekt mogen worden gewijzigd met inachtneming van een redelijke termijn. Dat is hier niet het geval, dus de structurele besparing zou per 2025 mogelijk zijn.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Niet verstrekken van subsidie de 'Techniekdag' aan VNO-NCW Midden indien wordt aangevraagd voor 1 juli.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	VNO-NCW Midden.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.

4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Als betrouwbare overheid tijdig informeren VNO-NCW Midden.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet van toepassing.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Stoppen met bijdrage aan kasteeltuin	Potentieel financieel effect in 2028: € 4000,-
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
In de kasteeltuin liggen allerhande opgegraven vondsten van in en om het kasteel van Culemborg. Beheerd door de Stichting Kasteeltuin. Voor conservering van kwetsbare vondsten heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld en in het Regieplan Binnenstad heeft de kasteeltuin een positie. De kasteeltuin heeft potentie als plek waar je de geschiedenis kunt beleven en als toegang tot de binnenstad. Het is een mogelijkheid om de bijdrage van 4.000 euro aan de Stichting Kasteeltuin te schrappen. Deze bijdrage geven wij tot nu toe om de kosten voor conservering van kwetsbare vondsten te dekken.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Stichting kasteeltuin draait volledig op vrijwilligers en is afhankelijk van de jaarlijkse subsidie. Met het schrappen van de subsidie bestaat er een reële kans dat de stichting niet meer verder kan en zal verdwijnen. Daarmee verliest de stad een organisatie die de cultuurhistorische en archeologische vondsten van de stad aan een breder publiek openbaar stelt, en daarmee valt er een voorziening weg. Daarnaast zal het terrein van de kasteeltuin niet meer in gebruik zijn door de dan opgeheven stichting. Daarmee komt het beheer en toezicht op de kasteeltuin gedeeltelijk weer terug bij de gemeente. Dan zal er een aanvullend beheerbudget nodig zijn, wat mogelijk groter is dan de huidige subsidie.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het stoppen van het verlenen van de subsidie kan vanaf 2025 plaatsvinden.
Structurele besparing per jaar	€4000,-	€ 4000,-	€ 4000,-	€ 4000,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€4000,-**	**€4000,-**	**€4000,-**	**€4000,-**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen extra capaciteit of financiën nodig. De subsidie wordt niet uitgekeerd.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Subsidie niet meer verlenen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Kasteeltuin, en bijbehorende partnerorganisaties van de kasteeltuin waarmee activiteiten worden gerealiseerd.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen, zit geen wettelijke grondslag achter.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De voorziening van kasteeltuinmuseum en de daarbij behorende activiteiten zullen worden stopgezet. Wanneer de stichting stopt valt het beheer terug op de gemeente, met minimaal de kosten die we hiermee bezuinigen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Er vallen hiermee geen uren vrij.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Wat te doen met de kasteeltuin als de stichting die het terrein gedeeltelijk beheert en overziet wegvalt door het verdwijnen van de subsidie. Vooral beheerkosten, die nu gedeeltelijk door vrijwilligers van de stichting worden opgepakt, zullen voor de gemeente toenemen.

Niet meedoen aan Open Monumentendag	Potentieel financieel effect in 2028: € 4320,-
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Open Monumentendag brengt op laagdrempelige wijze een breed publiek met monumenten in aanraking en vergroot zo de belangstelling en instandhouding van monumenten. Jaarlijks komen hier ongeveer 1000 personen op af. Met de bijdrage van de gemeente kan de stichting de dag organiseren. Door geen financiële bijdrage de leveren vanuit de gemeente zal de open monumentendag niet meer georganiseerd kunnen worden door de stichting Open Monumentendag Culemborg en zal deze ophouden te bestaan.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met het wegvallen van de subsidie zal de stichting open monumentendag Culemborg de dag niet meer kunnen organiseren, hiermee valt een voorziening weg en een groot middel om de bewoners van Culemborg op een laagdrempelige wijze in contact te brengen met het eigen culturele geschiedenis. Door het hele land wordt deze dag in verschillende steden georganiseerd, meestal door de gemeente zelf. De organisatie van de Open Monumentendag in Culemborg is in een eerdere bezuiniging een aantal jaren terug overgegaan naar een Stichting. Deze stichting leunt voor hun activiteiten en de organisatie van de dag op de subsidie die door de gemeente wordt verstrekt.

De open monumentendag is een evenement voor alle inwoners en wordt ook goed bezocht. De vrijstad mentaliteit vloeit uitstekend door in de activiteiten en brengt iedereen samen. De levendigheid van met name de binnenstad wordt vergroot door de openstelling van monumenten en plekken van cultuurhistorische waarde voor alle geïnteresseerden in de geschiedenis van de stad. Het is lastig uit te leggen dat de gemeente Culemborg met haar monumenten niet meedoet aan de landelijke Open Monumentendag.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het stoppen van het verlenen van de subsidie kan vanaf 2025 plaatsvinden.
Structurele besparing per jaar	€ 4320,-	€ 4320,-	€ 4320,-	€ 4320,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 4320,-**	**€4320,-**	**€ 4320,-**	**€4320,-**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Geen extra capaciteit of financiën nodig. De subsidie wordt niet uitgekeerd.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Subsidie niet meer verlenen/uitkeren.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Open Monumentendag.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen wettelijke eisen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen risico's.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen samenhang met andere ombuigingen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Er vallen enkele ambtelijke uren vrij voor de contacten met de Stichting Open Monumentendag. Daartegenover staat dat het vrijwilligersnetwerk op het gebied van monumenten zal verminderen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	De ombuiging heeft geen effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie.

Verlagen of stopzetten subsidie Elisabeth Weeshuis Museum	Potentieel financieel effect in 2028: € 174.685
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging stoppen of verlagen we de subsidie aan het Elisabeth Weeshuis Museum. Stoppen zal vermoedelijk leiden tot de sluiting van het museum. Verlagen tot een bepaald bedrag zou ervoor kunnen zorgen dat het museum wel behouden kan blijven voor Culemborg. Deze ombuiging kan niet eerder ingaan dan in 2026 (bij verlaging) of in 2027 (bij stopzetting), omdat er voor een structurele subsidie een redelijke termijn in acht genomen moet worden bij stopzetting of verlaging van de subsidie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als er gekozen wordt voor stopzetten van het volledige subsidiebedrag, zal het museum naar alle waarschijnlijkheid moeten sluiten. Het museum zien we in de cultuurvisie als één van onze instellingen die behoren tot onze basisinfrastructuur. Ons voorzieningenniveau gaat een stuk omlaag met deze ombuiging. Culemborg heeft geen groot museum meer, waar toeristen (en eigen inwoners) op af komen. Dit heeft effect op de aantrekkelijkheid van onze stad voor toeristen en daarmee op onze horeca en onze ondernemers. Het heeft impact op het leidende principe ‘levendig'.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** In deze kolom is het scenario geheel stoppen met subsidiëren aangegeven. Omdat dat zal leiden tot de sluiting van het museum en het ontslaan van medewerkers lijkt het redelijk om deze ombuiging een jaar later in te laten gaan. In tegenstelling tot de ombuigingen met minder impact op de instelling en haar personeel. Mocht er besloten worden tot een ombuiging in de zin van verlagen van de subsidie dan moet er in overleg met het museum gekeken worden bij welk bedrag het museum nog overeind kan blijven.
Structurele besparing per jaar	€	€	€ 174.685	€ 174.685	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€174.685**	**€174.685**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Bij sluiting van het museum moet er personeel worden ontslagen. Of dat frictiekosten oplevert is, zonder overleg met het museum, niet te bepalen op dit moment.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Bij stopzetting van het hele subsidiebedrag zal het museum waarschijnlijk moeten sluiten. Bij verlaging kan er, in overleg met het museum, gekeken worden bij welk bedrag het museum nog overeind kan blijven. Deze ombuiging behoeft daarom nader overleg met het museum om dit uit te zoeken.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Het Elisabeth Weeshuis Museum.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Er zal onderzocht moeten worden of het ontslaan van medewerkers frictiekosten met zich mee brengt. Bij geheel stopzetten heeft het een dusdanige impact dat er een zorgvuldig proces plaats zal moeten vinden met de betrokkenen bij het museum.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van het afzonderlijk beoordelen van alle cultuuronderdelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan er ook voor kiezen om een taakstelling voor het gehele cultuurbudget in te voeren. In dat geval kan samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket dat met minder budget gefinancierd kan worden door de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de ombuigingen op het gebied van de culturele infrastructuur: Fransche School, KEC en bibliotheek. Bij al deze ombuigingen gaat het om keuzes die er gemaakt worden om in te leveren op onze culturele infrastructuur die we bepaald hebben in de cultuurvisie. Daarnaast heeft deze ombuiging samenhang met het stopzetten van de brede school lessen in het museum.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Bij volledig stopzetten van de subsidie vervalt er 25 uur per jaar.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stopzetten brede schoollessen in het museum	Potentieel financieel effect in 2028: € 11.200
	Begrotingsprogramma: 6 Sport. Cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging stoppen we met de erfgoedlessen die gegeven worden in het Elisabeth Weeshuis Museum. Deze ombuiging heeft een samenhang met de ombuiging op de structurele subsidie van het Elisabeth Weeshuismuseum. Deze ombuiging kan niet eerder ingaan dan in 2026, omdat er voor een structurele subsidie een redelijke termijn in acht genomen moet worden bij stopzetting of verlaging van de subsidie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze ombuiging heeft invloed op de basisschoolleerlingen die geen erfgoedlessen meer in het museum krijgen. Op het museum die een belangrijk onderdeel van hun diensten gaan missen. Op de scholen die dit onderdeel anders zullen moeten vormgeven in hun curriculum en op de Brede School organisatie die dit onderdeel moeten schrappen uit hun programma-aanbod. Het heeft consequenties voor het cultuurbeleid waarin cultuureducatie een van de vijf speerpunten is.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€11.200	€11.200	€11.200	Deze besparing kan vanaf 2026 worden doorgevoerd. Omdat het hier gaat om een structurele subsidie moet er rekening gehouden worden met een redelijke termijn waarop de subsidie kan worden stopgezet. Vooral omdat het hier gaat om een medewerker die voor dit onderdeel in dienst is bij het museum. Dit onderdeel van de subsidie aan het museum valt onder de Brede Regeling Combinatiefuncties waarbij er sprake is van cofinanciering vanuit het Rijk.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€11.200**	**€ 11.200**	**€11.200**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Voor deze ombuiging moet overleg gevoerd worden met zowel het Elisabeth Weeshuis Museum als met de coördinerende partij van de Brede School (Sportfriends). Intern zal er gekeken moeten worden naar wat deze ombuiging inhoudt voor de verdere invulling van deze lessen in de Brede SPUK waar de Brede Regeling Combinatiefuncties nu onder valt. Welke consequenties heeft het wegvallen van deze lessen op het brede plan dat er momenteel ligt? Hiervoor is extra overleg nodig met de betrokken collega's.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De scholen moeten op de hoogte worden gebracht van deze ombuiging, omdat het niet meer doorgaan van de erfgoedlessen in het museum invloed heeft op hun roosters en indeling van hun lessen op dit onderdeel.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Omdat het een structurele subsidie betreft moet er sprake zijn van een redelijke termijn waarop deze subsidie stopgezet kan worden. De samenwerking met de medewerker die hiervoor in dienst is bij het museum zal moeten worden beëindigd.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met ombuigingsvoorstel 36 'verlagen subsidie Elisabeth Weeshuis'.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Omdat deze subsidie een onderdeel is van de gehele subsidie voor het Elisabeth Weeshuis Museum komen er geen uren vrij door deze ombuiging.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Stoppen of verlagen subsidie Culemborg Blues	Potentieel financieel effect in 2028: € 18.500
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging zetten we de subsidie voor het evenement Culemborg Blues stop of verlagen we het bedrag vanaf 2026. Stopzetten van de subsidie zal vermoedelijk leiden tot het einde van dit grote evenement in Culemborg. Verlagen van het bedrag leidt ook tot grote problemen van dit festival, maar wellicht kan dit opgevangen worden door andere inkomstenbronnen. Deze ombuiging kan niet eerder ingaan dan in 2026, omdat er voor een structurele subsidie een redelijke termijn in acht genomen moet worden bij stopzetting of verlaging van de subsidie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Culemborg Blues is een groot evenement in Culemborg dat vele bezoekers trekt van zowel binnen als buiten Culemborg. Met het doorvoeren van deze ombuiging wordt één van de grote evenementen geschrapt. Dit heeft impact op de inwoners die een groot evenement moeten missen, op de ondernemers die profiteren van dit evenement en raakt de leidende principes uit het afwegingskader op het onderdeel levendigheid.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing kan vanaf 2026 worden doorgevoerd. Omdat het hier gaat om een structurele subsidie moet er rekening gehouden worden met een redelijke termijn waarop de subsidie kan worden stopgezet. Voor een verlaging van het bedrag tot een niveau waarop het evenement nog georganiseerd kan worden is nader overleg met de organisatoren nodig.
Structurele besparing per jaar	€	€ 18.500	€ 18.500	€18.500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€18.500**	**€ 18.500**	**€18.500**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *n.v.t.*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Voor deze ombuiging is een gesprek nodig met de organisatoren om een beeld te krijgen van waar stopzetten of verlagen toe leidt.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Culemborg Blues is de organisator van het Bluesfestival. Het is goed om het Cultuurfonds Culemborg op de hoogte te stellen van deze ombuiging, omdat het niet meer subsidiëren vanuit de gemeente mogelijk leidt tot een aanvraag bij het Cultuurfonds Culemborg.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Omdat het een structurele subsidie betreft moet er sprake zijn van een redelijke termijn waarop deze subsidie stopgezet kan worden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket en wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging heeft een link met de ombuiging van het evenement ‘’De Toffeldagen.’’ Deze twee evenementen samen zijn grote publiekstrekkers voor Culemborg. Als beiden niet meer georganiseerd kunnen worden zal dat impact hebben op de levendigheid van Culemborg. Verder heeft deze ombuiging een link met de ombuiging van het Cultuurfonds. Als er minder subsidie wordt verstrekt aan het Cultuurfonds Culemborg, terwijl er tegelijkertijd meer evenementenorganisatoren zich melden bij het Cultuurfonds, heeft dat gevolgen voor de hele culturele sector die aanvragen doet bij het Cultuurfonds Culemborg.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Bij verlagen heeft het geen effect. Bij stopzetten gaat het om zo'n 15 uur per jaar.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Verlagen subsidie podiumplan	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
We zetten de incidentele 3-jarige subsidie (2024-2026) voor het podiumplan stop vanaf 2025 en accepteren daarmee dat het podiumplan, waarmee toegewerkt wordt naar een toekomstbestendige podia infrastructuur, niet verder tot uitvoer gebracht kan worden. Deze ombuiging heeft een link met de ombuiging van de incidentele subsidie voor de Fransche School die niet meer aangevraagd is in het licht van de ombuigingen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De impact op alle drie de onderdelen is groot. Het podiumplan is gemaakt om de podia-infrastructuur efficiënter en toekomstbestendiger te maken. Dit proces is gestart in 2024 en behelst een periode van drie jaar. Het vanaf 2025 niet meer financieren van dit podiumplan betekent dat dit plan niet ten uitvoer gebracht kan worden en dus niet zal slagen. We wijken hiermee af van een van de doelen uit de cultuurvisie waarin we aangeven dat we een robuuste culturele infrastructuur nastreven. De podia die hierbij betrokken zijn: De Gelderlandfabriek, De Fransche School, Werk aan het Spoel en de Grote of Barbarakerk.
Het podiumplan zal leiden tot:
1. Goed afgestemd hoogwaardig cultureel aanbod in de vier podia, wat waarde heeft voor alle geledingen van de Culemborgse bevolking
2. Een verdienmodel ter ondersteuning van het cultureel aanbod
3. Robuuste podia-infrastructuur: vermindering van kwetsbaarheid culturele podia door uitval medewerkers/vrijwilligers of financiële tegenvallers

We doen hiermee afbreuk aan de leidende principes: levendig en toekomstbestendig.
De podia zorgen voor een levendige stad; het plan werkt juist aan toekomstbestendigheid van de podia in Culemborg.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	De 3-jarige subsidie (2024-2026) is voorlopig beschikt onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting voor het betreffende jaar. Hij kan daardoor dus vanaf 2025 stopgezet worden. Dit bedrag voor 2025 en 2026 zou nog bekostigd kunnen worden volgens het voorstel in de factsheet over het Cultuurfonds Culemborg.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€15.701	€ 3.284	€-	€ -	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 15.701**	**€3.284**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Dit moet overlegd worden met de betrokken partijen. Het zou personele gevolgen kunnen hebben.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er zou een overleg plaats moeten vinden met de betrokken organisaties om te kijken in welk stadium het plan zich bevindt en om te bepalen of het stopzetten van deze subsidie vanaf 2025 leidt tot onvoorziene gevolgen als bijvoorbeeld frictiekosten. Als de subsidie vanaf 2026 stopgezet wordt zou het plan grotendeels uitgevoerd kunnen worden. In 2026 is de subsidie namelijk nog maar een heel klein bedrag. De financiering van dit plan is in 2024 gedekt vanuit het bestaande cultuurbudget door op andere onderdelen in te leveren. Dat zou ook eventueel uitgewerkt kunnen worden voor het resterende bedrag voor 2025-2026.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Bij deze ombuiging zijn betrokken: de Gelderlandfabriek, De Fransche School, Werk aan het Spoel en de Stichting Grote Barbara. Verder is het goed om het projectteam cultuur te betrekken bij deze ombuiging.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit ons.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de ombuiging 'stopzetten incidentele subsidie De Fransche School'. De aanvraag van de Fransche School is voor 2025 niet ingediend in het kader van de ombuigingen én in het kader van het welslagen van het podiumplan. De marketing om een groter publiek te bereiken en daarmee een hogere omzet te behalen wordt vanuit het Podiumplan opgepakt en niet vanuit een van de incidentele podia. Hiermee moet rekening gehouden worden bij de afweging voor de ombuiging op het podiumplan.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. De (voorlopige) beschikking voor deze subsidie is al verstrekt (onder voorbehoud van de goedkeuring van de gemeentebegroting van het desbetreffende jaar).
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Verlagen of stopzetten subsidie De Toffel Dagen	Potentieel financieel effect in 2028: € 27.500
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging zetten we de subsidie voor de Toffeldagen stop of verlagen we het bedrag vanaf 2026. Verlagen zal vermoedelijk snel leiden tot stoppen in verband met de hoge kosten van dit grote festival.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De Toffeldagen worden in 2024 voor het eerst georganiseerd als vervanging van het evenement Culemborg Bijvoorbeeld. Dit evenement is gekozen na een uitgebreide vorm van burgerparticipatie. Met het doorvoeren van deze ombuiging wordt één van de grote evenementen geschrapt. Dit heeft impact op de inwoners die een groot evenement moeten missen, op de ondernemers die profiteren van dit evenement en raakt de leidende principes uit het afwegingskader op het onderdeel levendigheid.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€27.500	€ 27.500	€27.500	De Toffel Dagen is het net nieuw gekozen evenement. We hebben in de beschikking de toezegging gedaan dat dit evenement sowieso in 2024 én in 2025 georganiseerd mag worden. Het eventueel wegbezuinigen van dit budget kan daarom pas vanaf 2026. Korten op dit bedrag lijkt niet reëel in verband met de hoge kosten van dit festival.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€27.500**	**€ 27.500**	**€27.500**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten n.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	In gesprek met de organisator kan er gekeken worden of verlaging van deze subsidie leidt tot het toch overeind kunnen houden van dit nieuwe evenement. Mocht het volledige bedrag wegbezuinigd worden dan heeft dat mogelijk tot gevolg dat het evenement vanaf 2026 niet meer georganiseerd kan worden. Ook hierover is een overleg met de organisator nodig.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Vrijstadfestival is de organisator van de Toffeldagen. Het is goed om het Cultuurfonds Culemborg op de hoogte te stellen van deze ombuiging, omdat het niet meer subsidiëren vanuit de gemeente mogelijk leidt tot een aanvraag bij het Cultuurfonds Culemborg
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging heeft een link met de ombuiging van het evenement Culemborg Blues. Deze twee evenementen samen zijn grote publiekstrekkers voor Culemborg. Als beiden niet meer georganiseerd kunnen worden zal dat impact hebben op de levendigheid van Culemborg. Verder heeft deze ombuiging een link met de ombuiging van het Cultuurfonds. Als er minder subsidie wordt verstrekt aan het Cultuurfonds Culemborg, terwijl er tegelijkertijd meer evenementenorganisatoren zich melden bij het Cultuurfonds, heeft dat gevolgen voor de hele culturele sector die aanvragen doet bij het Cultuurfonds Culemborg.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Bij verlagen van deze subsidie heeft het geen effect. Bij stopzetten gaat het om zo'n 25 uur per jaar.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Stopzetten subsidie Corsoclub	Potentieel financieel effect in 2028: € 5.000
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging gaan we geen subsidie meer geven voor de bouw van de corsowagen. Culemborg presenteert zich ieder jaar tijdens het fruitcorso in Tiel met een corsowagen. Deze ombuiging kan niet eerder ingaan dan in 2026, omdat er voor een structurele subsidie een redelijke termijn in acht genomen moet worden bij stopzetting of verlaging van de subsidie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De bouw van de corsowagen is een groot sociaal gebeuren. Een grote groep vrijwilligers werkt hier ieder jaar met hart en ziel aan. Deze ombuiging zal effect hebben op deze gedreven groep. Als het de Stichting Poort van de Betuwe lukt om elders financiering vandaan te halen zal de impact niet groot zijn.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze besparing kan vanaf 2026 worden doorgevoerd. Omdat het hier gaat om een structurele subsidie moet er rekening gehouden worden met een redelijke termijn waarop de subsidie kan worden stopgezet.
Structurele besparing per jaar	€	€ 5000	€ 5000	€ 5000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten:
Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Dit jaar aangeven aan Stichting de Poort van de Betuwe dat de subsidie vanaf 2026 wordt stopgezet.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting de Poort van de Betuwe.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Omdat het een structurele subsidie betreft moet er sprake zijn van een redelijke termijn waarop deze subsidie stopgezet kan worden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Omdat het hier om een standaardbedrag gaat dat meteen wordt vastgesteld gaat het hier om een verwaarloosbaar aantal uren.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Stoppen subsidie zwemwedstrijd Culemborg – Beusichem	Potentieel financieel effect in 2028: € 2.200
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
De zwemwedstrijd Beusichem-Culemborg (de Lektocht) is haar 26e editie ingegaan. De inschrijving (voor de editie van 2024) is gestart op zondag 14 april 2024. De gemeente Culemborg ondersteunt de Lektocht jaarlijks met een bedrag van 2.200 euro. Dit bedrag is de afgelopen jaren niet geïndexeerd. In het verleden is de Lektocht ondersteund met als motivering (een bijdrage in) de bekostiging van noodzakelijke veiligheidsmaatregelen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het is belang om te beseffen dat de gemeentelijke subsidie een – gering - deel van de kosten van de zwemwedstrijd dekt. Zwemwedstrijd Beusichem-Culemborg is niet volledig afhankelijk van subsidies. Dit betekent dat het stopzetten van de subsidie niet per definitie betekent dat de betreffende zwemwedstrijd ophoudt te bestaan. Deze ombuiging heeft allereerst een effect op de organisatoren van zwemwedstrijd Beusichem-Culemborg. Zij moeten op zoek naar alternatieve financiering en mogelijk een ander exploitatiemodel. Daarbij is de betreffende zwemwedstrijd onderdeel van het ‘culturele erfgoed’ van de stad.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het is – op het moment dat daartoe wordt besloten - nodig om het stopzetten van de betreffende subsidie aan te kondigen op basis van de vereisten van de AWB.
Structurele besparing per jaar	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	€ 2.200	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 2.200**	**€ 2.200**	**€ 2.200**	**€ 2.200**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er zijn geen frictiekosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De eerste stap is het in gesprek gaan met de organisatoren van zwemwedstrijd Culemborg-Beusichem, waarin het bestuur voornemen wordt besproken. De organisatoren kunnen vervolgens de opgave verwoorden, waarvoor ze vervolgens komen te staan op basis waarvan een redelijke ingangstermijn kan worden bepaald.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De Algemene Wet Bestuursrecht AWB is van kracht.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Tarief binnensport verhogen	Potentieel financieel effect in 2028: € 19.700
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Binnensporttarieven worden regulier met een indexatiepercentage verhoogd. Het is mogelijk om deze eenmalig of structureel boventrendmatig te verhogen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Een boventrendmatige verhoging van de binnensporttarieven met levert hogere lasten op voor de sportverenigingen en schuurt deels met de maatschappelijke rol die sportverenigingen gevraagd worden in de komende jaren in toenemende mate te vervullen: een bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl als 'medicijn'. Daarbij blijven de leidende principes uit het afwegingskader grotendeels overeind. Er is ook met een boventrendmatige verhoging geen sprake van een kostprijsdekkende huur van de buitensportfaciliteiten (de huursom dekt slechts een klein deel van de lasten). Het Jeugd/Volwassenenfonds Sport/Cultuur ondersteunt Culemborgers desgewenst in bekostigen van hun sportdeelname.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** In dit voorbeeld is gerekend met een eenmalige bove-trendmatige index van 10%. De opbrengst daarvan werkt structureel door.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€ 19.700	€ 19.700	€ 19.700	€ 19.700	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 19.700**	**€ 19.700**	**€ 19.700**	**€ 19.700**	

- Er kan vraaguitval optreden waardoor de hoogte van de geraamde opbrengst naar beneden moet worden bijgesteld. Dit geldt voor de binnensport meer dan voor de buitensport omdat de huur van de sportaccommodatie voor binnensport de voornaamste lasten zijn. Verhoging van de huur van binnensport drukt relatief veel meer op de exploitatie van een vereniging.
- Een sportseizoen loopt van de maand september in jaar 1 tot de maand juli in jaar 2. Op het moment dat er wordt gekozen om de eenmalige boven-trendmatige tariefverhoging aan te laten sluiten bij een sportseizoen, dan is het nodig om de structurele extra inkomsten in 2025 naar beneden bij te stellen naar 9.850 euro.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De gemeente voert in 2024 een draagkrachtmeting uit voor zowel de exploitatie van een reguliere buitensportvereniging en een reguliere binnensportvereniging op basis van de betreffende ombuiging. De gemeente evalueert het resultaat en kondigt begin 2025 een (eerste) tariefsverhoging aan voor het sportseizoen 2025/2026. Afhankelijk van een mogelijke spreidingswens wordt de tariefverhoging over meerdere jaren verdeeld.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De sportverenigingen zijn betrokken en het is een overweging om met een nadere afvaardiging van de sportverenigingen in gesprek te komen over de betreffende ombuiging.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	• Het is mogelijk dat bij forse tariefsverhogingen ook vraaguitval kan plaatsvinden (verenigingen gaan minder gebruik maken van de gemeentelijke sportaccommodaties). Dit betekent dat er een afvlakking plaats kan vinden van de meeropbrengst. • Een tariefsverhoging kan zich door vertalen in een contributieverhoging voor de leden. Leden met een laag (en modaal) inkomen kunnen in de situatie komen dat het lidmaatschap voor hen en/of hun kinderen niet meer te dragen. Dat kan leiden tot een onwenselijke ledendaling: een ongewenst maatschappelijk effect én een ongewenst financieel effect (exploitaties van sportverenigingen (verder) onder druk). Ook kan dit leiden tot verhogen van het beroep op het jeugdfonds en volwassenenfonds sport & cultuur. De eerder genoemde draagkrachtmeting en goed overleg met de sportverenigingen zijn hiervoor van groot belang. Dit kan er ook tot andere alternatieven voor deze ombuiging leiden: de boventrendmatige verhoging van de buitensporttarieven van 10% niet in één jaar in te voeren maar een voorstel op te maken gebaseerd op een spreiding van de lastenverzwaring over meerdere jaren.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Nvt

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Verlagen structurele subsidie De Fransche School	Potentieel financieel effect in 2028: € pm
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
We verlagen de subsidie aan theater De Fransche School op een dusdanige manier dat we de functie van het theater op een andere plek kunnen voortzetten. Hoe deze ombuiging precies zal uitpakken is afhankelijk van het podiumplan waarbinnen gewerkt wordt aan een toekomstbestendige podiuminfrastructuur. Er is tevens een samenhang met de ombuiging om het gebouw van de Fransche School af te stoten.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met het verplaatsen van de theaterfunctie naar een andere plek gaat wel het gebouw als theater verloren en daarmee één van onze podia, maar zorg je ervoor dat de functie van het theater behouden blijft op een andere plek in onze stad. Theater De Fransche School wordt in de cultuurvisie benoemd als behorende tot onze culturele basisinfrastructuur en kan van belang zijn voor het halen van de beleidsdoelstellingen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Wat het financiële effect is van verplaatsing van de functie van het theater is op dit moment niet in te schatten. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met het feit dat het hier gaat om een structurele subsidie, waarvoor een redelijke termijn in acht genomen moet worden voor afbouw of stopzetting.
Structurele besparing per jaar	€	€pm	€ pm	€ pm	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Nader onderzoek over mogelijke opties voor huisvesting op een andere (goedkopere) plek is noodzakelijk om deze ombuiging in kaart te brengen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De Fransche School plus de partners in het podiumplan.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Omdat het een structurele subsidie betreft moet er sprake zijn van een redelijke termijn waarop deze subsidie afgebouwd kan worden. Voor het realiseren van deze ombuiging is een andere huisvesting noodzakelijk voor theater De Fransche School.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico bestaat dat er niet zo makkelijk en/of niet zo snel een alternatieve en goedkopere optie voor huisvesting van het theater beschikbaar is. Binnen het podiumplan wordt er toegewerkt naar een toekomstbestendige podiuminfrastructuur. Bij het niet voorzetten van het podiumplan (factsheet 42) komt er een eind aan deze ontwikkeling. Dit heeft vervolgens consequenties voor deze ombuiging. Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de ombuiging om het gebouw van de Fransche School af te stoten en met de ombuiging van het podiumplan.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stopzetten subsidie Culemborg en Oranje	Potentieel financieel effect in 2028: € 9.000
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging zetten we de subsidie voor Culemborg en Oranje stop vanaf 2026. Stopzetten van de subsidie zal vermoedelijk leiden tot het einde van de viering van Koningsdag in Culemborg. Bij volledig stopzetten wordt er niets meer georganiseerd voor dodenherdenking en Bevrijdingsdag door de Stichting Culemborg en Oranje. Deze ombuiging kan niet eerder ingaan dan in 2026, omdat er voor een structurele subsidie een redelijke termijn in acht genomen moet worden bij stopzetting of verlaging van de subsidie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De viering van Koningsdag is een evenement in Culemborg dat vele Culemborgers trekt. Het schrappen van de viering van Koningsdag heeft impact op de inwoners, op kinderen die deze dag vieren, op de ondernemers die profiteren van dit evenement en raakt de leidende principes uit het afwegingskader op het onderdeel levendigheid.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€9.000	€9.000	€ 9.000	Deze besparing kan vanaf 2026 worden doorgevoerd. Omdat het hier gaat om een structurele subsidie moet er rekening gehouden worden met een redelijke termijn waarop de subsidie kan worden stopgezet. Voor het organiseren van alleen dodenherdenking en Bevrijdingsdag is een bedrag van 4.500 euro nodig. Opties hiervoor zijn: of we gaan dit zelf organiseren of we financieren dit onderdeel nog wel. In dat laatste geval is de totale besparing de helft van het ingevulde bedrag.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€9.000**	**€ 9.000**	**€9.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Mogelijk nog investeren in de viering van Dodenherdenking en Bevrijdingsdag, of deze momenten zelf gaan organiseren.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er moet een besluit genomen worden over de organisatie van de dodenherdenking en/of Bevrijdingsdag. Mochten deze onderdelen nog door Culemborg en Oranje georganiseerd blijven dan is de besparing de helft van het bedrag. Mocht de Stichting niet meer bereid zijn tot het organiseren van deze onderdelen als de subsidie voor Koningsdag geschrapt wordt, dan levert dat een ander vraagstuk op.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Culemborg en Oranje is de organisator van Koningsdag, dodenherdenking en Bevrijdingsdag. Er moet overleg plaatsvinden met deze stichting. Het is goed om het Cultuurfonds Culemborg op de hoogte te stellen van deze ombuiging, omdat het niet meer subsidiëren vanuit de gemeente mogelijk leidt tot een aanvraag bij het Cultuurfonds Culemborg.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Omdat het een structurele subsidie betreft moet er sprake zijn van een redelijke termijn waarop deze subsidie stopgezet kan worden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het risico van alle losse cultuuronderdelen te beoordelen is dat er een onsamenhangend geheel overblijft. De raad kan ook kiezen voor de optie om over te gaan tot een taakstelling voor het gehele cultuurbudget. In dat geval kan er samen met het culturele veld gekeken worden naar het beste pakket wat er met minder budget nog gefinancierd kan worden vanuit de gemeente.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Verder heeft deze ombuiging een link met de ombuiging van het Cultuurfonds. Als er minder subsidie wordt verstrekt aan het Cultuurfonds Culemborg - terwijl er tegelijkertijd meer evenementenorganisatoren zich melden bij het Cultuurfonds - heeft dat gevolgen voor de hele culturele sector die aanvragen doet bij het Cultuurfonds Culemborg.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Bij het deels overeind houden van deze subsidie niet. Bij het volledig schrappen van deze subsidie gaat het om 15 uur op jaarbasis.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Zwembad sluiten en herbestemmen	Potentieel financieel effect in 2028: € 56.881
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting

Lasten

Binnen het scenario van sluiting van zwembadvoorziening de Waterlinie is het wenselijk om rekening te houden met de volgende financieel technische aandachtspunten:

a) In geval van sluiting van zwembadvoorziening de Waterlinie zal de gemeente een oplossing moeten vinden voor de jaarlijkse lasten rente-aflossing aan de Waterschapsbank NWB ter hoogte van 183.000 euro per jaar tot 2055 . Mogelijke alternatieven zijn om met NWB een eenmalige afkoopsom te betalen of wellicht dat de lening overgenomen kan worden op andere investeringen.

b) Stichting Zwembad Culemborg SZC heeft in september 2019 een 10-jarige exploitatie-overeenkomst gesloten met Optisport Culemborg BV. Eind 2023 is de gemeente de contractuele verplichtingen van SZC overgenomen. In geval van sluiting van zwembadvoorziening de Waterlinie moet de gemeente de overeenkomst ontbinden en is het de vraag of de gemeente Culemborg aansprakelijk kan worden gesteld voor het nakomen van de verplichtingen die daaruit voortvloeien. Wanneer er toch gekozen wordt om het zwembad te sluiten zou dat ook per 2029 kunnen wanneer het contract met Optisport afloopt.

c) In het raadsbesluit van 18 juli 2019 is reeds aangegeven dat het de vraag of in het geval van sluiting van zwembad de Waterlinie de gemeente aansprakelijk kan worden voor een fiscale naheffing (voor het restant van de 10 jaar periode januari 2016-januari 2026).

d) Het is mogelijk om rekening te houden met een verkoopopbrengst van het zwembadpand, al zal zo'n specifiek pand geen grote marktwaarde hebben. Het pand inzetten voor andere opgaves in de stad is een mogelijkheid.

De huidige netto gemeentelijke lasten van zwembad de Waterlinie bedragen 330.000 euro. Op het moment dat we een inschatting maken van de financiële consequenties van de aandachtspunten, en de consequenties verrekenen met het betreffende huidige lastennivo, komen we tot het ombuigingspotentieel zoals in paragraaf B opgenomen. (zie ook de toelichting bij paragraaf B) Dit betekent dat sluiting van zwembadvoorziening de Waterlinie de komende 4 jaar weliswaar een beperkt financieel voordeel oplevert maar na 2029 mogelijkheden ontstaan. Deze maatregel in een maatschappelijke-kosten-baten-analyse betekent dat de gemeente eventueel geconfronteerd kan worden met mogelijk blijvende structurele lasten zonder dat daar maatschappelijke baten tegenover staan. De lening kan overgezet worden maar wanneer we hem niet verkopen voor de boekwaarde blijven we zitten met het afboeken hiervan.

Baten

Binnen het scenario van sluiting van zwembadvoorziening de Waterlinie is het wenselijk om rekening te houden met de maatschappelijke baten die verbonden zijn aan zwembadvoorziening de Waterlinie:

e) Zwembadvoorziening de Waterlinie biedt de volgende producten en diensten aan: () zwemles, () verenigingszwemmen, () banenzwemmen, () recreatief zwemmen.

f) Een zwemvoorziening draagt bij aan de volgende maatschappelijke doelen: () vergroten zwemvaardigheid, () versterken sociale en gezondheidswaarden die verbonden zijn aan verenigingssport-banenzwemmen-recreatief zwemmen.

Enkele aanvullende overwegingen

Enkele aanvullende overwegingen zijn:

g) Er gaan de afgelopen periode weer politieke stemmen op (in een takendiscussie) om openbare zwembaden open te houden. Dit houdt verband met het feit dat het aantal zwembaden is afgenomen terwijl de bevolking is toegenomen. Schoolzwemmen was tot 1985 verplicht. Sindsdien gaan scholen en gemeenten zelf over de organisatie en financiering, wat in meerdere gevallen heeft geleid tot de afschaffing ervan. Dat ging ook ten koste van de publieke zwembaden.

h) Uit onderzoek blijkt dat vooral kinderen uit gezinnen met weinig geld of met een migratieachtergrond vaak geen zwemdiploma hebben. De conclusie is dat dit zorgt voor onveilige situaties. Uit het onderzoek komt naar voren dat het aantal kinderen tussen de 6 en 16 jaar dat geen zwemdiploma heeft, de afgelopen jaren is verdubbeld. In 2018 ging het nog om 6 procent van de kinderen, vorig jaar was dat percentage opgelopen naar 13 procent. Het inkomen van een gezin speelt een grote rol bij het behalen van een zwemdiploma. Een kwart van de kinderen uit de armste gezinnen heeft geen enkel diploma. Bij de rijkste gezinnen is dat maar 2 procent. Verder speelt mee of kinderen een migratieachtergrond hebben. Die kinderen hebben in 28 procent van de gevallen geen zwemdiploma, tegen 5 procent bij kinderen zonder migratieachtergrond. Van de kinderen met ouders met een migratieachtergrond, dat zijn dus kinderen die zelf wel in Nederland zijn geboren, heeft 18 procent geen enkel diploma.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het betreft een substantiële verandering en verlaging van het voorzieningenniveau. Alle gebruikers van zwembad de Waterlinie (onder andere verenigingen, zwemles kinderen/ouders, banenzwemmers) moeten op zoek gaan – mogelijk ondersteund door flankerende gemeentelijke maatregelen - naar (beschikbare zwemuren/zwemlessen in) een zwembad in de omgeving.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De genoemde 56.881 die hiernaast genoemd wordt gaat over een besparing op: G/W/L, de gemeentelijke heffingen, afschrijvingslasten, exploitatie bijdrage aan optiesport (onderhoud) en geen huurinkomsten meer. De besparing is zeer afhankelijk in de uitkomst/scenario van het afstoten van het pand. De gemeentelijke rekening voor het zwembad bedraagt in 2024: 319.881 euro (exclusief de incidentele lasten mbt de aanpak corrosie van 650.000 euro EN exclusief de extra 80.000 euro dotatie groot onderhoud vanaf 2025). In een scenario 'herbestemmen en verkopen' is het mogelijk om te rekenen met een nader te bepalen verkoopopbrengst. NOOT 1 Het buiten gebruik stellen van een zwembad levert naar verwachting ook incidentele operationele lasten op. Deze zijn meegenomen als PMpost. NOOT 2 De eigenaar van een gebouw draagt ten alle tijden de eigenaarslasten tot een nader moment van overdracht. Dit is afhankelijk van een nader moment van verkoop ook een jaarlijkse PMpost.
Structurele besparing per jaar	€ 6.881	€ 56.881	€ 56.881	€ 56.881	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 6.881**	**€ 56.881**	**€ 56.881**	**€ 56.881**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Binnen het scenario van sluiting en herbestemming van zwembadvoorziening de Waterlinie is het wenselijk om rekening te houden met mogelijke incidentele/structurele frictiekosten:

- Een eerste vraag is of er aanvullende flankerende gemeentelijke ondersteuningsmaatregelen nodig zijn om deelname aan zwemlessen te bestendigen voor kinderen met ouders met een laag inkomen.
- Een tweede vraag is of en zo ja met welke frictiekosten de zwemverenigingen te maken gaan krijgen en of en zo ja welke verantwoordelijkheid de gemeente daarin heeft.
- Er is een naar verwachting onderscheid te maken in een route van verkoop van het zwembadpand en een route van verhuur van het zwembadpand aan een andere exploitant dan Optisport Culemborg BV. In beide routes is het te verwachten dat er vele forse aanpassingen aan het gebouw nodig zijn (naast het ontmantelen van de machinekamer en mogelijke verkoop van de installatietechnische onderdelen). In de tweede route is het wenselijk om rekening gehouden te houden dat er een nadere onderhandeling kan gaan plaatsvinden over wie deze 'transitie'lasten gaat dragen (de gemeente of de nieuwe huurder).

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het is allereerst wenselijk om een maatschappelijke-kosten-baten-analyse op te maken en te wegen. Daarbij is het mogelijk om een nadere specifieke detailanalyse te maken van de resterende meerjarige gemeentelijke lasten in het scenario ‘sluiting zwembad'. Dat geeft inzicht in de benodigde verkoopopbrengst dan wel huuropbrengst (de business-case) om de betreffende lasten budgettair neutraal te kunnen dekken. Op basis van de weging is het mogelijk om een nader vervolgbesluit te nemen. Op het moment dat de bestuurlijke conclusie is om het scenario ‘sluiting zwembad’ in gang te zetten, is het wenselijk om een meerjarig robuust routeplan op te maken en de stappen te bepalen waarlangs dit scenario kan worden geeffectueerd.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Bij deze ombuiging zijn alle gebruikers van zwembad de Waterlinie betrokken. Daarnaast is Optisport Culemborg BV direct betrokken.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Zie punt 1.
4. Welke risico’s zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Niet van toepassing.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	In geval van verkoop van het zwembadpand heeft de gemeente geen instandhoudingsplicht en onderhoudsplicht meer, hiervoor is dus geen ambtelijke inzet meer voor nodig.

Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stopzetten sociale kaart	Potentieel financieel effect in 2028: € 7.818
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
We stoppen met het laten beheren en bijhouden van de sociale kaart van Culemborg door Elkander. De sociale kaart is onderdeel van de website www.culemborgkanmeer.nl waar alle informatie over zorg en welzijn voor onze inwoners op een overzichtelijke manier bij elkaar wordt gebracht.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Culemborgkanmeer.nl is de website van het Sociaal Team Culemborg. De sociale kaart, onderdeel van de website, heeft tot doel om mensen sneller en zelfstandig bij de juiste organisatie te laten uitkomen zonder dat duurdere zorg nodig is. De sociale kaart levert een bijdrage aan de zelfredzaamheid van inwoners. Ook biedt de sociale kaart ondersteuning in het werkproces van professionals uit het Sociaal Team. Deze ombuiging heeft effect op iedereen die gebruik maakt van deze website bij vragen rondom zorg en welzijn. De dienstverlening van het Sociaal Team via Culemborgkanmeer.nl wordt niet aangetast.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze ombuiging kan ingezet worden vanaf 2026. Voor 2024 en 2025 is er al een opdracht verstrekt aan Elkander die de sociale kaart voor ons verzorgt nu de bibliotheek de zgn. Die de gids niet meer in haar pakket heeft zitten.
Structurele besparing per jaar	€	€7.818	€ 7.818	€7.818	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€7.818**	**€ 7.818**	**€7.818**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Als we stoppen met het onderdeel sociale kaart van de website Culemborgkanmeer.nl dan zal dit onderdeel uit de website verwijderd moeten worden; dit is een eenmalige beperkte investering.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We stoppen het contract met Elkander voor het onderdeel van de sociale kaart. Dit onderdeel wordt uit de website verwijderd; dit is een eenmalige beperkte investering.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Alle aanbieders van zorg, onderwijs e.a. die in de sociale kaart zitten, moeten op de hoogte worden gebracht. Overigens worden deze aanbieders op dit moment benaderd om hen te informeren over de overgang naar Elkander en om hun gegevens te checken.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De sociale kaart heeft niet alleen een informatiefunctie naar inwoners, maar ook naar de professionals in het STC. Als we willen voorkomen dat deze professionals meer tijd moeten steken in het vinden van informatie, moet er nagedacht worden over een andere manier om in deze informatiebehoefte te voorzien.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Nvt

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Nvt

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	De sociale kaart is uitbesteed aan Elkander, een externe partij. De gemeente doet een maandelijkse check van nieuwe organisaties die zich aanmelden voor de website, en van organisaties die hun gegevens laten verwijderen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nvt

Halveren subsidie seniorenbeurs	Potentieel financieel effect in 2028: € 4000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
De seniorenbeurs is een jaarlijks terugkerend evenement dat wordt georganiseerd door het seniorencollectief. Het betreft een informatieve markt met kraampjes over alles wat maken heeft met het ouder worden en daarnaast zijn er ook verschillende workshops over bijvoorbeeld valpreventie. De afgelopen jaren is de beurs bezocht door ongeveer 800 personen**.** Je kunt de beurs beoordelen als een preventieve voorziening die senioren helpt om te anticiperen op het ouder worden. Halvering van de subsidie zou betekenen dat organisatoren andere oplossingen moeten gaan bedenken, zoals: andere sponsors, een goedkopere locatie, heffen van kraamhuur. Een optie is ook om de beurs in plaats van één keer per jaar één keer in de twee jaar te houden. Een kanttekening bij deze bezuiniging is de investeringspost 'vergrijzing' op de A-lijst.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De seniorenbeurs heeft zich bewezen als een evenement dat veel ouderen trekt. Het is ook een evenement waarbij wij als gemeente voorlichting kunnen geven aan een grote hoeveelheid ouderen over; de Wmo, oudermishandeling, toekomstbestendig wonen, financiële oplichting, sociaal team, valpreventie, eenzaamheid enzovoort. Daarnaast is het ook een dag dat ouderen elkaar kunnen ontmoeten en nieuwe ideeën opdoen. Wat dat betreft is het een voorziening die raakt aan onze leidende principes, levendig, ondersteunend en toekomstbestendig (wonen).

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De ombuiging kan pas in 2026 gerealiseerd worden om een redelijke termijn voor afbouw in acht te nemen en het proces met partijen zorgvuldig te doorlopen.
Structurele besparing per jaar	€	€4000	€4000	€4000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
n.v.t

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er moet overleg plaatsvinden met de organisatoren van de seniorenbeurs over de invulling van deze ombuiging.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Seniorencollectief en Elkwelzijn.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De organisatoren moeten nu al gaan anticiperen op een bezuiniging die per 2026 ingaat, omdat veel zaken al ruim van tevoren vastgelegd worden (zoals b.v. de huur van de locatie.)
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het kan een negatief effect hebben op het enthousiasme van de vrijwilligers die betrokken zijn bij de organisatie van de beurs. En er is een risico dat de organisatie het niet voor elkaar krijgt om met de beperktere middelen de beurs te organiseren en besluit om hiermee helemaal te stoppen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Er is een tegenstrijdig verband met de in de A-lijst opgenomen investering op het gebied van de *'vergrijzing'.*

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Inhuur op rioleringstaken vervangen door vast personeel	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting
Door inhuur te vervangen door vast personeel, is het wellicht mogelijk om minder personeelskosten toe te rekenen aan deze taken. Omdat dit een ombuiging op een doelbelasting betreft, levert dat geen effect op de begroting op. Wel zouden hierdoor de rioolrechten wellicht lager kunnen worden.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
-

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Water en riolering worden gedekt vanuit een doelbelasting, de rioolrechten. Hierop bezuinigen levert dus geen direct voordeel op voor de algemene begroting.
Structurele besparing per jaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten n.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Aanpassen bedrijfsvoering.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen.

Besparen op kosten gas, water, licht bij pompen en gemalen	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting
Lagere energiekosten levert lagere kosten voor pompen en gemalen op. Omdat dit een ombuiging op een doelbelasting betreft, levert dat geen effect op de begroting op. Wel zouden hierdoor de rioolrechten wellicht lager kunnen worden.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
-

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Water en riolering worden gedekt vanuit een doelbelasting, de rioolrechten. Hierop bezuinigen levert dus geen direct voordeel op voor de algemene begroting.
Structurele besparing per jaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten n.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Sturen op effectievere bedrijfsvoering.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen

Programma Energietransitie	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting
De energietransitie is een complexe opgave vanuit het Rijk om de stad toekomstbestendig te maken (besparen – opwek – warmtetransitie). De raad besloot in 2020 voor het toekennen van 1 miljoen extra budget hiervoor verdeeld over vijf jaar (2021-2025). Deze gelden staan in de reserve en hebben geen effect op de exploitatiebegroting. Dat betekent dat deze kunnen worden ingezet als bezuiniging op de exploitatiebegroting. Wel kan ervoor gekozen worden, omdat er tot 2025 een CDOKE-subsidie is toegekend, de jaarschijf 2025 (€200.000,-) te laten vrijvallen. Hiermee versterken we ons weerstandsvermogen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting

- **Het voorzieningenniveau**
  - Energie, in de vorm van warmte en elektriciteit, is een nutsvoorziening. In principe is de gemeente niet verantwoordelijk voor de levering van deze nutsvoorzieningen. De partijen die dat wel zijn, blijken op dit moment niet goed in staat te leveren: er is sprake van stevige netcongestie, en de warmtelevering voldoet grotendeels niet aan toekomstbestendigheid en betaalbaarheid. Met deze reserve initiëren, stimuleren en faciliteren wij nieuwe ontwikkelingen, waardoor we onze energievoorziening toekomstbestendig maken.
- **Inwoners, bedrijven en instellingen.**
  - Zonder dit budget kan de gemeente Culemborg geen inwonersinitiatieven, bedrijven, verenigingen, (startende) buurtenergiecoöperaties ondersteunen in de grootschalige transitie naar een duurzaam energiesysteem, met schone energie en aardgasvrije warmte. We laten bewoners die zelf aan de slag willen met verduurzamen van hun wijk, woning of bedrijf het zelf uitzoeken. Met deze bezuiniging kunnen we een jaar minder bijdragen aan professionele ondersteuning. En kunnen we in de komende periode geen nieuwe initiatieven ondersteunen. Zoals we nu ondersteuning geven aan het decentrale energienetwerk op Pavijen, het bewonersinitiatief WarmWesterkwartier, het bewonersinitiatief WarmMolenDijkzicht en Vrijstad Energie als energiecoöperatie.
- **De leidende principes uit het afwegingskader:**
  - We werken met onze stad aan een toekomstbestendige energievoorziening en doen dat met de Vrijstad-mentaliteit, waarbij iedereen mee kan doen en we goede initiatieven ruimte geven en waar nodig ondersteunen. Ook onze bewoners, die deze transitie niet zelf kunnen dragen ondersteunen we, onder andere met Fix-brigade, de regelingen voor energie-armoede. Doordat we de bewonersinitiatieven helpen de investeringen per huishouden en risico's zoveel mogelijk te beperken kunnen ook mensen met een kleinere beurs meedoen.

Gemeenten zijn de regisseur van de warmtetransitie. Er komt een aantal taken op de gemeente af die vragen om beschikbaar budget om hier tijdig en adequaat op te reageren. Waaronder:

- Wet Collectieve Warmte (Wcw) (waarschijnlijk van kracht per juli 2025). Zet in op aardgasvrije warmtenetten. Gemeenten moeten wijken aanwijzen ('kavels afbakenen') wanneer deze van het aardgas afgaan;
- Wgiw: Wet gemeentelijke instrumenten warmtewet. Geeft de gemeente concrete bevoegdheden en instrumenten in handen om de warmtenetontwikkeling te realiseren. Actuele informatie over wetgeving: Wetgeving warmtetransitie | Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (nplw.nl) ;
- Burgerparticipatie: wijkuitvoeringsplannen realiseren om met betrokkenheid van de bewoners warmtenet ontwikkeling mogelijk te maken. Aansluiten bij en vergroten van de sociale cohesie in de buurten/wijken is cruciaal, omdat de bewoners zelf kiezen voor de aansluiting ‘achter de voordeur’. Samen optrekken met de woningbouwcorporaties voor huurwoningen is noodzaak;
- Toekomstige keuzes over rolneming door de gemeente en de governance van de aardgasvrije warmtevoorziening in de stad (startend met de Stationsomgeving, Westerkwartier, MolenDijkzicht) (publiek of privaat/publiek);

- Daarnaast speelt de netcongestieproblematiek een grote rol in onze provincie en regio om de energietransitie voorspoedig te realiseren. Zie brief Jetten, april 2024: - (overheid.nl). We trekken hierin zoveel mogelijk op met de regio en de provinciale Energie Board om stagnatie van opwek- warmte- en woningbouwprojecten door te laten gaan. Budgetruimte is nodig om lokaal te investeren met als doel de stroomvoorziening te verruimen, danwel activiteiten te realiseren voor slimme opslag en distributie van stroom (bijv. met buurtbatterijen).

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	Toelichting De raad besloot in 2020 voor het toekennen van 1 miljoen extra budget voor de energietransitie, verdeeld over vijf jaar (2021-2025). Deze gelden staan in de reserve en hebben geen effect op de exploitatiebegroting. Er wordt € 200.000,- overgeboekt van de reserve energietransitie naar de algemene reserve.
Structurele besparing per jaar	€ 0	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 0**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Een begrotingswijziging.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Niet van toepassing.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	

3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Gemeenten zijn de regisseurs van de energie- en warmtetransitie. Zo is besloten in het Klimaatakkoord. Zonder toereikend budget kan de gemeente Culemborg niet aan deze wettelijke verplichting voldoen. Let op, niet als voorloper onder de gemeenten, maar als voortrekker en uitvoerder van deze wettelijke taak binnen de gemeente. Deze afspraken liggen vast in o.a.:
	- RES 1.0. (regionale energiestrategie) waarin we ons committeren aan 72 Gwh opwek van windenergie en 18 Gwh aan opwek van zonne-energie op land/dak
	  o Verplichting voorvloeiend uit de Klimaatwet die uit het Nationaal Klimaatakkoord is voortgekomen;
	- Transitievisie Warmte (2022)
	  o Verplichting voorvloeiend uit de Klimaatwet die uit het Nationaal Klimaatakkoord is voortgekomen.

4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Dat we de ingezette lijn met initiatieven uit de stad die de energietransitie oppakken, niet kunnen voortzetten, omdat we geen ruimte hebben voor nieuwe initiatieven.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Niet van toepassing.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Niet van toepassing.

Opheffen onderhoudscontract klompenpaden	Potentieel financieel effect in 2028: € 4.400
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
De routes, website, bebording en contracten met particuliere eigenaren van de klompenpaden worden onderhouden St. Landschapsbeheer Gelderland. Samen met vele vrijwilligers. Onze bijdrage wordt gedeeld met de Provincie (1/3 deel). De klompenpaden worden gedekt uit verschillende gemeentelijke budgetten. Dit deel is voor de pacht die we betalen aan particuliere eigenaren. Daarnaast wordt het beheer ook deels betaald uit het budget Biodiversiteit en landschap. Wanneer dat budget volledig wordt bezuinigd, dan betekent het automatisch dat dit contract geschrapt moet worden.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Er is een groep vrijwilligers die de klompenpaden meewerkt aan het beheer van de klompenpaden. Door het opzeggen van het contract zal onze lokale groep hiermee stoppen. Stoppen met het onderhoudscontract betekent dat de klompenpaden minder onderhouden worden en mogelijk onbegaanbaar, of niet meer zichtbaar. Een vervolg kan zijn dat deze moeten sluiten. Dat betekent minder mogelijkheden tot ommetjes in het groen voor bewoners. Het betekent ook dat de vrijwilligers zich hier niet meer aan verbinden. Terugdraaien van deze bezuiniging zal dus moeilijk zijn, want dat betekent dat er een nieuwe vrijwilligersgroep moet opstaan.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	**Toelichting** Besparing vanaf 2024.
Structurele besparing per jaar	€ 4400	€ 4400	€ 4400	€ 4400	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	€ 4400	€ 4400	€ 4400	€ 4400	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het contract met Stichting Landschapsbeheer Gelderland opzeggen en we moeten communiceren dat de klompenpaden gesloten en opgeheven worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Landschapsbeheer Gelderland, de grondeigenaren en de Culemborgse vrijwilligersgroep.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De Klompenpaden worden niet meer gepubliceerd en de vrijwillige werkgroep niet meer ondersteund. Provincie zal ook haar deel niet meer betalen. Het risico bestaat dat landschapsbeheer Gelderland de Culemborgse klompenpaden zal opheffen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Stoppen met uitvoering biodiversiteitsplan en groenbeleid. Het bedrag wordt betaald uit het budget groen en landschap. Het beheer wordt deels uit dat budget betaald.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Er zal een druk vanuit de stad komen om de klompenpaden door de buitendienst te laten beheren. Dat kan niet de oplossing zijn, dus daarop zullen we negatief moeten antwoorden. Het is lastig uit te leggen aan bewoners waarom de gemeente deze wandelroutes niet meer onderhoud, en andere (publieke) wandelpaden wel.

Stoppen met uitvoering biodiversiteitsplan en groenbeleid	Potentieel financieel effect in 2028: €22.000
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting
Dit budget is voor de aanleg van nieuw (biodivers) groen en het versterken van de kwaliteit van bestaand groen. Hieronder valt ook het stimuleren en ondersteunen van groene bewonersinitiatieven. Door hiermee te stoppen, besparen we op de aanleg en indirect ook op het beheer. Hiermee stoppen betekent ook stoppen met voor een groot deel het investeren in groen, biodiversiteit en bewustwording onder bewoners.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het groenbeleid en biodiversiteit is een van de pijlers van het Klimaatbeleid en het programma duurzaamheid. Samen met het wegvallen van zowel het budget voor het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie, als de extra impuls voor biodiversiteit, betekent het ombuigen (wegstrepen) van dit budget dat er geen budget meer is voor groen en biodiversiteit. Dit heeft impact op de kwaliteit van het huidig en toekomstig groen in de stad en de betrokkenheid van inwoners/bedrijven hierbij. Huidig groen wordt niet versterkt/verbeterd, waardoor het minder toekomstbestendig is. Nieuw groen kan niet of op een lager kwaliteitsniveau worden aangelegd. Dit resulteert in minder leefbare wijken/bedrijventerrein (Minder stimulering voor ontmoeting, aanpak hittestress, droogte en verdere achteruitgang van de biodiversiteit). Zonder dit budget kan er niet meer worden meegedaan (cofinanciering) aan regionale projecten rondom biodiversiteit (groenblauwe dooradering en gonzend rivierenland) en subsidie aanvragen. Via het Pact van Loevestein (bijdrage €3.000,-) geven wij vorm aan bescherming van het wereld erfgoed Hollandse Waterlinies. Dat is een wettelijke taak in de Omgevingswet.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€22.000	€22.000	€22.000	€22.000	Vanaf 2025 kan worden bespaard.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€22.000**	**€22.000**	**€22.000**	**€22.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Voor 2025 is nog een toezegging gedaan voor een bijdrage aan het Skatepark (€8.000,-). Daar moet idealiter nog geld voor gereserveerd worden, anders is er geen groeninrichting rond het skatepark. Contract Pact van Loevestein is voor 10 jaar vastgelegd, verbreken betekent frictiekosten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Communicatie richting bewoners dat er geen geld meer is voor groene bewonersinitiatieven en geveltuinenacties. Communicatie richting collega's dat bij een herinrichting van een straat en park geen geld meer is voor aanplant van groen. Opzeggen contract klompenpaden. Opzeggen contract pact van Loevestein. Aangeven richting buurgemeenten (regio) dat gemeente Culemborg niet langer meer kan deelnemen aan regionale biodiversiteitsprojecten/subsidie aanvragen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Wet Natuurbescherming (onder andere bijvoorbeeld in standhouden van leefgebieden) Pact van Loevestein is wettelijk verplicht, omdat we hiermee bijdragen aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie (wereld erfgoed).
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen voor de voorbereiding. Risico voor uitvoering is achteruitgang in kwaliteit van het groen en biodiversiteit in de stad.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Contract klompenpaden, Uitvoering groene participatieprojecten, Stoppen met bloem fruitbakken in de wijk. Budget aanvraag uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Ja, maar deze worden ruimschoots gecompenseerd door andere zaken op te pakken die nu blijven liggen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, er zullen geen nieuwe groenprojecten worden uitgevoerd. De focus komt te liggen op uitvoering van andere urgente thema's (bijvoorbeeld wortelopdruk) en het schrijven van beleid.

Zaterdagdienst prullenbakken stoppen	Potentieel financieel effect in 2028: €15.000
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting
Op zaterdagen worden de prullenbakken geleegd in de binnenstad en winkelcentra. Hiermee stoppen bespaart loonkosten (tegen een verhoogd weekendtarief).

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Als de vuilnisbakken op zaterdagen niet meer geleegd worden, kunnen de winkelcentra en de binnenstad er op zondag rommelig uitzien door overvolle prullenbakken en zwerfafval.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *Geen*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Aanpassing in de bedrijfsvoering.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Zwerfafvalbrigade. Deze zou mogelijk een deel van deze werkzaamheden over kunnen nemen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Ja, medewerkers maken hiervoor overuren. Er komt dus geen capaciteit vrij.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, medewerkers in de laagste schalen kunnen minder overuren maken.

Stoppen met extra veegmomenten binnenstad en winkelcentra	Potentieel financieel effect in 2028: € 15.000,-
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
De binnenstad en de winkelcentra worden extra geveegd. Onder andere na de markt op dinsdag, maar ook voor het weekend. Hiermee stoppen levert extra uren op met de veegmachine en de bladblazer.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Dit heeft effect op het aanzien van de openbare ruimte in de binnenstad en de winkelcentra.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€15.000	€ 15.000	€15.000	€15.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Aanpassen bedrijfsvoering.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Informeren winkeleigenaren en ondernemersverenigingen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Ja, gemiddeld 8 uur per week (inzet veegwagen en medewerker met bladblazer).
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stoppen met bloem- en fruitbakken in de wijken	Potentieel financieel effect in 2028: € 2.000
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
De belangrijkste reden om bloem- en fruitbakken te plaatsen is als snelheid remmende maatregel. Het onderhoud en watergeven aan bloem- en fruitbakken is arbeidsintensief. Momenteel onderhouden buurtbewoners en vrijwilligers het merendeel. De gemeente onderhoudt er ook enkele. Onze kosten gaan naast het onderhoud ook zitten in het vervangen van de bakken en het plantgoed.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Wanneer de bakken worden weggehaald, wordt er (misschien) weer harder gereden. De verkeersveiligheid, of in ieder geval het gevoel van verkeersveiligheid kan hiermee achteruit gaan. Het kan zijn dat in sommige straten een alternatieve snelheid remmende oplossing wenselijk is. Deze is dan mogelijk duurder en/of minder fraai (denk aan betonblokken).

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De besparing kan direct in werking treden. Al kost in het eerste jaar het weghalen en/of vervangen van de bakken door een alternatief, ook geld.
Structurele besparing per jaar	€	€2000	€2000	€2000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€2000**	**€2000**	**€2000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Het voorstel is om bakken die goed door bewoners worden onderhouden, en op korte termijn geen inzet van ons vergen, te behouden. Zodra deze bakken aan vervanging toe zijn, of zij niet meer worden onderhouden, kunnen ze verwijderd worden. Mogelijk komen daarboven op ook investeringskosten, omdat er alternatieve snelheid remmende maatregelen nodig zijn.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Overleg met afdeling verkeer of de bak een snelheid remmende maatregel is. Overleg of alternatief nodig is. In contact gaan met bewoners over verwijderen bakken. Bakken verwijderen en vervolgens monitoren op overlast.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Eventuele vve's Politie, Wijkteams

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Kans dat er een duurder of minder fraai alternatief moet worden teruggeplaatst. Dit kan worden voorkomen door een goede kosten-baten analyse vooraf.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Knotwilgen en fruitbomen vervangen door minder onderhoudsintensieve bomen	Potentieel financieel effect in 2028: MIN € 30.000,-
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
Knotwilgen en fruitbomen zijn onderdeel van de identiteit van de Betuwe. Daarnaast zijn ze van groot belang voor de biodiversiteit. De fruitbomen vormen een ontmoetingsplek waar inwoners fruit geplukt mogen plukken. Deze bomen vragen veel onderhoud. Door ze te vervangen voor minder onderhoud intensieve bomen, kunnen we op lange termijn besparen op onderhoud.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze ombuiging is in de eerste jaren geen besparing. Bomen moeten gekapt worden en herplant worden. Jonge bomen kosten de eerste jaren in verhouding ook veel.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het vervangen van bomen levert op korte termijn geen besparing op, maar juist kosten.
Structurele besparing per jaar	MIN €-30.000	MIN €-30.000	MIN €-30.000	MIN €-30.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Het vervangen van bomen levert op korte termijn geen besparing op, maar juist kosten. Bomen moeten gekapt worden en andere bomen herplant. Het kappen en aanplanten van minimaal 4000 bomen is daarnaast ook nog eens erg arbeidsintensief en beslaat waarschijnlijk meerdere jaren. Daarnaast is een jonge boom onderhoudsintensiever in de eerste 3 jaar. Deze ombuiging zal dus na minimaal 5 jaar pas geld gaan opleveren.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Fasering kap in kaart brengen en alternatief voorstellen
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	NVWC
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Er moet worden voldaan aan de Wet natuurbescherming. Voor iedere boom is een kapvergunning nodig.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Mogelijk kunnen er minder bomen terugkomen dan dat er stonden. Vertraging door weigering van kapvergunning.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Percelen met fruitbomen verkopen of verhuren.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee, juist meer inzet nodig.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, de planning van de buitendienst zal er aanzienlijk anders uit gaan zien als het gaat om beheer/onderhoud van bomen.

Uren civiel (projectleider, werkvoorbereiding en toezicht) toerekenen aan projecten	Potentieel financieel effect in 2028: € X
	Begrotingsprogramma: 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting
Uren toerekenen, beter organiseren en structureel uren civiel toerekenen aan investeringsprojecten, ook in de binnenstad en bij initiatieven. Dit is naar verwachting kostenneutraal, maar verbetert de financiële sturing.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Investeringen worden hoger en de vaste begroting voor formatie lager. Investeringen in de openbare ruimte zoals binnenstad, verkeer en groenprojecten zullen hierdoor ca 15% duurder worden. Daarmee worden de kosten voor een project wel zuiverder.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	• Urenregistratie invoeren voor alle projecten. • Verrekenen van de formatie die nu op budgetten wordt geschreven naar urenbegrotingen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	BWB moet capaciteit hebben om te ondersteunen bij het inregelen. Daarnaast financiële capaciteit om het beter te regelen. Accepteren dat het geen extra geld oplevert, wel betere sturing.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De capaciteit van BWB en financiën moet beschikbaar zijn. Gemeentelijke projecten (niet grexen) lijken duurder te worden omdat alle kosten inzichtelijk worden gemaakt.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Nvt

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, betere financiële sturing

Afschrijven tot restwaarde i.p.v. tot nul	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting
Restwaarde is de waarde van een investering na de gebruiksperiode. Culemborg rekent bij nieuwbouw van gebouwen al met een restwaarde op basis van de verwachte marktwaarde. Hoe meer we inzetten op circulariteit, hoe hoger die restwaarde kan zijn. Deze manier van rekenen kan interessant zijn voor wegen en riolering, maar ook voor facilitaire zaken en vastgoed. Het kan ook een manier zijn om afschrijvingstermijnen realistischer te bezien. Het bepalen van een restwaarde op basis van de circulariteitgedachte betekent:

1. Waarderen van een naar verwachting hogere restwaarde op deze nieuwe, bredere, basis.
2. Lagere kapitaallasten gedurende de looptijd.
3. Opnemen in de risicotabel: risico dat restwaardes niet te halen zijn.
4. Er is geen financieel verschil aan het einde; een eventueel verschil wordt als boekresultaat verwerkt.

Deze ombuiging levert niet direct geld op. En voor restwaardes geldt het voorzichtigheidsprincipe: het is gebruikelijk om géén rekening te houden met eventuele restwaarden, omdat het realiseren ervan zeer onzeker is.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
-

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Een beleidsmatige keuze implementeren in de financiële verordening.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Gemeenteraad en advies accountant.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Aanpassen financiële verordening.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Aankoop materiële activa waarop conform de financiële verordening wordt afgeschreven.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Doorrekenen van kosten evenementen, vegen, afvalophalen, hekken plaatsen	Potentieel financieel effect in 2028: € 10.000
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen
Toelichting Het ondersteunen van evenementen door de buitendienst vindt veelal plaats zonder financiële verrekening. Dit is in rekening te brengen.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Organisaties worden geconfronteerd met extra kosten.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€10.000	€ 10.000	€10.000	€10.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€10.000**	**€10.000**	**€10.000**	**€10.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten -					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Beleid voor maken
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Organiserende partijen van evenementen en andere activiteiten in de openbare ruimte.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen

Vaste formatie in plaats van structurele inhuur planeconoom, projectleider e.d. toerekenen aan grondexploitaties	Potentieel financieel effect in 2028: € 80.000,-
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Toelichting
We huren al lange tijd capaciteit in voor stedelijke ontwikkelingsprojecten (projectleiding en planeconomie). De kosten voor die inhuur worden door de grondexploitaties gedragen. Omdat we weten dat stedelijke ontwikkelingsprojecten de komende 10 jaar niet afnemen, kunnen we hiervoor ook deels vaste medewerkers aannemen. Voor de begroting betekent dat dat we overhead-kosten kunnen toerekenen aan 2 extra medewerkers, gedekt door de grondexploitaties (ca € 40.000,- per medewerker). Voor de grondexploitaties betekent het dat we minder kosten maken voor de capaciteit die we inzetten. We houden wel een flexibele schil om grote pieken op te vangen en specifieke kennis en ervaring die we niet structureel nodig hebben te kunnen inzetten.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Deze verandering heeft geen effect op het voorzieningenniveau, op inwoners, bedrijven en instellingen en niet op de leidende principes uit het afwegingskader.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting:** We kunnen onze overhead over 2 extra medewerkers verdelen, en de kosten van die medewerkers worden gedekt uit de grondexploitaties. Per FTE gaat het om ca € 40.000,-.
Structurele besparing per jaar	€ 80.000,-	€ 80.000,-	€ 80.000,-	€ 80.000,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 80.000,-**	**€ 80.000,-**	**€ 80.000,-**	**€ 80.000,-**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
We zullen in 2024 de werving van twee medewerkers moeten starten. Dat kost een aantal indirecte uren van medewerkers die een deel van hun tijd declarabel zijn. Die kosten zijn niet terug te vinden in de begroting. Daarnaast zullen we in 2024 (ca € 10.000,-) kosten moeten maken voor een goede wervingscampagne om de juiste medewerkers te kunnen vinden.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We zeggen de overeenkomsten met huidige inhuur op. Daarnaast starten we een wervingscampagne voor de twee genoemde functies.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Gemeente CAO, lopende inhuurcontracten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	We dekken vaste formatie uit incidentele budgetten (grondexploitaties). Daarmee lopen we een risico dat als stedelijke ontwikkeling (grotendeels woningbouw) stil komt te liggen, we (tijdelijk) geen dekking hebben voor deze kosten. De verwachting is dat er voor de komende jaren meer dan voldoende projecten zijn om deze twee FTE's op te vangen. De ervaring leert dat ook als de markt een dal heeft, of de gemeentelijke situatie beperkt is, een deel van de projecten blijft doorgaan. Voorbereiding van projecten is ook in die periodes effectief om in betere tijden snel weer door te bouwen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Niet van toepassing

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	De formatie wordt groter ten kosten van inhuur. De nieuwe organisatiestructuur biedt hier voldoende ruimte voor.

Jeugd Interventieteam Culemborg (JIC) wijkaanpak beëindigen	Potentieel financieel effect in 2028: € -
	Begrotingsprogramma: 2 Veiligheid

Toelichting
Het JIC maakt een preventieve aanpak rondom jeugdoverlast mogelijk. Dit interventieteam is er voor jongeren die vastlopen en niet meer weten hoe zij verder kunnen. Het team werkt samen met onder andere jongerenwerk, scholen, politie, leerplichtambtenaren en woningcorporatie. Door gebruik te maken van een structurele, samenhangende en gerichte aanpak, wordt er grip gehouden op jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit.
Het betreft incidentele middelen tot en met 2025, financiering voor verdere jaren wordt onderzocht.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Indien het JIC geen integrale aanpak meer kan uitvoeren zal de preventieve samenwerking en vroegsignalering op de scholen (SWITCH) geen doorgang kunnen vinden. Dit betekent dat de problematiek op en rond de scholen niet vroegtijdig in kaart gebracht wordt en niet geïntervenieerd kan worden. Dit geldt ook voor de veiligheid en jeugdoverlast op straat en de individuele casuïstiek met specialistische begeleiding vanuit de intensief casemanagers stopt. Dit kan gevolgen hebben voor de heftige problematiek binnen gezinnen rondom deze jongeren, de jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast welke toe zal nemen waarop geen passende interventies meer mogelijk zijn. Dit leidt uiteindelijk tot groeiende jeugdproblematiek binnen Culemborg en een gevoel van onveiligheid onder de inwoners van Culemborg. Denk aan jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit in de vorm van vernieling, jeugdgroepen, druggebruik en handel zowel op school, thuis en straat. De onderlinge samenwerkingen met scholen, jeugdagent, leerplicht, jongerenwerk en woningcorporatie kan geen doorgang meer vinden. Hierdoor kan er geen aanpak opgezet worden, wordt er niet meer intensief geschakeld en vroegtijdig geïntervenieerd en is er geen verantwoordelijke. Mocht de inzet van SWITCH stopgezet worden heeft dit personele en financiële consequenties voor het jongerenwerk die hiervoor FTE inzet hebben.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Voor het JIC is financiering tot en met 2025. Financiering voor de verdere jaren wordt onderzocht. Beëindigen van inzet ICM: 180.000 Beëindigen van inzet SWITCH op de scholen: 170.000 Beëindigen van gehele aanpak (JIC): 446.000
Structurele besparing per jaar	€ 446.000	€	€ 0	€ 0	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
nvt

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Dan zouden alle betrokken partijen op de hoogte moeten worden gebracht en de inzet stopgezet moeten worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Alle samenwerkingspartners van het JIC. Veiligheidshuis, de scholen, politie, leerplicht, woningcorporatie, jongerenwerk, boa's etc.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Nvt
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Extra inzet van de politie, echter niet realistisch gezien de tekorten bij de politie.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Cameratoezicht, aansturing op straat in de aanpak indien nodig.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Hooguit enkele uren per week vanuit het JIC.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Deze eventuele vrijkomende tijd gaan we dan besteden aan het tegengaan van de onveiligheidsgevoelens en de (repressieve) aanpak van de toenemende jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast.

Stoppen met acties op verkeersveiligheid – of minder acties	Potentieel financieel effect in 2028: € 43.000,-
	Begrotingsprogramma: 3 Verkeer, Vervoer en waterstaat

Toelichting
Na jaren van daling neemt het aantal verkeersslachtoffers landelijk toe. Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV) kent een nulambitie. Elk verkeersslachtoffer is er één te veel. Als overheden willen we samen met maatschappelijke partners een maximale inspanning leveren om risico's in kaart te brengen en maatregelen te nemen om risico's te verkleinen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Door te besluiten om te stoppen met acties voor verkeersveiligheid nemen we geen maatregelen meer om overlast of knelpunten op te lossen, voeren we geen praktisch verkeersexamen meer uit, voeren we geen scholenprojecten uit, nemen we niet meer deel aan gedragscampagnes en zetten we de smiley's en telapparatuur niet meer in. Het aantal verkeersslachtoffers zal niet verder afnemen; mogelijk toenemen. Wanneer we kiezen om een deel van deze acties op te pakken, zal ook een deel van het budget vervallen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het budget voor de acties is 43.000,-. Wanneer we besluiten te stoppen zullen in het eerste jaar nog wat acties en contracten afgerond moeten worden. De jaren erna zal het budget volledig vrijvallen.
Structurele besparing per jaar	€ 23.000	€ 43.000	€ 43.000	€ 43.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 23.000**	**€ 43.000**	**€ 43.000**	**€ 43.000**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *geen*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We stoppen alle (lopende) projecten op het gebied van verkeersveiligheid. Tevens zullen bij alle meldingen/klachten van inwoners/ondernemers op het gebied van verkeersveiligheid NEE moeten verkopen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Informeren van Politie, VVN, fietsersbond en het Regionaal Overleg Verkeersveiligheid.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	We zullen de organisaties waarmee we op dit vlak samenwerken moeten informeren dat (lopende) projecten niet door zullen gaan.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	In het GVVP zijn maatregelen voorgesteld om de verkeerssituatie in Culemborg te verbeteren. Door hier aankomende jaren geen geld meer in te investeren zal het aantal onveilige situaties toenemen. Tevens neemt het aantal klachten van bewoners/ondernemers toe. Leerlingen van basisscholen kunnen niet meer deelnemen aan het praktisch verkeersexamen. Er worden geen verkeertellingen meer gedaan, waardoor er minder data beschikbaar is om een goede verkeerskundige analyse te doen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. Hoewel de inzet op verkeersveiligheid in projecten wegvalt, neemt het aantal meldingen toe.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	We kunnen minder doen aan preventie en zullen meer klachten en meldingen moeten afhandelen.

Minder subsidie verlenen aan Sante Schoolmaatschappelijk Werk (STMR)	Potentieel financieel effect in 2028: € 80.000
	Begrotingsprogramma: 5 Onderwijs

Toelichting
Schoolmaatschappelijk werk biedt korte, preventieve ondersteuning aan kinderen, jongeren en ouders, bijvoorbeeld in het versterken van sociale vaardigheden. Ook adviseert en informeert het schoolmaatschappelijk werk de intern begeleider, zorgcoördinator en het onderwijzend personeel.
De gemeente subsidieert Schoolmaatschappelijk werk momenteel volledig.
De gemeente levert in 2024 een bijdrage van € 344.576, waarvan € 80.000 incidenteel wordt verleend. Hiervan gaat € 203.824 (1,73 fte) naar schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs en € 140.752 (1,19 fte) naar schoolmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het schrappen van uren schoolmaatschappelijk werk heeft impact op leerlingen die gebruik maken van laagdrempelige ondersteuning van het schoolmaatschappelijk werk. En impact op de caseload van andere actoren van de zorgstructuur van de scholen. We verwachten meer doorverwijzingen naar jeugdhulp (via de schoolarts en het sociaal team) als deze ombuiging wordt geeffectueerd. Op dit moment is er al sprake van een zware caseload bij de schoolmaatschappelijk werkers en zijn er door het jaar af en toe wachtlijsten. Hierdoor kan problematiek van de leerlingen verergeren waardoor er op termijn zwaardere en duurdere zorg nodig is. Door te bezuinigen op voorzieningen in de sociale basis infrastructuur die laagdrempelig toegankelijk zijn, kunnen we de ambities om in te zetten op preventie en vroegsignalering en om te voorkomen dat leerlingen een beroep doen op specialistische jeugdzorg minder goed nastreven.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar Besparing & inkomsten	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	Voor 2025 zal de incidentele subsidie uit resterende NPO-middelen (SPUK) bekostigd worden. Daarna zijn er geen middelen meer en worden de uren schoolmaatschappelijk werk teruggebracht.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 80.000**	**€ 80.000**	**€ 80.000**	**€ 80.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
N.v.t

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Het stopzetten van de incidentele subsidie is eenvoudig te realiseren. Santé Partners is hier al over geïnformeerd dat dit een mogelijk scenario is.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Santé Partners, onderwijs.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	N.v.t
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Risico is dat er wachtlijsten ontstaan en dat er meer doorverwijzingen komen naar jeugdhulp, via de schoolarts en/of sociaal team. Hierdoor kan problematiek van de leerlingen verergeren waardoor er op termijn zwaardere en duurdere zorg nodig is. Beheersmaatregel kan zijn dat we het samenwerkingsverband bereid krijgen mee te betalen aan het schoolmaatschappelijk werk.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met bijdrage buurgemeenten van het Schoolmaatschappelijk werk (factsheet 25) en bijdrage onderwijs Schoolmaatschappelijk werk (factsheet 26).

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Stoppen subsidie Stichting Turnen	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: Sport, Cultuur en Recreatie

Toelichting
Met Stichting Turnen is een exploitatie-overeenkomst afgesloten voor de exploitatie van sporthal Parijsch die afloopt op 31 december 2024. De gemeente staat voor de vraag om de exploitatie-overeenkomst al of niet te verlengen. Evenzo staat Stichting Turnen voor de vraag of zij de exploitatie-verantwoordelijkheid wil dragen de komende planperiode op het moment dat de gemeente een nader verleningsaanbod doet.

Op basis van een nader onderzoek naar een drietal exploitatiemodellen
a) de gemeente neemt de exploitatie van sporthal Parijsch zelf ter hand,
b) de gemeente besteedt de exploitatieverantwoordelijkheid uit aan een commerciële derde partij met winstoogmerk,
c) de gemeente besteedt de exploitatieverantwoordelijkheid uit aan een private partij zonder winstoogmerk zoals Stichting Turnen

kan nader worden bepaald of er een structurele besparing kan worden gevonden ten opzichte van de huidige situatie.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
-

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Hiervoor is nader onderzoek nodig.
Structurele besparing per jaar	€ 0	pm	pm	pm	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ 0**	**pm**	**pm**	**pm**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

- Het doen van het nadere onderzoek heeft een nadere kostprijs waarvoor momenteel geen dekking aanwezig is.
- Op het moment dat de gemeente besluit om de exploitatieverantwoordelijkheid uit te besteden aan een commerciële derde partij met winstoogmerk, is het naar verwachting nodig om een aanbestedingsprocedure in te richten. Dit vraagt naar verwachting de inzet van externe expert-begeleiding waarvoor momenteel geen dekking aanwezig is.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Allereerst (in 2024) het doen van nader onderzoek naar een drietal exploitatiemodellen [(a) de gemeente neemt de exploitatie van sporthal Parijsch zelf ter hand, (b) de gemeente besteed de exploitatieverantwoordelijkheid uit aan een commerciële derde partij met winstoogmerk, (c) de gemeente besteed de exploitatieverantwoordelijkheid uit aan een private partij zonder winstoogmerk zoals Stichting Turnen). Om vervolgens (begin 2025) nader te bepalen of er een structurele besparing kan worden gevonden ten opzichte van de huidige situatie en een nader bestuursbesluit nemen. Tot slot - in afstemming met Stichting Turnen – het nadere bestuursbesluit effectueren.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Stichting Turnen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Op het moment dat de gemeente een nader onderzoek gaat doen, is het wenselijk dat de vraag aan Stichting Turnen wordt gesteld of zij bereid is om de huidige overeenkomst met 12 maanden dan wel 18 maanden te verlengen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Met Stichting Turnen is een exploitatie-overeenkomst afgesloten voor de exploitatie van sporthal Parijsch die afloopt op 31 december 2024. De gemeente staat voor de vraag om de exploitatie-overeenkomst al of niet te verlengen. Evenzo staat Stichting Turnen voor de vraag of zij de exploitatie-verantwoordelijkheid wil dragen de komende planperiode op het moment dat de gemeente een nader verleningsaanbod doet. Stichting Turnen heeft daartoe op een eerder moment een positieve grondhouding over uitgesproken. Het risico is aanwezig dat in een eventuele nadere aanbesteding van de exploitatie van sporthal Parijsch het resultaat tegenvalt, dat er eenvoudigweg geen aanbiedingen komen. De vraag is of een eventuele exploitatie van sporthal Parijsch interessant is voor een commerciële aanbieder met het oog op de geringe omvang van een mogelijk opdracht.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Nvt.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee. In eerste instantie zal de onderzoeksfase juist extra inzet vragen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Verlagen basissubsidie bibliotheek	Potentieel financieel effect in 2028: € PM
	Begrotingsprogramma: 6 Sport, cultuur en recreatie

Toelichting
Met deze ombuiging bekijken we of het mogelijk is om te bezuinigen op de basissubsidie voor de bibliotheek. Dit moet bekeken worden in relatie tot de zorgplicht voor bibliotheken vanaf 2025/2026. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met de afspraken uit het convenant bibliotheekwerk 2023-2026. Ook de toekenning van de SPUK speelt hierbij een rol. Wat betreft de openingstijden is er een minimum gesteld van 30 uur. In Culemborg is de bibliotheek nu 32,5 uur geopend.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Verlagen van de basissubsidie zou impact hebben op het voorzieningenniveau omdat er dan gekozen moet worden voor een goedkopere huisvesting. Het basispakket om een bibliotheek te hebben zou wegvallen waardoor je feitelijk de hele bibliotheekvoorziening moet opgeven. Dit heeft impact op zowel het voorzieningenniveau, op de inwoners en instellingen die gebruik maken van de bibliotheek als op de leidende principes ‘levendig’ en ‘ondersteunend’.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	€	€ PM	€ PM	€ PM	De basissubsidie kan niet stopgezet worden. Wel kan er gekeken worden of de huisvesting goedkoper kan dan de huidige plek. In dit kader moet de toekenning van de SPUK van 176.000 euro ook meegenomen worden. De specifieke uitkering is bestemd als tegemoetkoming in de kosten die gemeenten maken voor de oprichting van nieuwe bibliotheekvestigingen en het verbeteren of doorontwikkelen van bestaande beperkte bibliotheekvoorzieningen. Dit bedrag moet besteed zijn uiterlijk 31 december 2025. We zouden dat kunnen inzetten voor de verhuizing van de bibliotheek naar de kerk.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€PM**	**€ PM**	**€PM**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Bij stopzetting van deze subsidie zijn er frictiekosten. Om die reden is er sprake van de hierboven beschreven afbouwregeling van vier jaar.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er zal met de bibliotheek overlegd moeten worden of op dit vlak iets mogelijk is in relatie tot de zorgplicht die eraan zit te komen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De bibliotheek zelf. Aangezien de bibliotheek al een hele tijd in onderhandeling is met de RK kerk voor verhuizing naar de kerk zal deze partij ook betrokken moeten worden. Bij verhuizing naar een andere plek heeft dat ook gevolgen voor het Elisabeth weeshuismuseum.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	**(uit het convenant bibliotheekwerk 2023-2026): Artikel 7 Beëindiging van de subsidie voor de basismodule** 7.1 Indien een gemeente besluit om de subsidie voor de basismodule als bedoeld in artikel 2.2, onderdeel a. geheel of gedeeltelijk te beëindigen, gelden hiervoor de volgende bepalingen. 7.2 De ingangsdatum van de afbouwregeling is de eerste dag van het kalenderjaar (1 januari). 7.3 Het besluit tot gehele of gedeeltelijke beëindiging van de subsidie wordt uiterlijk 12 maanden voorafgaande aan het tijdstip van de ingangsdatum van de afbouwregeling aan de bibliotheek bekend gemaakt. Er is derhalve een opzegtermijn van één jaar. Als de opzegtermijn van één jaar verstreken is, dan is de afbouwregeling is als volgt: In het eerste jaar verleent de gemeente 75% van de toegekende subsidie over het hieraan voorafgaande jaar (= jaar X) en maakt afspraken met de bibliotheek over een vermindering van de afname van producten en diensten van de bibliotheek, rekening houdende met frictiekosten en andere kosten die samenhangen met de afbouw van de dienstverlening; In het tweede jaar verleent de gemeente 50% van de toegekende subsidie in jaar X en de bibliotheek levert diensten conform de eerder gemaakte afspraken. In het derde jaar verleent de gemeente 25% van de toegekende subsidie in jaar X en de bibliotheek levert diensten conform de eerder gemaakte afspraken. In het vierde jaar is de subsidierelatie met de bibliotheek beëindigd. Inkoop van diensten en producten van de bibliotheek is voor de betreffende gemeente niet meer mogelijk.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het basispakket moet overeind blijven in het kader van de zorgplicht die eraan komt voor bibliotheken in 2025/2026. Het enige waar op ingeleverd kan worden zijn de huisvestingskosten, maar dan zou de bibliotheek moeten verhuizen naar een andere, goedkopere plek. We hebben voor verhuizing van de bibliotheek naar en betere plek een SPUK ontvangen van 176.000 euro die 31 december 2025 besteed moet zijn.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging heeft een relatie met de ombuiging ‘stopzetten pluspakket participatie en zelfredzaamheid bibliotheek’ en het pakket ‘Jeugd en onderwijs'. Als de basisvoorziening er niet meer is dan kunnen ook de speciale programma's die de bibliotheek verzorgd niet meer uitgevoerd worden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	n.v.t.

Stoppen met of verminderen bijdrage aan Leerhuis	Potentieel financieel effect in 2028: € 88.452
	Begrotingsprogramma: 5 Onderwijs

Toelichting
Het Leerhuis is een plek waar inwoners kunnen werken aan taalvaardigheden, digitale vaardigheden, maar ook vaardigheden rondom rekenen, gezondheid, opvoeding en rondkomen. Geschoolde vrijwilligers begeleiden hen. Het Leerhuis is hiermee het non-formele deel van de volwasseneducatie. Het ROC geeft het formele deel aan taalonderwijs. Laaggeletterde volwassenen hebben het meest baat bij een mix van non-formeel, informeel en formeel leren.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met het wegvallen van het Leerhuis wordt een doelgroep inwoners geraakt met beperkte vaardigheden om te participeren in de maatschappij. Beperkte taalvaardigheden doen af aan de zelfredzaamheid van inwoners. Ook valt het netwerk weg om deze doelgroep voor andere maatschappelijke ambities te bereiken, zoals informatie over inkomensregelingen en voorliggende voorzieningen. Beide effecten doen af aan de preventieve aanpak die het sociaal domein beoogt. Het stopzetten van de subsidie zou een afbouw van de activiteiten betekenen in 2025 en een stop van de activiteiten in 2026.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** We subsidiëren het Leerhuis voor 88.452 euro. Dit betreffen coördinatiekosten, kosten voor de huur en een activiteitenbudget. De activiteiten worden voor vrijwilligers uitgevoerd. Het geschetst financieel effect veronderstelt een afbouw van de subsidie en daarmee de activiteiten van 25% in 2025, naar 50% in 2026 naar volledig stopzetten vanaf 2027. In dit bedrag is geen rekening gehouden met de verminderde huuropbrengst binnen de Salaamander.
Structurele besparing per jaar	€ 22.113	€ 44.226	€ 88.452	€ 88.452	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We communiceren over de afbouw van de subsidie en vragen ElkWelzijn hierop te acteren.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Afdeling facilitair (het Leerhuis vindt plaats in de Salaamander), samenwerkende ketenpartners als het sociaal team en ElkWelzijn (coördinerende rol), Adviesraad Sociaal Domein, VluchtelingenWerk, Werkzaak Rivierenland.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Afbouwregeling van ASV en AWB
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Deze afbouw van het Leerhuis heeft een consequentie voor verhuur en daarmee de exploitatie van de Salaamander.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Het Leerhuis wordt gecoördineerd door ElkWelzijn. De bezuiniging valt samen met het potentieel verlagen van de basissubsidie van ElkWelzijn en kan niet los van elkaar beoordeeld worden.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	n.v.t.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	n.v.t.

Stoppen met of verlagen bijdrage aan Betuwe Wereldwijd	Potentieel financieel effect in 2028: € 45.000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting

Betuwe Wereldwijd biedt een werkplek aan 45 personen. Zoals arbeidsmatige dagbesteding aan deelnemers met een WMO of WLZ indicatie, aan deelnemers met afstand tot de arbeidsmarkt waarvoor Werkzaak trajecten inkoopt, aan kwetsbare jongvolwassenen die afkomstig zijn uit het PRO en VSO onderwijs en die bij Betuwe Wereldwijd een sociaal activeringstraject kunnen volgen, aan nieuwkomers met een ontwikkeltraject maar ook aan taakgestraften die er terecht komen via de reclassering. Behalve aan deelnemers biedt Betuwe Wereldwijd stageplekken aan studenten van diverse MBO opleidingen én vrijwilligerswerk aan 25 tot 30 werkbegeleiders. Zij ondersteunen de drie betaalde coördinatoren.

De subsidie die Betuwe Wereldwijd ontvangt dekt deels de intensieve begeleiding die een groot deel van de deelnemers nodig heeft. De subsidie dekt ook een deel van de kosten gemoeid met een zinvolle dagbesteding en de kosten van de samen te stellen gereedschapssets.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Betuwe Wereldwijd werkt met een kwetsbare groep mensen, die niet zonder meer op elke plek aan het werk kunnen gaan. In het geval van stopzetting of vermindering van de subsidie dienen deelnemers terug verwezen te worden naar de betreffende zorginstellingen, de reclassering of naar het Sociaal Team of naar een organisatie als Werkzaak of ElkWelzijn. Er zal andere (arbeidsmatige)dagbesteding plek voor deze inwoners gevonden moeten worden.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Voor het afbouwen van de subsidie is een redelijke termijn nodig. Daarom kan de ombuiging vanaf 2026 worden gerealiseerd.
Structurele besparing per jaar	€	€ 11.250	€22.500	€ 45.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€11.250**	**€22.500**	**€45.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Bij Betuwe Wereldwijd werken drie betaalde coördinatoren, er kunnen frictiekosten worden verwacht.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er moet overleg met Betuwe Wereldwijd plaatsvinden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Er is overleg nodig met Betuwe Wereldwijd en de instanties die naar hen verwijzen. Het gat om diverse zorginstellingen, Werkzaak, reclassering, VSO en PRO –onderwijs, ElkWelzijn, RIBW en het Sociaal Team.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	In artikel 4:51 van de Awb is geregeld dat een langlopende subsidie alleen kan worden afgebouwd met in acht neming van een redelijke termijn. Deze termijn is van specifieke omstandigheden afhankelijk en vragen meer tijd om zorgvuldig uit te zoeken en te onderbouwen. Betuwe Wereldwijd moet in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Door het stopzetten van de subsidie is de kans groot dat kwetsbare inwoners tussen wal en schip vallen. Voor deze groep van 45 deelnemers is (arbeidsmatige) dagbesteding geen vanzelfsprekendheid. Zij dienen op voorhand goed ingelicht te worden over hun toekomst. Niet alle kwetsbare inwoners zullen de overstap kunnen en willen maken en mogelijk terugvallen in een isolement. Dit kan leiden tot (langdurig) gebruik van uitkeringen en/of een Wmo voorziening dagbesteding, waardoor de kosten voor de gemeente elders oplopen. Dit heeft een negatief effect op de werkdruk en WMO wachtlijst van het Sociaal Team.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	n.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

De uitgaven bijzondere bijstand t.a.v. bewindvoering kritisch onder de loep nemen.	Potentieel financieel effect in 2028: € 10.000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
Inwoners die niet goed voor hun geldzaken kunnen zorgen kunnen bij de kantonrechter vragen een bewindvoerder aan te stellen: beschermingsbewind. Wanneer de rechter akkoord gaat met het verzoek vraagt de bewindvoerder bijzondere bijstand aan voor vergoeding van de kosten.
De kosten van bewindvoering stijgen al jaren. In 2023 besteedde de gemeente Culemborg 200.000 euro bijzondere bijstand aan bewindvoeringskosten.

Een kansrijkere bezuinigingsoptie is de duur van het beschermingsbewind aan te pakken. Grip krijgen op de kwaliteit en de duur van het beschermingsbewind kan alleen in samenwerking en overleg met de betreffende bewindvoerderskantoren. Het gaat om een investering in de relatie voor de lange termijn.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met deze ombuiging handelen we in het licht van de huidige ambities. Inwoners kunnen eerder zelfstandig verantwoordelijkheid dragen voor de eigen financiën en worden daarheen begeleid. Het is moeilijk te voorspellen hoeveel inwoners dit betreft. De ombuiging behelst een investering in de relatie met bewindvoerders en een investering in meer financiële educatie.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Structurele besparing per jaar	-40.000€	-15.000 €	0 €	10.000 €
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€
Saldo ombuiging	**-40.000€**	**-15.000 €**	**0 €**	**10.000 €**

Toelichting
In 2023 hebben wij 200.000 euro vanuit de bijzondere bijstand besteed aan bewindvoeringskosten. Wanneer uiteindelijk maximaal een kwart van de inwoners (een ruime schatting) weer uit beschermingsbewind stroomt, scheelt dat naar schatting 50.000 euro. Voorwaarde is wel dat wij flink investeren in budgetcursussen, budgetcoaching en in de relatie met bewindvoerders (geschatte kosten 40.000 euro per jaar). Ook spelen de consulenten bijzondere bijstand een adviserende rol bij verlengingen van het beschermingsbewind. Dat zal ons naar verwachting op korte termijn niet veel opleveren. De effecten zijn mogelijk vanaf 2026 zichtbaar, een voorzichtige schatting is een besparing van 25.000 euro terwijl we nog steeds zullen moeten blijven investeren. In 2027 levert deze investering mogelijk iets meer op, geschat wordt 40.000 euro. Vanaf 2028 kunnen we meer besparingen verwachten te verrekenen met de 40.000 euro kosten, een besparing van 10.000 euro. Deze besparing van jaarlijks 10.000 euro of meer is ook na 2028 te verwachten.

B. FINANCIEEL EFFECT
Investerings-, transitie- of frictiekosten De investering betreft de kosten van een beleidsmedewerker voor de opzet van het convenant en het organiseren van bijeenkomsten met bewindvoerders het maken van werkafspraken en regelmatig periodiek overleg. Inzet van de afdeling inkoop en/of juridische zaken voor het opstellen en beheren van het convenant. Inzet van een kwaliteitsmedewerker voor het uitwerken van de werkprocessen bijzondere bijstand en werkafspraken team schuldhulpverlening – bewindvoerders en periodieke afstemmomenten. Inzet van consulenten bijzondere bijstand bij verlengingen bijzondere bijstand en inzet van schuldhulpverleners in overleg en contact met de bewindvoerders. Geschatte investering is een half fte. Daarbij komen budgetcursussen, gegeven door onze budgetcoaches: geschatte kosten 20.000 euro per jaar, nog los van de personele inzet.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Investering in de samenwerking met bewindvoerderskantoren.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Sociaal team: consulenten bijzondere bijstand en schuldhulpverlening, team kwaliteit. Bewindvoerderskantoren.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Met budgetcoaches budgetcursussen en financiële begeleiding bieden.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Bewindvoerders hebben een beperkt belang om te investeren in de relatie met de gemeente. Daar zijn zij niet toe verplicht. Betere samenwerking biedt wel voordelen voor de inwoner en in mindere mate voor de bewindvoerder, samenwerking versoepelt mogelijk de aanvraag bijzondere bijstand en vergemakkelijkt de inzet van schuldhulpverlening. Investeren in de relatie is dus een kwestie van de lange adem.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Met factsheet debiteurenbeleid bijzondere bijstand (119). Beiden hebben betrekking op de bijzondere bijstand. Tot zover de samenhang, op inhoudelijke gronden is er geen enkele samenhang.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja. We zullen onze werkafspraken en werkprocessen (t.a.v. de bijzondere bijstand) moeten herzien en aanscherpen. Op het moment dat we een convenant afsluiten met bewindvoerders komen daar nieuwe werkafspraken bij (team schuldhulpverlening en bijzondere bijstand).

Verlagen subsidie Odensehuis	Potentieel financieel effect in 2028: € 15.000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
Het Odensehuis biedt zinvolle dagactiviteiten (7 dagdelen per week) aan mensen met beginnende dementie en hun naasten. Daarnaast fungeert het Odensehuis als kenniscentrum op het gebied van dementie voor verenigingen, organisaties en burgers.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 8
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een deel van de meest kwetsbare inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, mogelijk hogere lokale WMo kosten.
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, met name de principes ondersteunend, levendig en toekomstbesendig. Hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De impact van de versobering van de voorziening Odensehuis op mensen met beginnende dementie en hun naasten is groot. Mensen met dementie worden geacht om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen met behulp van hun naasten en ondersteuning van de gemeente en verzekeraars. Naast de behoefte van mensen met dementie aan de dagactiviteiten van het Odensehuis, biedt het Odensehuis ook ondersteuning aan de mantelzorgers. Vanuit onze leidende principes draagt het Odensehuis bij aan de principes: ondersteunend, levendig en toekomstbestendig.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	0€	5000€	10.000€	15.000€	Hoewel de besparing op het Odensehuis objectief is uit te drukken, kunnen we de financiële gevolgen onvoldoende inschatten. Een mogelijk negatief effect is dat er meer aanvragen komen voor geïndiceerde dagbesteding uit de Wmo en dat ook meer overbelaste mantelzorgers een beroep zullen doen op voorzieningen van de Wmo. Geïndiceerde voorzieningen zijn duurder dan een voorliggende voorziening als het Odensehuis. Verder is voor het afbouwen van de subsidie een redelijke periode nodig. Daarom kan de ombuiging op zijn vroegst pas in 2026 gerealiseerd worden.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	Niet te voorspellen i.v.m. mogelijk negatief effect op de middelen Wm**o**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten De meeste kosten van het Odensehuis zitten in het salaris van de coördinator. Het betreft hier een vaste aanstelling. We verwachten daarom frictiekosten.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We moeten in overleg met het Odensehuis kijken op welke wijze en op welke termijn de besparing gerealiseerd kan worden.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Odensehuis, team Wmo.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	In artikel 4:51 van de Awb is geregeld dat een langlopende subsidie alleen kan worden afgebouwd met in achtneming van een redelijke termijn. Odensehuis moet in staat worden gesteld om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoor plicht moet verder worden onderzocht.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	De bezuiniging is niet onmiddellijk uit te voeren vanwege o.a. frictiekosten. Voor de uitvoering is een risico dat de kosten van maatwerkvoorziening uit de Wmo toenemen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze 'besparing' heeft een relatie met de in de A-lijst genoemde investering in het kader van de vergrijzing (150.000). Het Odensehuis maakt expliciet onderdeel uit van het pakket Vergrijzing. In die zin is er sprake van een onlogische bezuinigingsopdracht

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Verlagen basissubsidie ElkWelzijn	Potentieel financieel effect in 2028: € 200.000
	Begrotingsprogramma: 6 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting

ElkWelzijn is de belangrijkste welzijnspartij in Culemborg en draagt bij aan een veelvoud aan maatschappelijke ambities in onze stad. Dit doet ElkWelzijn door het bouwen van netwerken in buurten en wijken, door activiteiten voor jong en oud, door het creëren van ontmoeting, door samenwerking en door aanwezig te zijn in de frontlinie. ElkWelzijn is laagdrempelig en zonder wachtlijst bereikbaar voor inwoners. Voor vele (kwetsbare) inwoners een belangrijk en soms laatste vangnet.

Verscheidene landelijke akkoorden dragen de gemeente op om te investeren in een sterke sociale basis om hiermee het dreigende zorginfarct op te kunnen vangen. Ontwikkelingen zoals vergrijzing, het langer zelfstandig thuis wonen van ouderen, het inperken van de Wet Langdurige zorg, ambulantisering van de GGZ, de Hervormingsagenda Jeugd en het opvangen van (een relatief zware) doelgroep asielzoekers zal juist méér van onze sociale basis en van ElkWelzijn vragen.

ElkWelzijn ontplooit verschillende doelgerichte activiteiten. Een belangrijk effect hiervan zijn de ondersteunende netwerken die deze activiteiten opleveren. Evenals de toegang tot inwoners uit doelgroepen die anders moeilijk bereikbaar zijn. Ook beleidsterreinen buiten het sociaal domein maken gebruik van de netwerken die door ElkWelzijn tot stand zijn gebracht.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 9
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Elk Welzijn bereikt kwetsbare inwoners: kinderen, jongeren, gezinnen, mantelzorgers, vrijwilligers, eenzame inwoners, ouderen, inwoners met een lage taalvaardigheid, nieuwkomers, inwoners met schulden e.a. Een bezuiniging op de subsidie van ElkWelzijn zal onvermijdelijk een deel van deze doelgroepen raken. De laagdrempeligheid van ElkWelzijn zal afnemen. Welke activiteiten en doelgroepen minder of niet meer ondersteund worden vraagt een zorgvuldig intern en extern proces van afstemming. Ook netwerkversterking en outreachend welzijnswerk zullen in mindere mate of niet kunnen worden uitgevoerd, waardoor bepaalde doelgroepen, zoals allochtone ouderen, kwetsbare gezinnen of eenzame ouderen minder toegankelijk zijn. Afhankelijk van de af te schalen of te stoppen activiteiten zal ElkWelzijn zich eventueel moeten terugtrekken uit sommige samenwerkingsverbanden. Als laatst zullen meer vragen van inwoners terechtkomen bij het Sociaal Team en/of aanverwante samenwerking partners. Dit terwijl de maatschappelijke druk op en de verwachtingen van de sociale basis vooral toenemen.

De omvang van de bezuiniging vraagt keuzes om bepaalde inzet niet meer te doen. Hierbij wordt onder andere gedacht individuele ondersteuning van ouderen of mantelzorgers, jongerenwerk op school of in de wijk, kindwerk, het ondersteunen van bewonersinitiatieven, deelname aan het sociaal team, deelname aan het JIC, outreachend welzijnswerk in de wijk en rondom de ontmoetingsplekken BonVie en Salaamander of bemiddeling van vrijwilligerswerk en informele zorg. Ook zou ElkWelzijn zich eventueel moeten terugtrekken uit landelijk opgelegde ketenaanpakken, zoals Een tegen Eenzaamheid of Welzijn op recept. Welke onderdelen en activiteiten worden gestopt zal tijdens een proces van interne en externe afstemming worden bepaald.

Overige activiteiten van ElkWelzijn worden vergoed vanuit regeringssubsidies met een specifiek doel (zoals bijvoorbeeld Coach4You, voorleescorso, taalspeelgroepen en weerbaar opvoeden vanuit het Onderwijs Achterstanden beleid). Deze activiteiten worden specifiek vanuit de OAB-middelen met een specifiek doel en activiteit gesubsidieerd.

De leidende principes:
1. Levendige stad: Een bezuiniging doet af aan ontmoetingsmogelijkheden in de stad. En doet af aan het outreachend welzijnswerk om netwerken te versterken en buurtbewoners te activeren.
2. Ondersteunende stad: ElkWelzijn werkt aan het van netwerken in buurten en wijken, door activiteiten voor jong en oud, door het creëren van ontmoeting, door samenwerking en door aanwezig te zijn in de frontlinie. Daar waar andere organisaties steeds vaker te maken hebben met wachttijden of hoge drempels, is ElkWelzijn laagdrempelig en zonder wachtlijst bereikbaar voor inwoners. Voor vele (kwetsbare inwoners) een belangrijk en soms laatste vangnet.
3. Toekomstbestendig: Verscheidene landelijke akkoorden dragen de gemeente op om *te investeren* in een sterke sociale basis om hiermee het dreigende zorginfarct op te kunnen vangen. Ontwikkelingen zoals vergrijzing, het langer zelfstandig thuis wonen van ouderen, het inperken van de Wet Langdurige zorg, ambulantisering van de GGZ, de Hervormingsagenda Jeugd en het opvangen van (een relatief zware) doelgroep asielzoekers zal juist méér van onze sociale basis en van ElkWelzijn vragen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** De opbouw van de getoonde bedragen zijn indicatief en moeten langs juridische kaders worden getoetst. ElkWelzijn heeft in de aanvraag voor 2025 al verschillende stappen ondernomen om de subsidieaanvraag te verlagen. Zo is er uitgegaan van een lagere indexering, zijn activiteiten rondom jongerenwerk en school gecombineerd, zijn andere incidentele financiële bronnen aangevraagd, zijn een aantal activiteitenbudgetten verlaagd en wordt de organisatievorm aangepast.
Structurele besparing per jaar	€	€ 75.000,-	€ 150.000,-	€ 200.000,-	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€ 75.000**	**€ 150.000**	**€ 200.000**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten

Het grootste deel van de kosten van ElkWelzijn betreft personele kosten. De voorgestelde bezuiniging betreft ongeveer een teruggang van 2,4 FTE in formatie. Afhankelijk van het soort af te bouwen activiteiten zijn daar meer of minder frictiekosten aan verbonden. Specialistische sociaal werkers hebben vaker een vaste aanstelling. Hier zijn dan ook meer frictiekosten aan verbonden. Sommige sociaal werkers hebben een tijdelijke aanstelling. Die contracten kunnen worden ontbonden met inachtneming van de looptijd van deze contracten.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	• **Proces van afstemming - Intern en met ElkWelzijn** Gezien de brede inzet van ElkWelzijn zal het afschalen van de activiteiten meerdere beleidsterreinen raken. Een zorgvuldig proces, intern en met Elk is noodzakelijk om de meeste passende inzet binnen de financiele kaders te bepalen. • **Proces van afstemming met partners** De gevolgen zullen merkbaar zijn bij meerdere partners (mogelijkerwijs: sociaal team, wijkteam, zorginstellingen, onderwijs, Vluchtelingenwerk, Werkzaak etc). Met hen zal besproken moeten worden hoe om te gaan met een toename van vraag aan hun kant. • **Verkenning en aanpassing werkplannen ElkWelzijn** • **Communicatietraject:** Intern, medewerkers ElkWelzijn, naar partners, naar inwoners • **Starten afbouw**
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Samenwerkingspartners (afhankelijk van de activiteiten die stoppen)
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	In artikel 4:51 van de Awb is geregeld dat een langlopende subsidie alleen kan worden afgebouwd met in acht neming van een redelijke termijn. Deze termijn is van specifieke omstandigheden afhankelijk en vragen meer tijd om zorgvuldig uit te zoeken en te onderbouwen. ElkWelzijn moet in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het doorlopen van deze ombuiging vraagt een zorgvuldig proces vanwege de brede afstemming die noodzakelijk is. Deze tijdsinvestering gaat ten koste van andere beleidsontwikkelingen.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Leerhuis, onderdelen rondom OAB, bibliotheek, vergrijzing, ambulantisering, toename nieuwkomers, langer thuis wonen ouderen,

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	n.v.t.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	n.v.t.

Verminderen / stopzetten bijdrage aan Iriszorg voor preventie en verslaving	Potentieel financieel effect in 2028: € 36.846
	Begrotingsprogramma: 7

Toelichting
IrisZorg is een belangrijke partner binnen het preventie sociaal domein. Zij spelen een rol in het veilig en kansrijk opgroeien van jeugdigen en de gezondheid van volwassen wat een doelstelling is uit het coalitieakkoord. IrisZorg is daarnaast kartrekker van de ambitie 'voorkomen middelengebruik jongeren en volwassenen' binnen het Gezond en Actief Culemborg (GAC binnen GALA).
De subsidie wordt ingezet voor activiteiten in het kader van preventieve verslavingszorg. Zij richten zich op het voorkomen dat inwoners verslaafd raken (drugs, alcohol, gamen, gokken enz.). De activiteiten zijn ook bedoeld voor ambulante crisisbegeleiding om dreigende dakloosheid en verder afglijden van kwetsbare burgers in Rivierenland, waaronder Culemborg, te voorkomen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het beëindigen van de subsidierelatie beïnvloedt hun rol en mogelijkheden binnen het GAC. Er is op dit thema geen andere aangewezen partij om deze rol over te nemen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Het hiernaast uitgewerkte scenario is om de structurele subsidie van totaal € 36.846 vanaf 2026 in drie jaar helemaal af te bouwen, omdat we rekening moeten houden met een redelijke termijn. Hierbij gaan we uit van 25%, 50% en 100%. Een andere optie is om de subsidie te verminderen.
Structurele besparing per jaar	€	€ 9.211	€ 18.423	€ 36.846	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten N.v.t.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Afbouwen structurele subsidie IrisZorg
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	• IrisZorg • Een deel van de subsidie betreft regionale activiteiten. Om die reden is het noodzakelijk om de regiogemeenten tijdig te informeren. • Het PO en VO onderwijs (veel collectieve trainingen vinden plaats op school en tijdens schooluren). • Ketenpartners zoals Pro Persona/ElkWelzijn/GGD Gezondheidsmakelaar. Zij werken samen nauw met IrisZorg.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De AWB Art. 4.51 stelt dat subsidies die na drie of meer achtereenvolgende jaren zijn verstrekt (gedeeltelijk) mogen worden gewijzigd met inachtneming van een redelijke termijn. We vullen dit in door de afbouw in drie jaar plaats te laten vinden en hierover tijdig te communiceren.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Tijdig communiceren aan IrisZorg.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de hervormingsagenda jeugd (groslijst A en factsheet 61) m.b.t. de pedagogische basis. Met het versoberen van de activiteiten m.b.t. onderwijsachterstanden, versobert eveneens de pedagogische basis.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Op de korte termijn is extra ambtelijke capaciteit nodig om het ombuigingsproces vorm te geven. Op de lange termijn valt een beperkt aantal uren vrij i.v.m. het niet langer verstrekken van subsidie.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	N.v.t.

Verminderen inzet Pro Persona Connect	Potentieel financieel effect in 2028: € 16.582
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
Pro Persona richt zicht op het bevorderen van de mentale gezondheid door overdracht van kennis, aanleren van vaardigheden en het stimuleren tot actie. Waarbij de zelfredzaamheid van het individu wordt versterkt. Het aanbod bestaat uit (collectieve en groepsgerichte) voorlichtingen, workshops, trainingen en deskundigheidsbevordering, zowel online als live. Door het beëindigen van de subsidie wordt preventieve inzet van mentale weerbaarheid en daarmee de sociale basis versoberd.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Pro Persona Connect is een belangrijke partner binnen het preventieve jeugddomein. Zij spelen een rol in het veilig en kansrijk opgroeien van jeugdigen. Dit si een doelstelling uit het coalitieakkoord. Pro Persona is daarnaast kartrekker van de ambitie ‘mentaal welbevinden jongeren’ binnen het Gezond en Actief Culemborg (GAC binnen GALA). Het beëindigen van de subsidierelatie beïnvloedt hun rol en mogelijkheden binnen het GAC. Er is op dit thema geen andere aangewezen partij om deze rol over te nemen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar		€4.145	€8.291	€16.582	We bouwen de structurele subsidie van totaal € 16.582 vanaf 2026 in drie jaar helemaal af, omdat we rekening moeten houden met een redelijke termijn. Hierbij gaan we uit van 25%, 50% en 100%. Een ander scenario is om de subsidie te verminderen, waarbij € 16.582 de maximale bandbreedte is.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)		€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
N.v.t.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Afbouwen structurele subsidie Pro Persona Connect
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	• Pro Persona Connect • Een deel van de subsidie betreft regionale activiteiten. Om die reden is het noodzakelijk om de regiogemeenten tijdig te informeren. • Het PO en VO onderwijs (veel collectieve trainingen vinden plaats op school en tijdens schooluren). • Ketenpartners zoals IrisZorg/ElkWelzijn/GGD Gezondheidsmakelaar. Zij werken samen met Pro Persona.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	De AWB Art. 4.51 stelt dat subsidies die na drie of meer achtereenvolgende jaren zijn verstrekt (gedeeltelijk) mogen worden gewijzigd met inachtneming van een redelijke termijn. Pro Persona moet in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van een eventuele afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoorplicht moet verder worden uitgezocht.

4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Tijdig communiceren aan Pro Persona.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de hervormingsagenda jeugd (groslijst A) m.b.t. de pedagogische basis. In de hervormingsagenda wordt opgeroepen om deze te verstevigen wat tevens een ambitie is van het college. Met het versoberen van de activiteiten m.b.t. onderwijsachterstanden, wordt eveneens de pedagogische basis versoberd.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Op de korte termijn is extra ambtelijke capaciteit nodig om het ombuigingsproces vorm te geven. Op de lange termijn valt een beperkt aantal uren vrij i.v.m. het niet langer verstrekken van subsidie.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	N.v.t.

Halveren bijeenkomsten Alzheimer café	Potentieel financieel effect in 2028: € 2.500
	Begrotingsprogramma: 6 Sociaal domein en Gezondheid

Toelichting
Alzheimer café Culemborg organiseert 1 keer per maand een informatieve bijeenkomst voor mensen met dementie en hun naasten. Hiervoor ontvangt de stichting Alzheimer Nederland een subsidie van 5000,-- per jaar.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het Alzheimer café ondersteunt door gerichte informatie een kwetsbare groep inwoners in hun pogingen om zolang mogelijk zelfstandig te wonen.
Deze bezuiniging wijkt daarom af van het leidende principe '*ondersteunend*'.
In overleg met Alzheimer Nederland moet bekeken worden hoe die besparing ingevuld kan worden. Een optie is het halveren van het aantal bijeenkomsten.
Het Alzheimer café ondersteunt, net als het Odensehuis, thuiswonende mensen met dementie. De subsidie Odense huis staat ook op de nominatie om ten dele afgebouwd te worden. Verder is er een relatie met het onderwerp *Vergrijzing* in de A-lijst van investeringen.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze ombuiging kan per 2026 ingaan om een redelijke termijn in acht te nemen en het proces met Alzheimer Nederland zorgvuldig te kunnen doorlopen.
Structurele besparing per jaar	€	€ 2500	€ 2500	€ 2500	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Er moet overleg plaatsvinden met de stichting Alzheimer Nederland over de invulling van de ombuiging
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De stichting Alzheimer Nederland
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	In artikel:4.51 van de AWB is geregeld dat een langlopende subsidie alleen kan worden afgebouwd met in achtneming van een redelijke termijn. Alzheimer Nederland moet in staat worden gesteld om maatregelen te treffen om de gevolgen van de afbouw op te vangen. Ook de mogelijkheid van een hoor plicht moet nog worden uitgezocht.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Risico kan zijn dat Alzheimer Nederland zich volledig terugtrekt en het Alzheimer café verdwijnt.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	De subsidie van het Alzheimer café hangt samen met die van het Odensehuis omdat beide organisaties zich op dezelfde doelgroep richten en ook op onderdelen samenwerken.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

GGD Halveren inzet GGD voor Nu Niet Zwanger	Potentieel financieel effect in 2028: € 6.000
	Begrotingsprogramma: 7 Sociaal Domein en Gezondheid

Toelichting
Deze ombuiging betreft het verminderen van de inzet rondom inzet van het GGD programma 'Nu Niet Zwanger[i]' dat onderdeel uitmaakt van Kansrijke Start. Het programma Nu Niet Zwanger zet in op begeleiding van (potentiële) ouders met een verhoogde kwetsbaarheid door veelal een combinatie van psychiatrische problemen, verslaving, dakloosheid, schulden, een verstandelijke beperking, problemen met loverboys of illegaliteit.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal:7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Het effect van NNZ is dat vrouwen in een kwetsbare situatie besluiten om hun kinderwens uit te stellen. Daarmee kan veel persoonlijk en maatschappelijk leed worden voorkomen. Het aantal inwoners dat de impact van deze ombuiging zou voelen, zou (gelukkig) zeer beperkt zijn. Maar het effect op de levens van beoogde doelgroep van NNZ én de negatieve financiële consequentie zijn in potentie enorm.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** 1. De financiële bijdrage aan de GGD voor NNZ is in totaal € 12.000. Het ombuigingsvoorstel betreft deze bijdrage te halveren,. 2. De GGD begroting 2025 is in het voorjaar 2024 gereed. Op dat moment heeft de gemeenteraad nog geen besluit genomen op de te nemen ombuigingen. Daarom kijken we naar de besparing vanaf 2026.
Structurele besparing per jaar	€0	€6.000	€6.000	€6.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Het is onduidelijk of hiervoor frictiekosten moeten worden gemaakt.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Op 7 september 2024 neemt het Algemeen Bestuur van de GR GGD een besluit over het voorstel van de GGD om Nu Niet Zwanger vanaf 2025 op te nemen in het 'uniforme takenpakket op basis van facturen'. Dit betekent dat gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) gezamenlijk deze dienst zullen afnemen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	• GR GGD • Regiogemeenten Gelderland-Zuid • Regionaal is er samenwerking met 75 ketenpartners/organisaties zoals Jeugdbescherming Gelderland-Zuid, RIBW en de POP-poli. Zij moeten er op gewezen worden dat er voor inwoners uit Culemborg niet langer hetzelfde aanbod kan worden gedaan.

3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	1. Om deze ombuiging als optie open te houden zou er op 7 sept ’24 bestuurlijk geen akkoord moeten worden gegeven op het voorstel van de GGD om Nu Niet Zwanger vanaf 2025 op te nemen in het 'uniforme takenpakket op basis van facturen'. Zodat de gemeente hier zelf zeggenschap over houdt. 2. Nu Niet Zwanger is geen wettelijke taak. Het betreft een onderdeel van Kansrijke Start waarin het Rijk gemeenten oproept om te investeren in effectief bewezen interventies voor- in de na de zwangerschap om hiermee zorg op latere leeftijd te voorkomen.
4. Welke risico’s zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	• Zie C1: mogelijk vraagt het een gezamenlijk besluit van het AB om een wijziging aan te brengen in de afname van deze dienst. • Als betrouwbare partner tijdig communiceren met GR GGD en regiogemeenten. Als Culemborg haar bijdrage vermindert, heeft dit (mogelijk) gevolgen voor de bijdrage van de andere gemeenten in Gelderland-Zuid. • Het ombuigen van deze maatregel zorgt op een later moment naar verwachting voor hoge zorgkosten en is dus geen duurzame bezuiniging.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Deze ombuiging hangt samen met de Hervormgingsagenda Jeugd, die 1) oproept tot het investeren in de pedagogische basis en 2) het terugdringen van residentiele jeugdhulp.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Beperkt aantal uur (ca. 10) voor beleidsmedewerker JGZ.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nu Niet Zwanger richt zich op de meest kwetsbare inwoners. Indien we deze doelgroep niet bereiken met preventief aanbod zoals Nu Niet Zwanger is er een (grote) kans aanwezig dat deze inwoners via bijv. Jeugdhulp of Beschermd Wonen alsnog terechtkomen bij gemeentelijke zorgaanbod als de situatie is geëscaleerd bijv. via het Sociaal Team of GI.

Meer vrijwilligers/burgers inzetten bij sociaal beheer	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: diverse
Het beheer van gemeentelijk vastgoed kan mogelijk gedeeltelijk uitgevoerd worden door vrijwilligers. Het vergroot de betrokkenheid van bewoners en kan mogelijk een kostenbesparend effect hebben. Het vraagt echter meer tijd om dit financieel effect in beeld te brengen.	

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting: -			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	Allereerst is het noodzakelijk om uit te zoeken: - Wat onder sociaal beheer wordt verstaan (welke objecten); - Wat de kosten van het beheer rondom deze objecten op dit moment zijn; - Welke onderdelen van het beheer wel of niet door vrijwilligers kan worden uitgevoerd; - Welke coördinatie en werving rondom de vrijwillige inzet noodzakelijk is.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€ pm**	**€ pm**	**€ pm**	**€ pm**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten De inzet van vrijwilligers vraagt ook een investering in de vorm van coördinatie en werving. En het tot stand brengen van deze werkwijze vraagt aanvullende ambtelijke inzet, voor de verkenning en de samenwerking met partijen die vrijwilligers bemiddelen en eventueel een verenigingsondersteuner.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Onderzoek, kosten/baten analyse, overleg met partijen, samenwerkingsafspraken, uitvoering nieuwe werkwijze
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Mogelijk ElkWelzijn, Stichting Pressent, verenigingsondersteuner.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Vrijwilligersverzekering

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Enerzijds moet er eerst nog van alles uitgezocht worden: zoals hierboven geschetst. Anderzijds is het onzeker of er voldoende vrijwilligers te vinden zijn voor deze activiteiten. En daarnaast moet de inzet van deze vrijwilligers ook gecoördineerd worden. Dat brengt weer kosten met zich mee.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	nvt

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen

Stoppen met faciliteren hondenbeleid	**Potentieel financieel effect in 2028: €** € 12.600 + € 8.000 voor handhaving
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting
Hondenpoep staat in de top drie van ergernissen. In 2024 wordt het hondenbeleid geactualiseerd. In overleg met bewoners wordt onderzocht of een totale opruimplicht in de bebouwde kom wenselijk is. Mocht hiervoor gekozen worden, dan is een budget nodig voor het aanbrengen van extra voorzieningen, voor voorlichting en voor handhaving.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 6
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Door te stoppen met faciliteren van het hondenbeleid valt een structureel budget vrij dat nu wordt besteed aan de uitvoering van het hondenbeleid.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Gehele budget kan vanaf 2025 bezuinigd worden. Wel zijn er eenmalige frictiekosten.
Structurele besparing per jaar	€ 12.600 + € 8.000 voor handhaving	€ 12.600 + € 8.000 voor handhaving	€ 12.600 + € 8.000 voor handhaving	€ 12.600 + € 8.000 voor handhaving	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *Ca. € 15.000 voor het weghalen van borden, palen en zakjesdispensers. Als de uitlaatveldjes ook ontmanteld moeten worden komt hier nog een bedrag bij.*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Communicatie met bewoners en verwijderen van alle voorzieningen.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	nihil
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Verduurzamingseisen vastgoed verlagen	Potentieel financieel effect in 2028: pm
	Begrotingsprogramma: 8 Duurzaamheid

Toelichting

Het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is een kostbare investering. De huidige ambitie is om bij panden uit het gemeentelijk vastgoed met een exploitatietijd tot 2040 te kiezen voor het hoogste ambitieniveau (goud). En voor de rest van de locaties voor het minimaal wettelijke ambitieniveau (brons).

Er zijn meerdere ombuigingsopties mogelijk:

- Investeringen kunnen verder in de tijd worden uitgezet.
- De definitie van ambitieniveau goud aanpassen. Nu is het energieneutraal per pand. Dat kan verlaagd worden naar energieneutraal over de gehele vastgoedportefeuille van de gemeente. Daardoor kan je energiegebruik en -opwek uitwisselen, dan wel tegen elkaar wegstrepen tussen moeizaam en makkelijk te verduurzamen panden.
- Voor ambitieniveau zilver gaan voor de panden waar nu op goud is ingezet.
- Voor alle panden voor ambitieniveau brons kiezen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 4
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Door het niet verduurzamen van gebouwen zullen de energiekosten hoger uitvallen dan als dit wel gebeurt. De gemeente is door het minder verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed minder toekomstbestendig.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Nader onderzoek moet de opbrengst hiervan bepalen.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Nader te bepalen.					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	De ambitie is nu om bij panden uit het gemeentelijk vastgoed met een zekere exploitatietijd tot 2040 te kiezen voor het hoogste ambitieniveau (goud) en voor de rest van de locaties voor het minimaal wettelijke ambitieniveau (brons): - Stadhuis (Oude vismarkt 4-6) - Rood, Groen, Blauw, Geel (Triosingel 34) - De Fransche School (Havendijk 1) - Sporthal Parijsch (Eendenkooi 3) - Huisvesting kinderopvang in sporthal Parijsch (Eendenkooi 1) - Tribunegebouw met kleedkamers Parijsch (Prijsseweg 14A1) - Fort ’t Spoel – Restaurant (Goilberdingerdijk 40a) - Fort ’t Spoel – Woning (Goilberdingerdijk 40). N.B. het zwembad is niet meegenomen in het nu lopende DMJOP. Alle opties (zie boven) vergen nadere uitwerking wanneer ervoor gekozen wordt.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De verschillende gebruikers van het gemeentelijke vastgoed. De ODR.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Met het brons pakket wordt voldaan aan de wettelijke kaders richting 2030 en 2050. Met het brons pakket wordt niet voldaan aan de eigen gemeentelijke ambitie om in 2040 energieneutraal vastgoed te hebben. Om de ombuiging te realiseren is het nodig om het DMJOP aan te passen.
4. Welke risico’s zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Besparing op energiekosten zal er minder zijn doordat duurzaamheidsmaatregelen (isoleren) niet uitgevoerd worden. Cumulatief komt dat uit op een misgelopen besparing van rond de €3.000.000 in 2045 als er voor ambitieniveau brons wordt gegaan in plaats van goud.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	n.v.t.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Meer duurdere woningen bouwen	Potentieel financieel effect in 2028: € 0
	Begrotingsprogramma: 9 wonen, stedelijke vernieuwing en ruimte

Toelichting

We passen het woningbouwprogramma voor onze inbreidingsprojecten aan. We blijven 30% sociale woningbouw realiseren. We realiseren 35% middel-dure woningen en 35% dure woningen.

Ons woningbouwprogramma is gebaseerd op de woningbehoefte, die iedere 2 jaar onderzocht wordt. De categorie middel-dure woningen is niet eenvoudig te realiseren in de huidige marktsituatie. Dat heeft met name te maken met de gestegen bouwkosten, maar ook met de nieuwe wetgeving. Ook in andere marktomstandigheden is er voor middel-dure woningen een korting op de grondprijs noodzakelijk. Omdat ons woningbouwprogramma vooral in inbreidingsprojecten wordt gerealiseerd, zijn projecten in het algemeen complex. Er is vaak geen groot verdienpotentieel, waardoor de risicoclaim op de reserve grondexploitatie toeneemt. Door iets minder druk op de haalbaarheid van projecten te leggen, wordt ook het risicoprofiel minder, waardoor het weerstandsvermogen van de gemeente verbetert.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Met deze maatregel raken we inwoners die een woning zoeken en die geen dure woning kunnen betalen. Zij zullen langer op een woning moeten wachten. Daar tegenover staat dat woningbouwprojecten eerder haalbaar zullen zijn, en we dus mogelijk sneller woningen kunnen realiseren.
Mogelijk zullen ontwikkelaars dit voorstel verwelkomen, want hiermee halen we ook voor hen enige druk van de financiële haalbaarheid van hun plannen, en daarmee verlagen we ook voor hen het risicoprofiel.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Deze maatregel beperkt ons risicoprofiel, en levert daarmee een robuustere situatie op, maar levert geen besparing op de exploitatiebegroting.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
nvt

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	We moeten een aanpassing van ons woonbeleid vaststellen. Daarnaast nemen we het besluit mee in de heronderhandeling van onze projecten, en passen we onze grondexploitaties aan. Dat doen we bij het volgende MPG in 2025.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	We blijven ruim binnen de norm van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor betaalbare woningen. Van toepassing zijn verder de woningwet, het wet(svoorstel) versterking regie op de woningbouw en de omgevingswet.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee

Percelen fruitbomen verkopen of verhuren	Potentieel financieel effect in 2028: € p.m.
	Begrotingsprogramma: 9 Wonen, Stedelijke vernieuwing en Ruimte

Toelichting
De gemeente onderhoudt fruitboomgaarden, waarvan één niet in eigendom van de gemeente is. Drie grotere boomgaarden kunnen verpacht of verkocht worden. Verpachten levert structurele inkomsten op, verkopen eenmalige inkomsten. Het risico van verpachten of verkopen is dat de fruitboomgaarden niet in stand gehouden worden en bijzondere oude hoogstambomen verdwijnen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 5
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
De boomgaarden maken deel uit van de groenstructuur en de historie van Culemborg. De boomgaarden dragen bij aan de leefbaarheid en ontmoeting in de wijk (levendig, ondersteunend en toekomstbestendig). De jaarlijkse Fruitplukdag is daar een voorbeeld van. Ook hebben ze positief effect op het terugdringen van hittestress en versterken van biodiversiteit. Ondanks de positieve effecten van de boomgaarden, zijn ze arbeidsintensief om in stand te houden. Wanneer wordt verkocht is er geen zeggenschap meer over wat er met een perceel gebeurt, bij verpachting is dat nog wel.

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** Afhankelijk van de keuze die we maken en het bedrag waarvoor we willen verhuren.
Structurele besparing per jaar	€ p.m.	€p.m.	€p.m.	€p.m.	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€p.m.	€ p.m.	€ p.m.	€ p.m.	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten *Geen*					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Regels voor verpachting opstellen en inschrijving openbaar maken
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Nee
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Nee
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Verlies van bijzondere en historische stukjes groen in Culemborg. Om dit te voorkomen kunnen er strenge regels worden opgesteld rond verpachting.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Heroriëntatie Kinderboerderij. Wanneer we geen boomgaarden hebben, kunnen de schapen niet worden beweid.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Dat is nog te vroeg om te zeggen en afhankelijk van de uitkomsten en voorwaarden waaronder verkoop of verpachting plaatsvindt. Bovendien zal het opstellen en actueel houden van de contracten die met verpachting en/of verkoop te maken hebben, extra inzet vragen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Zie hierboven, dit is nog te vroeg om te zeggen.

Minder frequent handhaven	Potentieel financieel effect in 2028: € 5.000 - € 20.000
	Begrotingsprogramma: 3 Verkeer en Waterstaat en 2 Veiligheid

Toelichting

Handhaving is een basis-ingrediënt van beleid. Beleid is immers alleen effectief als mensen zich er ook aan houden. Dat toetsen we bij het verlenen van de vergunning. Wanneer er te weinig handhaving plaatsvindt, heeft dat effect op de nalevingsbereidheid van onze inwoners en bedrijven. De gemeente Culemborg zet in op 'ogen en oren in de wijk'. We vinden het belangrijk dat iedereen die voor of namens ons in de buurt en wijk aanwezig is zijn ogen en oren gebruikt en signalen over en weer meeneemt – passend bij zijn of haar rol -. Daarom hebben we gekozen voor een vorm van handhaving die op meerdere vlakken tegelijk toetst.

Onze handhavingscapaciteit is beperkt: helaas kunnen we hierin vaak alleen reactief te werk gaan door de beperkte omvang en de grote capaciteitsvraag die stevige handhaving met zich meebrengt. Het is mogelijk deze frequentie nog verder terug te brengen.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
Minder handhaven betekent dat we minder zichtbaar zijn op straat. Ook kunnen we minder reageren op meldingen van bewoners die aangeven dat iemand zich niet aan de regels houdt. Bewoners zullen ervaren dat de handhaver minder in gesprek gaat met bewoners. Ook krijgen wij hierdoor minder signalen uit de buurten. Uiteindelijk heeft minder handhaving een effect op de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van de stad, omdat ons beleid wellicht niet effectief uitgevoerd wordt.

B. FINANCIEEL EFFECT

Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting**
Structurele besparing per jaar	pm	pm	pm	pm	We verwachten een beperkte bezuiniging door de parkeerhandhaving te beleggen bij een marktpartij van € 5.000 - € 20.000,- Tegenover een vermindering van handhavingsuren staan hogere kosten voor rechtszaken wanneer niet op tijd gehandhaafd is, zowel met belanghebbenden als met de partij die zich niet aan beleidsregels houdt.
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
In alle gevallen moeten er interne uren van veiligheid, verkeer en ruimtelijke ordening worden ingezet voor de nieuwe afspraken over handhaving.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?

1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Intern beschrijven hoe om te gaan met handhaving gegeven de nieuwe visie. Met deze uitwerking de handhaving bij de AVRI aanpassen. Daarnaast moeten we een nieuwe (Europese) aanbesteding doen van parkeerhandhaving.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	De politie en ElkWelzijn (samenwerking met de BOA's) en de AVRI (uitvoering van de huidige handhaving)

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Het grootste risico is dat met minder handhaving mensen niet gelijk behandeld worden. De overheid wordt minder serieus genomen en ons beleid is minder effectief. Hoe groot dit effect is, is afhankelijk van de mate van handhaving.
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Wanneer we stoppen met opruimen of meer parkeerregulering toepassen, is het noodzakelijk om meer te handhaven. Het gevolg van te weinig handhaven bij dergelijke beleidskeuzes heeft een negatief effect op de leefbaarheid. En het verhoogt het aantal klachten bij de gemeente.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Ja, we krijgen minder informatie uit de buurten en zullen meer klachten moeten afhandelen.

Gemeentelijk materieel commercieel inzetten	Potentieel financieel effect in 2028: € 10.000
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting
De gemeente heeft een eigen kolkenzuiger waar werkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd. Denk hierbij aan het schoonmaken van kolken in de straat en het schoonmaken van gemalen. De kolkenzuiger heeft niet het hele jaar door werk voor Culemborg alleen. Deze overcapaciteit is in te zetten bij buurgemeentes of bij bedrijven doormiddel van een actieve lobby hiervoor.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 3
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingsblijven blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader, hieraan doen we met deze ombuiging concessies

Toelichting
nvt

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** -
Structurele besparing per jaar	€10.000	€ 10.000	€ 10.000	€10.000	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	
Investerings-, transitie- of frictiekosten Geen					

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Lobbyen om contracten af te sluiten hiervoor.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Geen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Geen.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Geen.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Geen.

Opbrengst onroerendezaakbelasting corrigeren op basis van korting stijging gemeentefonds	Potentieel financieel effect in 2028: € 1,3 miljoen
	Begrotingsprogramma: 99 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toelichting

De omvang van het gemeentefonds wordt door het Rijk bepaald. Vervolgens verdeelt het Rijk het gemeentefonds over alle gemeenten. Binnen het verdeelmodel is er een aftrekpost “belastingcapaciteit”. Deze aftrekpost levert een negatief bedrag op door de werkelijke WOZ-waarde per gemeente te vermenigvuldigen met een gelijk rekentarief voor alle gemeenten. Deze aftrekpost staat dus los van het eigen OZB-tarief van de gemeente.

Een gemeente met een hoge WOZ-waarde heeft dus een hoge aftrekpost en een gemeente met een lage WOZ-waarde heeft een lagere aftrekpost. Het totale bedrag van de aftrekpost van alle gemeenten samen wordt via andere onderdelen in de berekening (andere verdeelmaatstaven en uitkeringspercentage) weer “uitgesmeerd” (verdeeld) over alle gemeenten. Want de omvang van het gemeentefonds blijft even groot en wordt over alle gemeenten verdeeld. De gemeente met een hoge WOZ-waarde krijgt een lagere uitkering uit het Gemeentefonds en de gemeente met de lage WOZ-waarde een hogere.

De korting op het gemeentefonds wordt jaarlijks opnieuw door het Rijk berekend. Door de opbrengst OZB Culemborg in de begroting jaarlijks te corrigeren met het verschil in korting van het gemeentefonds, dempt Culemborg jaarlijkse verschillen in opbrengst.

A. MAATSCHAPPELIJKE IMPACT			Totaal: 7
Impact op	**1. Geen of weinig**	**2. Merkbaar**	**3. Substantieel**
Het voorzieningenniveau	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Enkele veranderingen, maar voorzieningen blijven grotendeels in stand. Raakt een beperkt deel van de inwoners	3. Substantiële veranderingen, lager aanbod voorzieningen. Raakt een groot deel van de inwoners
Inwoners, bedrijven en instellingen	1. Geen tot weinig veranderingen	2. Individuele inwoners, bedrijven en organisaties ervaren veranderingen in de werkwijze, de ondersteuning, de lokale lasten, etc. Hoofdlijnen blijven gelijk	3. Substantiële veranderingen, lager voorzieningenniveau, aanzienlijk minder ondersteuning, aanzienlijk hogere lokale lasten en/of organisaties moeten veranderen/afschalen
De leidende principes uit het afwegingskader	1. Bestuursakkoord en gemeentelijke visies kunnen (nagenoeg) onveranderd worden uitgevoerd	2. Delen van het Bestuursakkoord of gemeentelijke visies worden hierdoor niet gerealiseerd, maar de leidende principes uit het afwegingskader blijven grotendeels overeind	3. De ombuiging raakt de leidende principes uit het afwegingskader. Hieraan doen we met deze ombuiging concessies
Toelichting Eerder is uitgesproken terughoudend te zijn met het verhogen van de lokale lasten en dit alleen te doen als het echt niet anders kan. In dit geval zou een forse verlaging vanuit het Rijk een forse verhoging vanuit de gemeente tot gevolg hebben.			

B. FINANCIEEL EFFECT					
Jaar **Besparing & inkomsten**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting** LET OP: hoewel er een bedrag van € 1,3mln per jaar staat, is het jaarlijks variabel. Werkwijze is structureel, bedragen jaarlijks variabel.
Structurele besparing per jaar	€	€	€	€	
Incidentele besparing per jaar (3 jaar of minder)	€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000	
Structurele extra inkomsten per jaar	€	€	€	€	
Incidentele extra inkomsten per jaar (3 jaar of minder)	€	€	€	€	
Saldo ombuiging	**€**	**€**	**€**	**€**	

Investerings-, transitie- of frictiekosten
Er zijn geen investerings-, transitie- of frictiekosten.

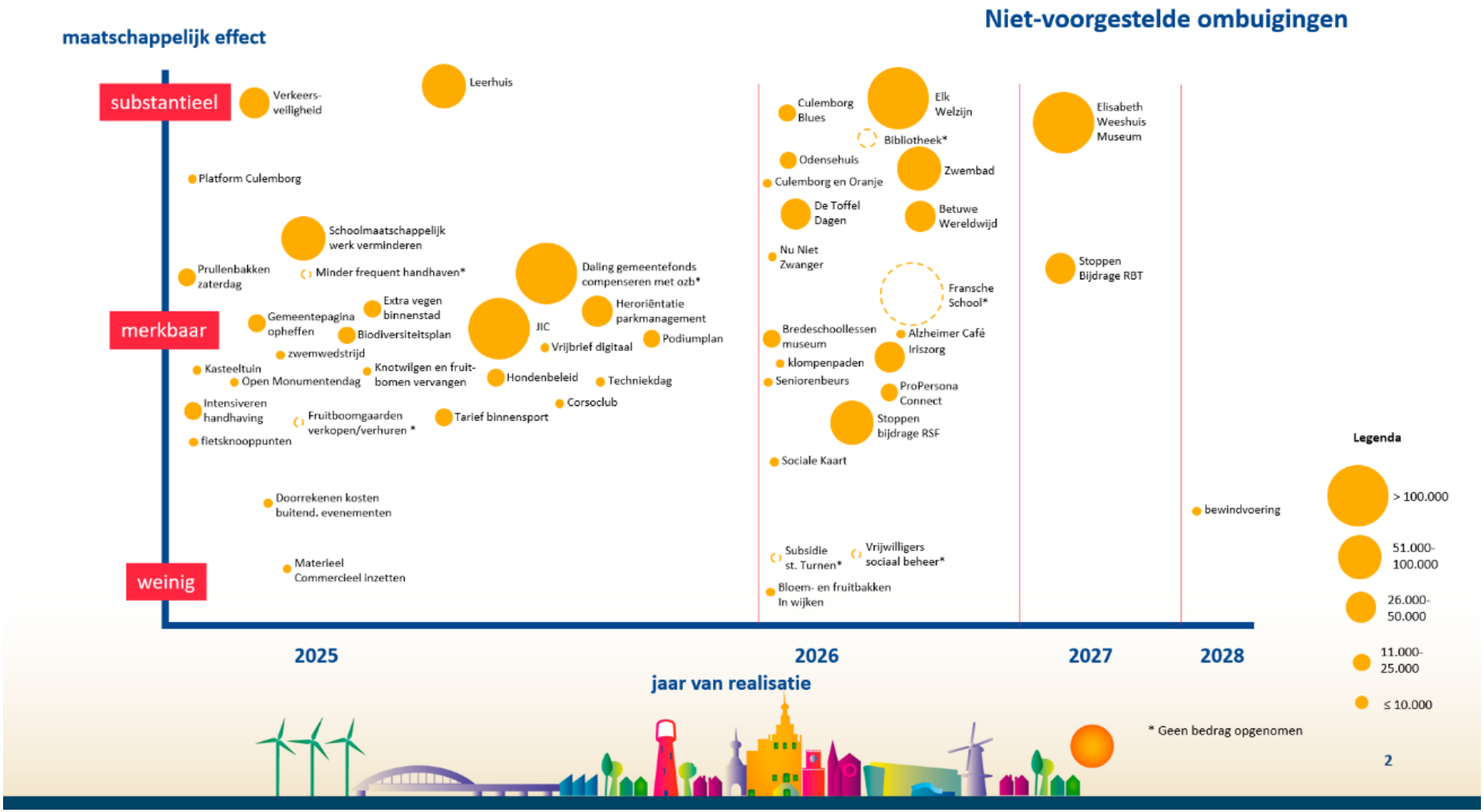
C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
1. Hoe zou (op hoofdlijnen, in een paar zinnen) de aanpak zijn om deze ombuiging te realiseren?	Een jaarlijks raadsbesluit om de begrote belastingopbrengst aan te passen op basis van het verschil in korting op het gemeentefonds op basis van de WOZ-waarde Culemborg.
2. Welke (maatschappelijke) organisaties, andere overheden, instellingen, adviesraden, enzovoort moeten worden betrokken bij de voorbereiding en/of de realisatie van deze ombuiging?	Geen.
3. Welke randvoorwaarden zijn er? Welke wettelijke eisen zijn er bijvoorbeeld? En wat moet er geregeld zijn of worden voordat de ombuiging gerealiseerd kan worden?	Doorrekening gemeentefonds om het verschil in korting op het gemeentefonds op basis van de WOZ-waarde Culemborg te berekenen.
4. Welke risico's zijn er voor de voorbereiding en uitvoering van deze ombuiging? En welke beheersmaatregelen zijn daarvoor mogelijk?	Bezetting en capaciteit afdeling Financiën in verband met de doorrekening en het opstellen van het raadsvoorstel en de begrotingswijziging.

C. WAT IS ER NODIG OM DEZE OMBUIGING TE REALISEREN?	
5. Met welke andere ombuigingsmogelijkheden, ontwikkelingen of voornemens uit deze ombuigingsoperatie hangt deze ombuiging samen? En hóe hangen die samen?	Geen.

D. EFFECT OP DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	
Vallen er door deze ombuiging ambtelijke uren vrij? Zo ja, hoeveel fte omvat dit?	Nee.
Heeft deze ombuiging effect op de werkwijze van de ambtelijke organisatie? Zo ja, wat verandert daarin?	Nee.

Samengevat:

Wanneer we de niet-voorgestelde ombuigingsmogelijkheden in het schema uit het afwegingkader zetten, geeft dat het volgende beeld.

4 Niet verder uitgewerkte ombuigingsmogelijkheden

Eerder in Spoor 2 is een aantal ombuigingsmogelijkheden geïnventariseerd, die in de optiek van het college een te groot maatschappelijk effect zouden hebben op Culemborg. Dat zijn vooral maatregelen die de meest kwetsbare inwoners raken. Daarnaast zijn het grotendeels maatregelen die het onderhoud van vastgoed of de openbare ruimte raken of de preventie in het sociaal domein. Daarvan hebben raadsleden op 8 februari meegegeven dit minder wenselijk te vinden: op deze terreinen brengen besparingen op korte termijn hogere uitgaven op lange termijn met zich mee. Daarom zijn deze mogelijkheden in de lijst die op 25 april 2024 besproken is rood gekleurd. Deze rode ombuigingsmogelijkheden zijn in Spoor 2 niet verder in detail uitgewerkt, het college heeft ze ook niet meegewogen bij het samenstellen van het voorstel van de kadernota aan de raad.

Voor de volledigheid sommen we ze hieronder op.

- Afval opruimen verplichten aan terras- en standplaatsvergunninghouder.
- Stoppen met de inzet van (jeugd) Boa’s
- Stoppen met bijdrage aan regionaal mobiliteitsfonds Rivierenland
- Openbare verlichting verminderen
- Aanpassen gladheidsbestrijdingsplan
- Verminderen inzet kernteam Parijsch.
- Stoppen met ondernemersfonds
- Niet verlenen subsidie aan de Koningin Julianaschool voor de pilot aansluiting onderwijs-zorg arrangement
- Stoppen subsidie Vrijstad Culemborg
- Onderhoudstaken voor buitensportaccommodaties overdragen aan verenigingen.
- Binnensportexploitatie afstoten.
- Schrappen subsidie voor tegemoetkoming ouderbijdrage kinderopvang voor ouders die geen kinderopvangtoeslag krijgen.
- Niet verlenen subsidie Stichting Buurtgezinnen
- Niet verlenen subsidie aan BSO+ Obelix
- Stopzetten pluspakket participatie en zelfredzaamheid bibliotheek
- Dienstverleningsovereenkomst inburgering met regio Rivierenland opheffen.
- Bijdrage aan spreekuur Vluchtelingenwerk opheffen.
- Inburgeringsonderdeel 'Leefomgeving ontdekken' via Elk Welzijn stoppen.
- Extra inzet op inwoners met een participatiewetuitkering en klantprofiel 4.
- Zelf schuldhulpverlening bieden aan ondernemers (in geval van complexe casus)
- Geen subsidie voor SchuldHulpMaatjes Culemborg
- Subsidies aan Doe Mee-regeling, Volwassenenfonds, Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld en Voedselbanken korten of afschaffen.
- Stoppen met de Gemeentepolis van Menzis
- Verlagen subsidie Present

- Minder facultatieve taken afnemen van Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid
- Laten vervallen van het gemeentelijk budget voor het programma Preventiecoalitie
- Minder handhaving afnemen voor hondenpoep, parkeren, APV en jeugd
- Openbare verlichting afstoten die niet op grond van de gemeente staat en/of afschalen waar mogelijk bijvoorbeeld in het buitengebied
- Sturen op verlagen afvalstoffenheffing
- Heronderhandelen plankosten Parijsch
- Stoppen met de Stationsomgeving
- Niet vervangen van weg- en straatmeubilair wanneer dat versleten is.
- Taakstellend budget Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) in plaats van factureren per uur
- Verminderen aantal prullenbakken